

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

לפני כבוד השופט אבי פורג

התובעים:

1. פלוני

ע"י ב"כ עוה"ד גיל בן ארי

2. המוסד לביטוח לאומי

ע"י ב"כ עוה"ד ארנון קליר

נגד

הנתבעים:

1. עבד לחלים קורבי

2. הראל חברה לביטוח בע"מ

שניהם ע"י ב"כ עוה"ד אבי אמסלם וגיא לוי

1

2

פסק דין

3 לפני תביעת התובעים לפסיקת פיצויים על פי פקודת הנזיקין (נוסח חדש) בגין נזקי
4 גוף שנגרמו לתובע 1 כתוצאה מתאונת דרכים שארעה ביום 31.3.12 (להלן:
5 "התאונה").

6

7

1. רקע וטענות הצדדים

8 א. התובע 1, יליד 7.9.89 (להלן: "התובע") נפגע בתאונת דרכים כשהוא רכוב על
9 אופנוע ביום 31.3.12, עת רכב שהיה נהוג על ידי הנתבע 1, עבד לחלים קורבי (להלן:
10 "הנתבע"), התנגש באופנוע.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 **אין מחלוקת כי האופנוע עליו רכב התובע לא היה מבוטח בביטוח חובה בעת**
2 **התאונה.**

3
4 ב. התובע 2, המוסד לביטוח לאומי (להלן: "**התובע 2**" ו/או "**המוסד לביטוח לאומי**"),
5 הינו גוף ציבורי הפועל על פי חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב) התשנ"ה- 1995
6 (להלן: "**חוק הביטוח הלאומי**"). תביעת התובע 2 הוגשה מכוח סעיף 328 לחוק
7 הביטוח הלאומי ו/או בהתאם לחוק לתיקון דיני הנזיקין (הטבת נזקי גוף), תשכ"ד-
8 1964, בדרישה לפיצוי ו/או לשיפוי בגין הגמלאות ששילם לתובע.

9
10 ג. הנתבעת 2, הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "**הנתבעת**"), היא חברה לביטוח
11 הרשומה כדין בישראל, אשר ביטחה בעת התאונה את הרכב בו נהג הנתבע.

12
13 ד. המוסד לביטוח לאומי קבע לתובע נכות רפואית צמיתה בשיעור של 44% במסגרת
14 נכות כללית (ראה נספח יט' לתצהיר התובע).

15
16 ה. נגד הנתבע הוגש כתב אישום בגין התאונה לפיו הואשם בעבירות של אי מתן זכות
17 קדימה לרכב הבא ממול; נהיגה ברשלנות; גרם חבלה של ממש; והתנהגות הגורמת
18 נזק לגוף.

19 העובדות שעלו מכתב האישום היו כי בתאריך 31.3.12 בשעה 22:00 לערך, נהג הנתבע
20 ברכב פרטי מסוג דייהו בכפר קרע לכיוון מערב והתקרב לפנייה שמאלה לכיוון דרום.
21 אותה שעה נהג התובע באופנוע בכפר קרע מול כיוון נסיעת הנתבע והתקרב לפנייה
22 האמורה. הנתבע ברשלנות, לא נתן תשומת לב מספקת לדרך, החל לבצע פניה
23 שמאלה מבלי שנתן זכות קדימה לאופנוע שהגיע ממולו, חסם את דרכו ושני כלי הרכב
24 התנגשו.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 במסגרת הכרעת הדין שניתנה בת.ד (שלום חדרה) 3912-04-13 **מדינת ישראל נ'**
2 **קורבי** (18.9.16), הרשיע בית המשפט את הנתבע בעבירות המיוחסות לו בכתב
3 האישום האמור (נספח י"ב למוצגי הנתבעים).
4

5 ו. התובע מבקש בסיכומיו לחייב את הנתבעים בפיצויים בגין נזקי הגוף שנגרמו לו
6 בתאונה על פי פקודת הנזיקין [נוסח חדש] (להלן: "**פקודת הנזיקין**").
7

8 ז. המוסד לביטוח לאומי טוען בסיכומיו, כי מאחר שהיקף הנזק עולה על היקף גמלאות
9 המוסד לביטוח לאומי ומאחר ואין אחריות למעביד, הרי שהוא זכאי לפיצוי מהנתבעים,
10 אשר מתבטא במלוא גמלאות המוסד לביטוח לאומי ששולמו לתובע.
11

12 ח. הנתבעים מבקשים בסיכומיהם שלא לסמוך על הממצאים והמסקנות שנקבעו
13 בהכרעת הדין בהליך הפלילי לעניין ההליך דכאן, ומבקשים להביא בחשבון את
14 תרומתו ואשמו התורם של התובע עצמו, שאינם נופלים לטענתם מאלה של הנתבע
15 ואף עולים עליו. הנתבעים גם חולקים על הנזקים הנטענים וגובהם.
16

17 ט. בתיק התקיימו מספר מועדי הוכחות ובסיום שמיעת הראיות, סיכמו הצדדים את
18 טיעוניהם בכתב וכעת הגיעה העת למתן פסק דין.
19

20 **2. המסגרת הנורמטיבית**

21 תביעת נזקי גוף שנגרמו בעטיה של תאונת דרכים מתבררת ברגיל לפי חוק פיצויים
22 לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה – 1975 (להלן: "**חוק הפיצויים**") וזאת מכוח כלל ייחוד
23 העילה שנקבע בסעיף 8 (א) לחוק הפיצויים. ברם, סעיף 7 לחוק הפיצויים מונה מספר
24 מקרים בהם נשללת זכאות של נפגע לקבל פיצוי לפי חוק הפיצויים בנסיבות שונות,

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

ובין היתר מתייחס בסעיף קטן (5) למקרה שבו "מי שנהג ברכב ללא ביטוח לפי פקודת הביטוח...". זהו המקרה שלפנינו.

עם זאת, סעיף 8(ג) לחוק הפיצויים קובע כך:

"אין בהוראת סעיף קטן (א) כדי לגרוע מתביעה על פי פקודת הנזיקין של מי שאין לו עילת תביעה על פי חוק זה."

בית המשפט העליון התייחס לסוגייה זו וקבע כי לנפגע שאין לו עילת תביעה לפי חוק הפיצויים, זכות לתבוע לפי פקודת הנזיקין:

"יוצא, כי במהלך העניינים הרגיל, נפגע תאונת דרכים יזכה בפיצוי מחברת ביטוח או מקרנית. אולם לכלל זה נקבעו חריגים. חריגים אלה מפורטים בסעיף 7 לחוק הפיצויים. בהתקיים כל אחד מהם, נשללת זכותו של נפגע לפיצויים לפי חוק הפיצויים גם מהמבטח וגם מקרנית ... במקרה כזה, זכותו של נפגע לתבוע את נזקיו על פי עילה לפי פקודת הנזיקין (נוסח חדש) אינה נפגעת (סעיף 8(ג) לחוק הפיצויים)". (ההדגשות שלי- א.פ.).

(ע"א 5773/95 נבולסי נ' אנטון, פ"ד נג (5) 542, 546 (1999))

בע"א 2591/09 אלנסארה נ' שליסל (22.2.11) (להלן: "שליסל") נקבע, כי במקרה בו נתבע הנזק לפי פקודת הנזיקין, לא חלות התקרות הקבועות בחוק הפיצויים וניתן לטעון גם לאשם תורם:

"18. הנה כי כן, המחוקק בחר שלא להטיל על משוללי העילה על פי חוק הפיצויים, התובעים לפי פקודת הנזיקין, את אותן מגבלות הקבועות בחוק הפיצויים. בחירה זו – שהיא כאמור בחירה מפורשת של המחוקק – נשענת על טעמים משלה. הטעם העיקרי הוא שבתביעה כזו, הנדונה לפי דיני הנזיקין המסורתיים, מאבד הנפגע את היתרונות שמקנה חוק הפיצויים. או אז, שומה על הנפגע להיכנס אל "קן הצרעות" של בירור שאלת האחריות לתאונה על-פי פקודת הנזיקין'... בתביעה כזו, בשונה מתביעה לפי חוק הפיצויים, חשוף הנפגע- התובע, בין השאר, לטענה כי התאונה נגרמה בשל אשמו התורם ... טענה זו יכול שתושמע גם מקום בו נוהל הליך פלילי

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

נגד נהג הרכב הפוגע, כפי שארע במקרה שלפנינו (בע"א 2591/09): הגם שממצאיו של פסק הדין בהליך הפלילי שנוהל כנגד המערער, נתקבלו בהליך האזרחי כראיה לכאורה לתוכנם (מכוח סעיף 42א לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971), קבע בית המשפט כי שאלת אשמו התורם של המשיב, שלא היתה רלוונטית להרשעת המערער בהליך הפלילי, תיבחן במסגרת תביעת הנזיקין בהליך האזרחי. הודגש כי המערערים זכאים לטעון ולהוכיח קיומה של רשלנות תורמת מצד המשיב לאירוע התאונה, ואין בכך סתירה לפסק הדין המרשיע בהליך הפלילי (עם זאת, לגופו של עניין ולאחר בחינת נסיבותיו של המקרה נקבע כי התאונה נגרמה בשל אשמו של המערער בלבד).

במילים אחרות: אם בוחנים את מצבו של מי שתובע במסגרת פקודת הנזיקין, קודם מעשה, הרי שעומדים בפניו מכשולים שאינם ניצבים בפני התובע על פי חוק הפיצויים. 'המקל' שחובטים בו, בשל שהפר את חובת הביטוח, כבד דיו, עד שאין לחבוט בו ב'מקל נוסף'.

נוכח דברו המפורש של המחוקק, הרי שהפיצוי בו עשוי לזכות, בנסיבות מסויימות, הנפגע משולל הזכאות לפי חוק הפיצויים, שמצליח להתגבר על המכשולים העומדים בדרכו לזכות בתביעת נזיקין – עשוי להיות גבוה מזה המשתלם לידי נפגע הזכאי לפיצוי לפי חוק הפיצויים. המחוקק היה ער לתוצאה זו ובחר בה. שינוי המצב המתואר, לאמור: החלת ההגבלות הנדונות על תביעה לפי פקודת הנזיקין, מצריך מעשה חקיקה. אשר על כן, כל עוד לא תוקנה החקיקה הקיימת, אין להגביל את תביעות המשיבים בהתאם לתקרות הקבועות בחוק הפיצויים – ובדין נקבע כך על ידי הערכאות הקודמות. (ההדגשות שלי- א.פ.).

לנוכח ההלכה האמורה לעיל, קיימת לתובע הזכות לתבוע את הנתבעים מכוח פקודת הנזיקין ומשנשללה זכותו של התובע לתבוע עפ"י חוק הפיצויים הוא אינו מוגבל לתקרות הקבועות בחוק הפיצויים, אם כי ניתן לטעון כנגדו לאשם תורם.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

3. נסיבות התאונה וסוגיית אשם תורם

סעיף 68(א) לפקודת הנזיקין העוסק באשם תורם, קובע כדלקמן:

"סבל אדם נזק, מקצתו עקב אשמו שלו ומקצתו עקב אשמו של
אחר, לא תיכשל תביעת פיצויים בעד הנזק מחמת אשמו של
הניזוק, אלא שהפיצויים שייפרעו יופחתו בשיעור שבית המשפט
ימצא לנכון ולצודק תוך התחשבות במידת אחריותו של התובע
לנזק;..."

מהאמור עולה, כי קיומו או העדרו של אשם תורם אינו מהווה טענה השוללת את
אחריות המזיק, אלא טענה להפחתת הפיצוי. זאת ועוד. על מנת לקבוע את שיעור
הפחתת הפיצויים בשל קיומו של אשם תורם, יש לחלק את האחריות בין המזיק לניזוק
על ידי הצבת מעשי רשלנותם זה מול זה, וזאת כדי להשוות ולהעריך את מידתם
ומשקלם של מעשיו ומחדליו של כל צד (ע"א 7130/01 סולל בונה בניין ותשתית בע"מ
נ' יגאל תנעמי, פ"ד נח (1) 1 (2003)).

וכעת נדון בנסיבות התאונה ובמחלוקת לגבי אשמו התורם של התובע.

העדויות והראיות שהוצגו

א. בהודעת נהג (של התובע) מיום 16.4.12 (עמ' 143-144 למוצגי הנתבעים), נכתב בין
היתר מפיו של התובע כך:

"בתאריך 31.03.2012 נהגתי באופנוע שלי אופנוע הונדה
מספר...נהגתי לבד מהבית שלי בכפר קרע לבית קפה בכפר וזה אני
זוכר שהתעוררתי ברמבם אחרי 4 או 5 חמש ימים כי הייתי בתרדמת
מהתאונה אבל אחי ואחותי היו בדיוק אחרי ראו את כל התאונה
ואמרו לי שהיה נהג שלא נתן לי זכות קדימה ושנפצתי והגיע מסוק
למקום התאונה ולקח אותי לרמבם."

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 התובע נשאל בהודעת הנהג, אם ראה את הרכב שלא נתן לו זכות קדימה והשיב: "**לא**
2 **זוכר אותו**". וכן נשאל באיזו מהירות נהג שבריר שניה לפני הפגיעה והוא השיב: "**לא**
3 **זוכר אמרו לי שנהגתי לאט**". הוא נשאל מה היה מצבו המכני של האופנוע לפני
4 התאונה והשיב כי הכל היה חדש. הכביש היה תקין, מזג אוויר טוב ומדובר בכביש עם
5 תאורה. התובע נשאל מדוע הוא נוהג כל הזמן ללא ביטוח והוא השיב "**אין לי מה לומר**
6 **על זה**" וכן אישר כי לא היה לאופנוע ביטוח בזמן התאונה. התובע נשאל אם שבריר
7 שניה לפני הפגיעה ובזמן הפגיעה הוא היה עם קסדה על הראש והוא השיב: "**לא יודע**
8 **אבל כל הזמן אני נוהג עם קסדה**". כשנשאל אם הוא זוכר משהו נוסף שלא אמר
9 השיב: "**גם מה שאמרתי לך אני זוכר מאחרים**".

10 עוד נשאל התובע מי לקח את האופנוע עליו רכב ממקום התאונה והוא השיב: "**בני**
11 **דודים שלי כי לא היה אף אחד שם**".

12 בהמשך לאמור התובע נשאל בהודעת הנהג "**מי לקח? מה השם שלו? ומדוע הוא**
13 **לקח את האופנוע לפני שהמשטרה הגיעה?**" ותשובתו הייתה:

14 "**לא יודע לא ראיתי סיפרו לי שבן דוד שלי אחד מהם לא יודע מי זה**
15 **לקח אותו כי לא היה אף בן אדם וחשבו שלא יבואו אף אחד ואח**
16 **שלי גם לקח אותי לרופא בכפר שיטפל בי ואז המבולנס שהזמין**
17 **מסוק אני עכשיו הבאתי את האופנוע בגרירה לפה כי שמרו עליו עד**
18 **שהמשטרה תבוא**".

19
20 כשנשאל אם יש לו מה להוסיף, השיב התובע כי אמרו לו שמצאו את הנעל שלו
21 והקסדה ליד הגדר במקום התאונה.

22

23 **ב. התובע טען בתצהירו**, כי ביום 31.3.12 היה מעורב בתאונה (אישור משטרה צורף
24 כנספח א' לתצהירו) וכי הוא אינו זוכר את פרטי התאונה. כל מה שהוא יודע בנוגע
25 לפרטי התאונה וכיצד ארעה נאמר לו על ידי בני משפחה ואחרים. עד מקום התאונה
26 הוא נסע כ-400 מטרים, מתוכם כ-100 מטרים ברחוב שבו מתגוררים הוריו וכ-300

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 מטרים עד הצומת שם ארעה התאונה (צורפו תמונות אפליקציית וויז, ותמונות
2 אפליקציית Google maps אשר סומנו בתצהירו כנספחים ב' וג' בהתאמה). התובע
3 הצהיר, כי רכש את האופנוע מספר חודשים טרם התאונה והשתמש בו ללא ביטוח
4 חובה. מדובר היה באופנוע הונדה CBF 125 סמ"ק בצבע שחור (רישיון רכב של
5 האופנוע צורף כנספח ד' לתצהיר). כן הצהיר התובע כי החזיק ברישיון נהיגה וטסט
6 לאופנוע (רישיון הנהיגה צורף כנספח ה' לתצהיר). האופנוע היה תקין ויחסית חדש
7 (סעיפים 3-5).

8 התובע הצהיר עוד כך:

9 **"ביטוח החובה היה יקר עבורי כסטודנט. עשיתי טעות גדולה שלא**
10 **עשיתי ביטוח. חשבתי שאם נוהג בכפר הזהירות 'יהיה בסדר'. זו**
11 **הייתה טעות גדולה. לא לקחתי בחשבון שמישהו 'יכנס' בי. בתקופה**
12 **שלפני התאונה, כשנהגתי באופנוע, נהגתי בו בזהירות ולא הייתי**
13 **מעורב בשום תאונה עד התאונה הזו.**
14 **הרישיון שהיה לי היה מסוג A1, שזב רישיון לאופנוע יחסית גדול,**
15 **והאופנוע שקניתי, ההונדה, היה אופנוע קטן יחסית, של 125 סמ"ק**
16 **בלבד, שלא הייתה לי בעיה לנהוג בו ולשלוט בו.**
17 **האורות באופנוע תמיד נדלקו אוטומטית כאשר הדלקתי אותו**
18 **ורכבתי עליו. ככה האופנוע הזה בנוי. ותמיד נסעתי עם אורות.**
19 (סעיף 6). (ההדגשה שלי-א.פ.)

20
21 התובע ציין בתצהירו עוד, כי הנתבע שפגע בו נהג בניגוד לחוק, הועמד לדין והורשע
22 (צורפו כתב האישום, הכרעת הדין ותיק המשטרה לתצהירו כנספחים ז', ח' ו-ט'
23 בהתאמה). לבקשת עורך דינו הוא צילם את צומת התאונה משני הכיוונים (התמונות
24 צורפו כנספח י' לתצהירו). הוא הגיע מהצד הגבוה, שקרוב לבית הוריו. לפי מה שסיפרו
25 לו לאחר התאונה, הנתבע שפגע בו, נפרד מארוסתו ביום התאונה, אולי הוא דיבר איתה
26 בטלפון, אולי עם מישהו אחר. אולי זו הסיבה שהוא לא היה מרוכז בדרך (סעיפים 7-9).
27 כל מה שהוא זוכר זה שהוא התעורר כמה ימים לאחר מכן בבית החולים רמב"ם
28 בחיפה (סעיף 10).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 בישיבת 14.6.23 התובע העיד כי הייתה לו קסדה "סמוראית", קסדה סגורה. הוא אינו
2 זוכר את התאונה ולכן לא יכול היה להשיב על השאלה אם חבש את הקסדה בעת
3 התאונה (עמ' 214, שו' 16-23). עם זאת, לטענתו הוא היה רגיל לחבוש כל הזמן קסדה.
4 הוא לא נסע אף פעם בלי קסדה (עמ' 227, שו' 12-18).
5 התובע העיד כי הוא זוכר שעלה על האופנוע (עמ' 216, שו' 6-7). התובע גם זכר והעיד
6 כי לפני התאונה עבר האופנוע טסט. הוא רכש ביטוח לשבוע והעביר את האופנוע טסט
7 ואז המשיך לנסוע בלא ביטוח (עמ' 217, שו' 2-9). לא היה לו כסף לביטוח, היה לו רק
8 כסף עבור הלימודים שהוא מימן בעצמו (עמ' 217).
9 התובע טען כי, הפנס של האופנוע לא היה שבור עובר לתאונה והאופנוע היה "**כמו**
10 **חדש**". ככל שהפנס נשבר הוא נשבר בתאונה. הוא נתבקש להסביר כיצד לא נמצאו
11 שבירי זכוכית במקום התאונה והשיב כי אינו יודע. בהמשך עדותו טען התובע "**תקשיב**
12 **הפנס איך שאני זוכר זה לא היה שבור בכלל אפילו אחרי התאונה**". (עמ' 218).
13 התובע נשאל בחקירתו לאן התכוון לנסוע לפני שארעה התאונה והוא השיב כי נסע
14 לבית קפה של חבר שלו לראות שם משחק כדורגל (עמ' 219, שו' 24-33). נוכח תשובתו
15 האמורה, הוא הופנה לכך שבחוות דעתו של ד"ר גיא אור (להלן: "**ד"ר אור**"), מומחה
16 בית המשפט בתחום הפסיכיאטריה (עמ' 2 לחוות הדעת) צוין כי הוא היה בדרך
17 למשחק כדורגל. התובע השיב כי כוונתו הייתה שהוא היה בדרך לראות משחק כדורגל
18 והוא אמר זאת גם לד"ר אור (עמ' 220, שו' 11-24).
19 התובע העיד כי הוא אינו זוכר את הרכב של הנתבע. עם זאת, אישר כי ככל שהגיע
20 מולו רכב עם אורות דולקים שאותת לפנות שמאלה והיה לו שדה ראייה של 200
21 מטרים קדימה סביר שהיה רואה אותו (עמ' 228, שו' 1-8).
22 בהמשך עדותו, נשאל התובע אם הוא יודע מי ביקש לקחת את האופנוע לאחר התאונה
23 והשיב כי למיטב ידיעתו בן דודו שהיה קטין בעת התאונה הוא שלקח את האופנוע
24 ועשה זאת על דעת עצמו והוא אינו יודע כמה זמן אחרי התאונה הדבר נעשה (עמ' 228,

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 שו' 18-25). נוכח תשובתו האמורה, התובע הופנה לכך שבחקירתו בבית המשפט
2 השלום בהליך התעבורה בנוגע לתאונה שבנדון, הוא טען כי האופנוע נשאר במקום
3 התאונה 3-4 שעות. בתשובה לכך, השיב התובע, כי כך סיפרו לו, שזה היה לאחר 4-
4 3 שעות, אך הוא עצמו לא זוכר לומר מי אמר לו שמדובר היה בשלוש שעות וטען כי
5 המשפחה לא מיהרה להזיז את האופנוע (עמ' 229).

6 בהמשך התובע נשאל גם אם נמסר לו מדוע לקחו את האופנוע והוא השיב כך:

7 **"נמסר לי... שלא יגנבו את האופנוע ... לא היה אף אחד הרבה זמן**
8 **בהתחלה הבנתי 3 4 שעות אחר כך הבנתי שזה פחות, לא משנה,**
9 **אבל היה להם הבה זמן הם באו קודם כל אליי, הייתי אצל מרפאת**
10 **נוואף בכפר. שם פינו אותי שם היה מלא אנשים שהמשרה**
11 **התעסקה בלפנות את השטח ואז בדרך חזרה הוא ראה שהאופנוע**
12 **עדיין שם שאין אף אחד שלא היה את הרכב של מי שהתנגש בי לא**
13 **היה שום דבר חוץ מהאופנוע שלי אז לקחו אותו הביתה."** (עמ' 230,
14 שו' 18-27).

15
16 לדבריו מי שלקח את האופנוע הוא קטין שלא חשב שיצטרכו את האופנוע בשביל
17 החקירה והוא גם התעצבן על בן הדוד שלקח את האופנוע מהמקום ואמר לו שזה לא
18 לטובתו שהוא לקח משם את האופנוע (עמ' 230, שו' 29-33).

19 בהמשך חקירתו, התובע העיד כי הוא נחקר במשרה והביא עימו את האופנוע
20 למשרה בעזרת בן משפחתו (עמ' 231, שו' 12-14). התובע נשאל האם נכון שהאופנוע
21 שהציג במשרה הוא לא האופנוע שנפגע בתאונה והוא השיב על כך בשלילה וטען כי
22 לא היה לו שום אופנוע חוץ מהאופנוע האמור (עמ' 232, שו' 17-18). עוד נשאל
23 בחקירתו הנגדית, אם על הקסדה היו סימנים של דם והוא השיב שלא בדק והוסיף
24 **"אולי שפכו אותה לא יודע אבל עכשיו לא אין סימני דם."** (עמ' 232, שו' 21-22).

25

26 ג. מטעם התובע הוגש גם תצהירו של **מ.ע** (להלן: **"בן הדוד"**)

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 בן הדוד הצהיר כי הוא יליד 12.11.98 וכי ביום התאונה הוא היה קטין כבן 13 שנים. הוא
2 בן הדוד של התובע מצד אביו של התובע ומתגורר בבית הצמוד לבית התובע. בזמן
3 התאונה הוא נסע ברכב עם בן דוד אחר שלו, מ.מ. (להלן: "מ.מ."), והם עברו עם הרכב
4 במקום התאונה. מ.מ. עצר ליד התאונה ורץ החוצה וכן הדוד הצהיר שגם הוא יצא
5 מהרכב. הוא ראה את התובע על הרצפה וראה גם את אחות התובע, מ.ע. (להלן:
6 "האחות") כשהיא בוכה. כן ראה את אחיו של התובע מ.ע. (להלן: "האח") והיו שם עוד
7 כמה אנשים. בן הדוד הצהיר, כי מ.מ. והאח הכניסו את התובע לרכב של האח והוא עזר
8 להם בכך שפתח את הדלת של הרכב של האח, על מנת שיוכלו להכניס את התובע
9 לרכב. האח לקח את התובע ונסע וגם מ.מ. נסע מהמקום. בן הדוד הצהיר כי ביקש
10 מאחד האנשים שייקחו אותו למרפאה אליה לקחו את התובע. כאשר הגיע למרפאה
11 לא נתנו לו להיכנס והוא נותר בחוץ עם אנשים נוספים שחיכו בחוץ. המשפחה הגיעה
12 והגיעו גם עוד אנשים. בהמשך ניידת טיפול נמרץ לקחה את התובע (סעיפים 2-11).
13 הוא חיפש מישהו שיחזיר אותו הביתה, ואדם מבוגר מהכפר שאת שמו הוא אינו יודע
14 לקח אותו בחזרה הביתה. בדרך חזרה הביתה כאמור, הם עברו במקום התאונה וכן
15 הדוד הצהיר כי ראה את האופנוע של התובע. מישהו העמיד את האופנוע בצד הדרך.
16 הוא ביקש מאותו אדם שלקח אותו הביתה לעצור. "ליד האופנוע שמו קסדה ונעל.
17 את הקסדה הזו ראיתי לפני התאונה ש... (התובע-א.פ.) השתמש בה." (סעיפים סעיף
18 12). בן הדוד הצהיר כי החליט לקחת את האופנוע של התובע לביתו, מאחר שלא רצה
19 שיגנבו אותו. האדם שלקח אותו הביתה הציע את עזרתו אך הוא השיב כי הוא יסתדר
20 (סעיפים 13-14). כן הצהיר בן הדוד כך: "לקחתי את האופנוע של ... (התובע-א.פ.)
21 בידיים וגלגלתי אותו לבית שלי, שנמצא ליד הבית של ... (התובע-א.פ.) שמתי את
22 האופנוע בחצר שבין הבית שלי לבין הבית של ... (התובע-א.פ.)" ובנוסף טען כי:
23 "לאחר מכן חזרתי למקום של התאונה ולקחתי גם את הקסדה ואת הנעל שהיו
24 שם ושמתי אותם על שולחן בחצר שלי." (סעיפים 15-16).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 בישיבת 24.5.23 העיד בן הדוד כי הוא היה בן 13 בעת התאונה. הוא סיים 11 שנות
2 לימוד וכיום הוא עובד בתחום החשמל. ביום התאונה הוא שהה בביתו יחד עם אביו ועם
3 מ.מ. הוא נשאל אם הייתה מסיבה בבית הורי התובע ואם שתו שם אלכוהול והשיב על
4 כך בשלילה. הוא טען, כי התובע יצא בשלב כלשהו מביתו והוא נשאר בבית שלו עד
5 אשר מ.מ. הגיע ואמר לו לבוא איתו. מ.מ. הגיע ואסף אותו. בן הדוד נשאל בהקשר זה
6 כיצד כאשר היה ילד בן 13 הוא יצא "סתם" עם אדם מבוגר בשעה 22:00 בלילה, והוא
7 השיב: "תמיד אני יוצא איתו. אני יוצא ועוזר לו גם. אני עוזר לו בבית שלו." (עמ' 11-10).
8 לטענתו, מ.מ. התקשר אליו ואז הוא הגיע אליו הביתה ואמר לו לבוא איתו. הוא
9 לא שאל אותו לאן נוסעים (עמ' 12, שו' 8-1). הוא העיד כי הם נסעו ברכב וראו
10 התקהלות של אנשים (עמ' 12, שו' 10). היה אור חלש ברחוב (עמ' 12, שו' 16). כאשר
11 הגיעו למקום הוא ראה את התובע ואת האח (עמ' 12, שו' 29-31). התובע היה מלא
12 בדם. ירד לו דם מהאוזניים.
13 בן הדוד טען, כי התובע נהג לנסוע עם קסדה. לדבריו, הייתה לו קסדה סגורה עם מגן
14 מקדימה.
15 בן הדוד אישר כי כאשר הם לקחו את התובע לאחר התאונה והכניסו אותו לתוך רכב
16 הוא היה בלי קסדה על הראש. בן הדוד נשאל האם כאשר ראה את התובע על הכביש
17 הוא היה בלי קסדה והלה השיב: "לא. לא הייתה על הראש שלו." (עמ' 13). בן הדוד
18 אישר כי ברגע שהם הגיעו למקום, מיד הם הרימו את התובע ולקחו אותו לרכב של
19 האח. הם הכניסו את התובע למושב האחורי ברכב של האח, רכב מסוג סקודה. בן
20 הדוד אישר כי ראה במקום התאונה גם את הנתבע שעמד ליד התובע.
21 בן הדוד אישר כי בתוך הרכב של האח היו ילדים אך מישהו כנראה לקח אותם הביתה
22 (עמ' 14). בן הדוד טען כי מדובר היה בילדים קטנים, אך הוא לא שם לב אם היו מאחורה
23 ברכב של האח מושבי בטיחות. לטענתו, הוא רק פתח את הדלת וזז אחורה. משם הוא
24 ביקש שייקחו אותו למרפאה (עמ' 15). בן הדוד העיד כי כאשר נסע חזרה הביתה, הוא

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 ראה את האופנוע מונח בצד וגם את הקסדה. הוא נשאל על הנזקים של האופנוע
2 והשיב כי לא בדק מה היו הנזקים אך אישר כי היה פנס שבור מקדימה (עמ' 16) הוא
3 לא הסתכל אם היו על הקסדה סימני שפשוף. לדבריו: **"כי הייתי קטן. כי הייתי קטן.**
4 **כאילו, בראש שלי אני חושב רק על התאונה.**" (עמ' 17, שו' 1-4). בן הדוד נשאל האם
5 מישהו אחר לקח את האופנוע והוא שב וטען כי הוא זה שלקח את האופנוע מאחר
6 שפחד שיגנבו אותו כי לא היה לידו אף אחד. מדובר היה באופנוע שחור ובקסדה
7 בצבעים לבן, אדום ושחר. לטענתו הוא דחף את האופנוע הביתה (עמ' 27). לדבריו,
8 כאשר הגיע למקום התאונה הוא רק הסתכל על התובע. הוא היה קטן ופחד, הוא לא
9 הסתכל אם יש חלקים שבורים על הרצפה (עמ' 28).

10

11 ד. מטעם התובע הוגש גם תצהירה גם מ.ע. האחות של התובע.
12 האחות הצהירה, כי היא ילידת 1984. עובדת כמטפלת במוסד סיעודי לקהילה מוגנת
13 של אנשים מוגבלים שכלית. ביום התאונה, לפני התאונה הם שהו כל המשפחה בבית
14 ההורים. הם חמישה אחים. היא הגיעה לבית ההורים עם שלושת ילדיה. לאחר סיום
15 המפגש, האח לקח אותה ואת ילדיה ברכבו על מנת להחזיר אותם הביתה. התובע עזב
16 יחד עימם את הבית. היא לא ידעה שהתובע רכוב על אופנוע. היא הייתה עדה לתאונה
17 וראתה את התרחשותה, אך לא ידעה שמי שמעורב בתאונה ונסע לפניהם על האופנוע
18 הוא התובע (סעיפים 2-6).

19 האחות תיארה את התאונה בתצהירה כך:

20 **7. מה שזכור לי מהתאונה:**

21 **אני ישבתי בכסא הנוסע ליד הנהג, שהיה ... (האח-א.פ).**
22 **הייתה שעת חושך.**

23 **ראיתי רכב שמגיע ממול כיוון נסיעתנו. הרכב פנה שמאלה וחסם**
24 **את האופנוע.**

25 **8. בהתחלה לא ידעתי שמדובר ב... (תובע-א.פ) אחי ה... (האח-א.פ)**

26 **אמר לי שזה... (התובע-א.פ) ושנינו יצאנו מהרכב ורצנו לכיוון שלו.**

27 **9. צעקתי ל... (התובע-א.פ) 'קום קום' אבל הוא לא ענה לי.**

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 **10. בן דוד שלי ... (מ.מ-א.פ) הגיע במקרה עם הרכב שלו.**
2 **הורדתי מהר את הילדים שלי מהרכב כדי ש... (האח-א.פ) יפנה מהר**
3 **את ... (התובע-א.פ) למרכז הרפואי באוואר, בכפר... (מ.מ והאח - א.פ)**
4 **הרימו את... (התובע-א.פ) והכניסו אותו לרכב של ... (האח, והאח-א.פ)**
5 **פינה את ... (התובע-א.פ). " (סעיפים 7-10).**
6

7 האחות הצהירה עוד כי היא וילדיה נשארו במקום התאונה ומ.מ. הסיע אותם הביתה.
8 היא התקשרה לאחות של בעלה שגרה "**באותה חצר שאנו גרים**" וביקשה ממנה
9 לשמור על הילדים. היא הורידה את הילדים אצל אחות של בעלה ונסעה עם מ.מ. ישר
10 למרפאה. היא אפילו לא חיכתה שבעלה יצטרף אליהם. כאשר הגיעה למרפאה נכנסה
11 מהר ושמעה שהזמינו טיפול נמרץ. אמרו להם שמצבו של התובע לא טוב ושצריך
12 לפנותו מהר לבית החולים. העבירו את התובע בניידת טיפול נמרץ לבסיס צבאי סמוך
13 ואמרו להם שיטיסו אותו משם לרמב"ם (8-12). היא נסעה מהר עם הוריה לבית
14 החולים רמב"ם. כאשר הגיעו לבית החולים רמב"ם אמרו להם שהתובע זקוק דחוף
15 לניתוח בראש. לאחר הניתוח היה התובע מורדם ומונשם כמה ימים (סעיפים 13-14).
16 **האחות העידה בישיבת 24.5.23 כי הם אינם נוהגים לשתות במשפחה וכי התובע לא**
17 **שתה אלכוהול, והוא החל לשתות רק לאחר התאונה.** היא נשאלה על כך שסיפר
18 **במסגרת הטיפול הפסיכיאטרי כי הוא שותה וטענה: "לא. אני לא יודעת. אני יודעת**
19 **שהוא לא שותה בכלל."** (עמ' 32). לטענתה, הוא מעולם לא אמר לה שהוא שותה.
20 כיום הוא מעשן קנאביס ולפני התאונה הוא עישן סיגריות רגילות (עמ' 33). היא אישרה
21 כי סיימו את ארוחת הערב בסביבות השעה 22:00 ונשאלה אם הם יצאו עם התובע
22 מהבית לאחר ארוחת הערב. על אף האמור בתצהירה בהקשר זה טענה האחות כי
23 היא אינה זוכרת שהתובע יצא עימם כשסיימו את ארוחת הערב. לדבריה, האח לקח
24 אותה ואת ילדיה הביתה (עמ' 34, שו' 4-8).
25 היא העידה כי לאחר ארוחת הערב הם יצאו מהבית והחלו בנסיעה ברכב. התובע רכב
26 על אופנוע. היא לא ידעה שזה התובע, היא ראתה רק את האופנוע (עמ' 36, שו' 33-

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 (25). היא ידעה שיש לתובע אופנוע אבל לא ידעה שזה הוא שרוכב על האופנוע שראתה.
2 כאשר יצאו מהבית היא קשרה את הבת שלה לכסא, הילדים שלה היו קטנים וכולם
3 היו קשורים במושבים לילדים (עמ' 37). היא לא ידעה לומר באיזו מהירות נסעו ברכב,
4 אך טענה כי נסעו לאט מאחר שהיו ברכב ילדים קטנים. להערכתה הם נסעו במהירות
5 של 30-40 קמ"ש. האופנוע נסע לפנייהם והוא היה במרחק של כ-30 מטרים מהם.
6 הפעם הראשונה שבה ראתה את האופנוע הייתה כאשר הם יצאו מהשכונה ופנו ימינה
7 (עמ' 38).

8 האחות נשאלה על התאונה עצמה והשיבה כי היא לא שמה לב לגבי התאורה של
9 האופנוע. היא זוכרת שהיה רכב שחם את האופנוע. הוא פנה במהירות וחם את
10 האופנוע ולדבריה:

11 **"לא ראיתי את הרכב. פתאום ראיתי שהוא, יש אוטו מהירה, פגע**
12 **באופנוע, חסם את האופנוע. ואמרתי לאח שלי יש, יש בחור, יש**
13 **מישהו נכנס באופנוע. הבחור שהיה על האופנוע גם עף. עף**
14 **מהאופנוע."** (עמ' 39, שו' 6-21).
15

16 לא עניין אותה מה היה הנזק של הרכב, היה לה יותר חשוב לראות מה קורה עם
17 התובע. בעת התאונה, היא לא שמה לב אם התובע ניסה לבלום את האופנוע. האחות
18 לא זכרה לאן עף התובע מהאופנוע ולא זכרה אם עף למרכז הכביש או לשוליים. היא
19 העידה כי האח הוריד לו את הקסדה מהראש והיא אמרה לו **"קום קום"**. נוכח טענתה
20 כאמור, היא נשאלה מדוע לא כתבה בתצהירה שהאח הוא שהוריד לתובע את הקסדה
21 והיא השיבה כי היא אינה זוכרת ולא חשבה שזה משהו חשוב שעליה לומר (עמ' 41).
22 היא סיפרה כי כאשר הם התקרבו לתובע, האח הוריד לו את הקסדה וראו שיוורד לו דם
23 מהאוזניים ומהפה והוא קצת **"מתפרפר. יש לו פרפורים כאלה"**. הם אמרו לו לקום
24 והוא לא קם. אז האח הרים אותו והכניס אותו לאוטו. היא לא זכרה בדיוק את צבע
25 הקסדה וטענה כי זה היה בצבע אדום שחור. היא העידה כי הם ירדו ראשונים מהרכב
26 ורק אז הגיע גם מ.מ. (עמ' 42). האח ומ.מ. הרימו את התובע לרכב. היא נשאלה כיצד

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 הכניסו את התובע לרכב אם היו שם מושבים לילדים והשיבה שהיה רק כסא אחד
2 מאחורה. נוכח תשובתה האמורה היא נשאלה מדוע אמרה קודם לכן בחקירתה כי היו
3 כסאות מיוחדים לשלושת הילדים והיא השיבה: "**לא היה. הבית שלה היה קרוב. אני**
4 **הייתי עם בעלי, באתי.**" וכן טענה, כי רק הבת הקטנה ישבה בכסא ברכב. האחות
5 טענה, כי בכביש שבו ארעה התאונה, היה קצת אור וככה היא ראתה את האופנוע
6 (עמ' 43, שו' 14-23). האחות נשאלה האם התובע יכול היה למנוע את התאונה והיא
7 השיבה כי התובע לא ראה את הרכב. הרכב נסע מהר וחסם אותו, חסם אותו מלפנים.
8 הרכב נסע ישר במהירות ופנה שמאלה ולא עצר ולכן לתובע לא הייתה שום ברירה
9 אחרת. האחות נשאלה מדוע לא הגיעה למשטרה למסור עדות והשיבה כי "**אף אחד**
10 **לא ביקש ממני.**" (עמ' 44). היא טענה כי לאחר התאונה היא התעסקה עם התובע
11 ולא חשבה להתקשר לאמבולנס (עמ' 45, שו' 1-2). לדבריה, הנסיעה ממקום התאונה
12 ועד המרפאה לקחה כחמש דקות אך היא לא זכרה כמה זמן עבר עד שהתובע הוכנס
13 לאמבולנס (עמ' 45).
14

15 ה. מטעם התובע הוגש גם תצהירו של האח.
16 האח הצהיר כי הוא עובד בנתיבי ישראל, כמנהל עבודה. ביום 31.3.12 התובע היה
17 מעורב בתאונה והוא היה עד לתאונה. לפני התאונה הם נפגשו כל בני המשפחה בבית
18 הוריו וגם האחות הגיעה עם ילדיה. בסוף המפגש הוא לקח את האחות וילדיה הביתה
19 ברכב שלו וגם התובע יצא מהבית. ביום התאונה התובע רצה את הרכב שלו אבל הוא
20 היה צריך להקפיץ את האחות וילדיה הביתה ולכן התובע נסע באופנוע. הם יצאו
21 מהבית, הוא עם האחות וילדיה ברכב, והתובע נסע מקדימה על האופנוע. התובע נסע
22 עם אורות. האח הצהיר, כי במידה והתובע היה נוסע בלי אורות, הוא היה מצפצף לו
23 שידליק את האורות (סעיפים 2-9). לא רחוק מבית ההורים, כאשר התובע נסע לפניו,
24 הגיע רכב מהנתיב הנגדי ופנה שמאלה בלי לתת זכות קדימה לאופנוע וחתך אותו.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 האח הצהיר, כי הוא עצר מיד את הרכב והוא האחות רצו לתובע (סעיפים 10-11).
2 התובע לא הגיב. יצא לו דם מהאוזניים והוא כולו רעד. האחות צעקה לו והוא החליט
3 לפנותו מיד. בדיוק עבר עם הרכב מ.מ. וכן הדוד מ.מ. עזר לו להרים את התובע והוא
4 פינה את התובע ברכבו למרפאת נוואר. כאשר הגיע למרפאה הוציא מהר את התובע
5 מהרכב והכניס אותו פנימה למרכז הרפואי, שם הכניסו אותו לחדר הרופא והזעיקו
6 טיפול נמרץ. לאחר מכן התחילו להגיע למרפאה כל בני המשפחה והרבה מאד אנשים
7 מהכפר. ניידת טיפול נמרץ פינתה את התובע ואמרו להם שלוקחים אותו במסוק לבית
8 החולים רמב"ם (סעיפים 12-14). ברגע שפינו את התובע הוא נסע לבית החולים
9 רמב"ם יחד עם אדם אחר מהכפר ברכב של אותו אדם כאמור. לטענתו, הרכב שלו
10 עצמו היה מלא בדם (סעיף 15).
11 בישיבת 24.5.23 העיד האח, כי בערב התאונה הוא רצה לקחת את האחות הביתה.
12 היא מתגוררת באמצע הכפר. הוא לקח אותה ברכבו מסוג סקודה, רכב אשר היה בו
13 כסא בטיחות אחד לילדים. היא נסעה עימו ברכב יחד עם ילדיה. כשהוא נכנס לרכב
14 הוא כבר ראה את התובע עולה על האופנוע. התובע לבש מעיל וקסדה. הייתה לו
15 קסדה סגורה והוא החל בנסיעה ראשון והם היו בעקבותיו. התובע נסע לצפות
16 במשחקי כדורגל בטלוויזיה בבית קפה שנמצא בכפר. התובע נסע במרחק של כ-60
17 מטרים מהרכב שלו, רחוב ישר עם קצת עלייה. התובע היה עם אורות. האח העיד,
18 כי בזמן הנסיעה הוא ראה שלתובע יש אורות מאחורה, ולפני שיצאו מהבית, התובע
19 יצא מחצר הבית והוא ראה שיש לו גם אורות מקדימה. לתובע היה שדה ראייה פתוח.
20 הוא ראה את הרכב של הנתבע עוד לפני שביצע את הפנייה שמאלה, אך הוא לא ידע
21 לומר באיזה מרחק ראה אותו. הוא העיד כי בינו לבין התובע היה מרחק של כ-60
22 מטרים. הוא ראה את הרכב מגיע ופונה שמאלה. הוא לא זכר האם הרכב אותת טרם
23 הפנייה שמאלה (עמ' 55-58). לדבריו, האופנוע נכנס בגלגל הקדמי של הרכב של
24 הנתבע (עמ' 59, שו' 6-8). האח טען כי הוא לא זוכר אם כתוצאה מהתאונה הגיע

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 התובע לצד ימין או לצד שמאל של הכביש. הוא רק זוכר שהוא היה על הכביש (עמ' 73, שו' 6-15). הוא אישר כי הרכב הגיע מכיוון המועצה ופנה שמאלה. האופנוע הגיע
2 מלמעלה ורצה להמשיך ישר (עמ' 75, שו' 19-21). האח נשאל אם פנה למשטרה
3 למסור עדות ותשובתו הייתה: "**אף אחד לא הביא אותי**". (עמ' 76, 77). האח טען כי
4 ראה את ההתנגשות. האופנוע התנגש בצד הימני של הרכב (עמ' 77, שו' 31-32). האח
5 אישר כי הוא ראה את הרכב של הנתבע נכנס לתוך הצומת ופונה שמאלה. האופנוע
6 של התובע פגע בדופן הימנית, בצד הימני של הרכב של הנתבע (עמ' 79, שו' 30-32).
7 האופנוע פגע בחלק הקדמי ימני של הרכב (עמ' 80, שו' 2-6). הוא נשאל על כך שמדו"ח
8 הבוחן עולה כי האימפקט היה בחלק האחורי של הרכב והשיב כי זה מה שהוא ראה
9 (עמ' 80, שו' 10-13). כן העיד כי לאחר התאונה כאשר הוא והאחות ניגשו לתובע
10 העיניים שלו היו לבנות והזכוכית של הקסדה הייתה שבורה (עמ' 80, שו' 21-31). הוא
11 הרים לו את הקסדה מהראש וראה שהתובע מדמם מהאוזניים (עמ' 81, שו' 1-2). האח
12 נשאל על כך שלא כתב בתצהירו שלתובע הייתה לטענתו קסדה על הראש וכי הוא
13 הוריד לתובע את הקסדה, והוא השיב כי אף אחד לא שאל אותו על זה (עמ' 81 שו' 33-
14 20). בהמשך עדותו הוא נשאל מי ביקש מבן הדוד לפנות את האופנוע והוא השיב כי
15 אף אחד לא ביקש ממנו. הוא גם לא ידע לומר אחרי כמה זמן החזירו את האופנוע
16 הביתה (עמ' 83, שו' 4-10). הוא אישר כי ראה בעבר את התובע נוסע על האופנוע, אך
17 לטענתו התובע לא נסע עימו מידי יום והוא לא ידע שהוא נוסע בלי ביטוח (עמ' 83, שו'
18 15-25). הוא ראה את האופנוע מספר ימים לאחר התאונה וראה שקיבל מכה מקדימה.
19 הוא לא ידע אם הוגשה תביעת נזקי רכוש בגין הנזק לאופנוע, לא ידע לומר אם האופנוע
20 נמכר, וגם לא ידע לומר מי הביא את האופנוע לתחנת המשטרה אחרי שבועיים (עמ'
21 84, שו' 3-16).

23

24 ו. מטעם התובע הוגש תצהירה של אימו, **מ.נ.** (להלן: "**האם**")

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 האם טענה כי ביום 31.3.12 התובע היה מעורב בתאונת דרכים. לפני התאונה כל ילדיה
2 היו בביתה לארוחת ערב. לאחר סיום המפגש האח לקח את האחות וילדיה לביתם.
3 לאחר כמה דקות אחרי שכולם יצאו, האחות התקשרה אליה בוכה וצועקת ואמרה
4 שהתובע עבר תאונה. היא מיד צעקה לבעלה שהתובע עבר תאונה, התלבשה מהר
5 ובדרך התקשרה לשאול את האחות היכן הם נמצאים. היא מסרה לה בטלפון כי לקחו
6 את התובע למרפאה, למרכז נוואף. היא ובעלה נסעו מהר למרפאה בנוואף, מרפאת
7 חירום בכפר. כאשר הגיעה למרפאה נכנסה לחדר שבו השכיבו את התובע וראתה
8 שהוא לא מגיב. היא קראה בשמו והוא לא הגיב. הוציאו אותה החוצה לעשות לו
9 החייאה והיא יודעת שעשו לו פעמיים החייאה. לאחר מכן הגיע אמבולנס ואמרו שמצבו
10 קשה ומפנים אותו במסוק לבית חולים רמב"ם (סעיפים 6-9).
11 בישיבת 24.5.23, העידה האם, כי כאשר התובע רכש את האופנוע הוא התייעץ עם
12 אביו. היא נשאלה אם הוא אמר להם שהוא נוסע עליו ללא ביטוח והשיבה: "**אני באמת**
13 **לא יודעת**". לדבריה, הוא היה נוסע עימו ללימודים ברמת גן הרבה פעמים (עמ' 142,
14 שו' 19-27). היא נשאלה אם הם שאלו את התובע האם רכש ביטוח והשיבה כי אינה
15 מתערבת בדברים כאלה. היא לא זכרה באיזה צבע היה האופנוע אבל זכרה שהתובע
16 נהג להשתמש בקסדה ומעיל. הקסדה שלו הייתה בצבע אדום, שחור ולבן, קסדה
17 סגורה. ביום התאונה היא לא ראתה אותו יוצא מהבית (עמ' 143). היא טענה כי בכלל
18 חשבה שהתובע בבית, בחדר שלו (עמ' 144, שו' 1).
19
20 ז. האב הוזמן על ידי הנתבעת והעיד בישיבת 17.12.23. הוא נשאל מה צבעו של
21 האופנוע והשיב: "**ממה שזכור לי ירוק או שחור**". הייתה לתובע קסדה שחורה סגורה.
22 התובע נהג להחנות את האופנוע ליד המרפסת. עובר לתאונה האופנוע היה "**כמו**
23 **חדש**" (עמ' 345, שו' 7-18). האב העיד כי לא ראה את התובע כשיצא מהבית ערב
24 התאונה. הוא אישר כי הייתה להם ארוחה משפחתית באותו ערב והם לא נוהגים

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 לשתות אלכוהול בבית. התובע שותה אלכוהול באירועים (עמ' 345, שו' 21-31).
2 לטענתו, התובע התחיל להשתולל ולשתות רק אחרי התאונה. לא הייתה לתובע בעיית
3 שתיה לפני האירוע. האב אישר כי אחד מאחיו של התובע בעקבות התאונה של התובע
4 החל לשתות. קודם לכן אותו אח שתה אך הדבר החמיר לאחר התאונה, אך לדבריו,
5 אין להם בעיית שתייה במשפחה. התובע נהג לשתות אך ורק באירועים (עמ' 346, שו'
6 20-1). האב ציין כי עובר לתאונה עישן התובע בקושי קופסת סיגריות וכיום הוא קונה
7 לו חמישה "פקטים" (עמ' 346, שו' 30-33).
8

מסמכי המשטרה

9
10 ח. דו"ח פעולה מס': 9-003-0126-01 שמילא **רס"ל אלמקיאס שגיב** ביום 31.3.12 (עמ'
11 157-155 למוצגי הנתבעים). בדו"ח הפעולה צויין כי הוא קיבל את האירוע ביום 31.3.12
12 בשעה 22:00:18 והגיע למקום בשעה 22:10:11.
13 בפרטי הטיפול באירוע צויין בין היתר כך:

14 "...הגענו למרפאה כי בתחילה לא היו פרטים על הזירה רק לאחר
15 מכן, במרפאה פגשתי את ד"ר מסארה ושתי ניידות של מד"א אשר
16 נראו מטפלים בבחור הפצוע בחדר וביקשו סיוע שהפנה את הציר
17 שיוכלו לפנות את הפצוע לבסיס רגבים על מנת שמשם מסוק יפנה
18 אותו לבית חולים רמב"ם בחיפה...בבדיקה עם בני משפחה אשר
19 הובילו אותי לצומת T שנימצאת בעליה שאחרי המועצה לכיוון
20 המחסנים של מחמוד עסלי מול ביתו של חוסאם טיאה בקרע, כמו
21 כן דווח לקצין תורן ליאור ולבוחן אריק אשר אמר כי הוא בדרך
22 למקום, במקום הבחנתי בכיתמי דם על הכביש וחתיכות פלסטיק
23 בצבע אפור ושחור מפוזרים על הכביש את הצומת חסמתי ותחמיתי
24 בסס"ל, למקום הגיע בוחן אריק רכז בוחנים אשר טיפלו בזירה
25 ואספו את חלקי הפלסטיק מהכביש, למקום הגיע גם בחור בשם
26 עבד אל חלים קורבי...מקרע שמסר כי הוא היה מעורב בתאונה הזו
27 וכי מסר כי הוא הגיע ברכבו מסוג...מכיוון המועצה וכשרצה לפנות
28 שמאלה בצומת T הגיע אופנוע לצומת מכיוון כללי המחסנים של
29 מחמוד עסלי והאופנוע נכנס בו ברכבו בצד הימני, כמו כן קורבי
30 הצביע לי על רכבו אשר חנה בסמוך לצומת ואמר כי זה הרכב אשר

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

היה מעורב בתאונה וראיתי כי מדובר ברכב דייהו... צבע לבן ובנוסף
הצביע לי על נזק בצידו הימני של הרכב ואמר כי זה קשור לתאונה,
הנזק שראיתי ברכב הוא: שיפשוף בפינה ימנית של התמבון הקידמי,
מעיקה בכנף ימין למטה, מכה בדלת ימנית אחורית באיזור ידית
הפתיחה ושיפשוף בכנף אחורית ימנית מעל הגלגל. רשיון הנהיגה
של קורבי ביחד עם רשיון הרכב שלו אשר מסר לי מסרתי לידיו של
הבוחן אריק, לאחר שהבוחן סיים את עבודתו בזירה פתחנו את
הצומת והתנועה חזרה לסידרה, המשך טיפול בוחנים." (ההדגשות
שלי-א.פ.).(עמ' 155-156 למוצגי הנתבעת).

יש לציין, כי רס"ל אלמקיאס שגיב לא הובא לעדות מטעם מי מהצדדים בנוגע למסמך
זה.

ט. במזכר שערך רס"מ שי נטל מיום 16.4.12 בנושא הנזק לאופנוע (עמ' 150 למוצגי
הנתבעים) צויין כך:

"...היום הובא למשרד אופנוע הונדה... כשהוא מועמס על טנדר.
באופנוע הבחנתי בנזק בפלסטיקים בחזית כולל כנף קדמית.
בחישוק קדמי הבחנתי בשבר. מזלג קדמי התעקם מעט לאחור.
בנוסף הוצגה לי קסדה HJC צבע אדום ושחור על הקסדה הבחנתי
בשפשופים קלים, משקף נתלש. האופנוע נבדק בעמידה על הטנדר
ונמצא תקין כולל הגה ובלמים, צמיג אחורי מלא אויר, צמיג קדמי
ללא אויר. לא הבחנתי בנזק בצמיג קדמי אלא רק בחישוק."
(ההדגשה שלי-א.פ.).

יש לציין, כי גם רס"ל שי נטל לא הובא לעדות מטעם מי מהצדדים.

גרסאות המומחים

י. להוכחת אופן התרחשות התאונה הוגשה מטעם התובע, חוות דעתו של המהנדס
גדי וייסמן (להלן: "וייסמן") מיום 13.4.22.

בחוות דעתו קבע וייסמן כי התובע נסע ישר לקראת צומת קמץ ונחסם על ידי רכב
הנתבע אשר פנה שמאלה וחסם דרכו. בכתב ההגנה נטען בין היתר, כי התאונה ארעה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 בשל אשמתו של התובע או בשל רשלנותו התורמת של התובע. בית המשפט
2 לתעבורה בחדרה הרשיע את הנתבע בכל האישומים ודחה את הטענה כי התובע רכב
3 על אופנועו כאשר האור בחזיתו לא דלק. בבדיקתו במקום עם התובע ועם אופנוע אחר
4 ובשעות הלילה, הוא מצא כי ניתן להבחין באופנוע עם אורות המתקרב לצומת עם אור
5 חזית דולק ממרחק של לפחות 70 מטר וכך גם באופנוע ללא אור חזית דולק. במקום
6 קיים כתם צל בין שני עמודי תאורה אך כתם זה אינו משפיע על שדה הראיה. בוחן
7 המשטרה קבע שדה ראיה של 200 מטרים. רכב הנוסע כאשר האור הנמוך בחזיתו
8 דולק, מאיר למרחק של 30 מטר לפחות. מחישוב שנעשה לקביעת זמנים ומרחקים,
9 נמצא כי בנסיעה במהירות של 20 עד 60 קמ"ש, רוכב האופנוע, נמצא בכל מקרה גם
10 בתחום אורות הרכב וגם בתחום שדה הראיה בצומת. מהחישובים שערך מצא כי
11 במהירות נסיעה שבין 20 קמ"ש ל-60 קמ"ש, מרחקי התגובה להם זקוק התובע
12 במהירויות השונות, על מנת להתחיל להגיב, גדולים מהמרחק שלו מנקודת
13 ההתנגשות עת הנתבע החל בנסיעה. למשטרה הוצגה קסדה עם סימני פגיעה עליה
14 ולכן סביר בהחלט כי התובע חבש קסדה עובר לתאונה. הנתבע הזיז את רכבו לאחר
15 התאונה ובכך הקשה על חקירת הבוחן המשטרה. רס"ל אלמקייס ציין בדו"ח הראשוני
16 כי הרכב נפגע החל מטמבון קדמי ועד חלקו האחורי ימני של הרכב. **נוכח האמור קבע**
17 **וייסמן בחוות דעתו, כי לתובע אין כל רשלנות תורמת והתאונה התרחשה באשמת**
18 **הנתבע בלבד.**
19

20 **בחוות דעתו המשלימה מיום 22.9.22, התייחס וייסמן לחוות דעתו של המהנדס**
21 **צביקה מוזס (להלן: "מוזס"), אשר הגיש חוות דעתו בנוגע לאירוע התאונה מטעם**
22 **הנתבעים (חוות הדעת תידון בהמשך פסק דיני זה).**
23 בחוות דעתו טען וייסמן כי מוזס טעה כאשר הגיע למסקנה כי בשדה הראייה
24 המשמעותי שעמד לרשותו, התובע היה יכול לעצור ולמנוע את התאונה. בהיות התובע

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 במרחק של 200 מטרים (בקצה שדה הראיה שלו על פי הבוחן) רכב הנתבע טרם הגיע
2 לצומת ולכן טרם סיכן אותו ולא הייתה לו כל סיבה לבלום ולעצור. עוד ציין וייסמן כי
3 בתאונות מסוג זה בין רכב הפונה שמאלה לבין רוכב הנוסע ישר מולו יש לחשב זמן
4 פינוי צומת כלומר לחשב את הזמן הדרוש לרכב לעבור מתחילת הפניה ועד לנקודת
5 ההתנגשות. הרוכב הבא ממול יוחזר לאחור באותו זמן ותיבדק יכולתו לעצור מהנקודה
6 המחושבת על בסיס זמן פינוי הצומת. כך בוצעו החישובים בחוות דעתו הראשונה וכך
7 קבע כי התובע בכל מקרה לא היה יכול לעצור ולמנוע את הפגיעה ברכב הנתבע.
8 וייסמן ציין כי הוא חולק על מסקנותיו של מוזס בחוות דעתו. הנתבע הורשע בבית
9 המשפט לתעבורה בחדרה בסעיפי האישום בהם הובא לדין. התאונה התרחשה בשנת
10 2012 ולכן יש להתבסס על ממצאי הבוחן כפי שבאים לידי ביטוי בחקירתו. ממצאים
11 אלו לא נסתרו בקביעות בית המשפט לתעבורה בחדרה. לפיכך, שב וייסמן על קביעתו
12 לפיה התובע לא היה יכול למנוע את התאונה בנסיבות בהן התרחשה ולא היה יכול
13 לעצור בטרם הפגיעה גם אם היה מתחיל בבלימה.
14

15 בישיבת 17.12.23 אישר וייסמן, כי ביקר במקום התאונה כעשר שנים לאחר
16 התרחשותה (עמ' 269, 270). וייסמן נשאל האם יש לו ראייה לכך שהפנס של האופנוע
17 עבד במועד התאונה והוא השיב שיש לו והוא צרף את המסמך של היצרן. וייסמן טען,
18 כי באופנוע האמור כאשר מניעים אותו נדלק האור בחזית בצורה אוטומטית ללא
19 התערבות הרוכב. אין ראייה שהפנס היה שבור או לא תקין (עמ' 271, שו' 5-10). וייסמן
20 טען עוד, כי בדו"ח הבוחן המשטרתי (אשר יידון בהמשך) לא צויין כי הפנס נשבר וכן
21 הוסיף כי הנתבע לא אמר במשטרה שהאופנוע היה ללא אורות. מדובר בטענה
22 שעלתה רק בבית המשפט לתעבורה (עמ' 271, שו' 24-33). וייסמן נשאל האם בהנחה
23 שהבוחן המשטרתי יגיע ויעיד כי ראה שפנס האופנוע היה שבור האם יקבל את עדותו
24 ותשובתו הייתה:

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 "אני אומר שוב. בוחן שלא רשום בשום מקום לגבי פנס שבור, יש
2 ספק כאשר הוא בא לבית המשפט מספר שנים אחרי התאונה
3 ואומר מזכרונו אחרי שהוא בדק אין-ספור תאונות שפנס
4 היה שבור. אני לא יכול להגיד אני מאמין או לא מאמין, שבית
5 המשפט יחשוב אם אפשר להאמין לדבר כזה או לא." (עמ' 272, שו'
6 10-13).

7
8 וייסמן אישר בעדותו, כי ידוע לו שהאופנוע לא היה בזירת האירוע כאשר השוטרים
9 הגיעו (עמ' 273).

10 וייסמן הסביר כי לפי החוק מי שנוסע עם רכב, אורות החזית שלו נמוכים ומאירים 30
11 מטרים לפחות כשהם דולקים (עמ' 274, שו' 11-14). לטענתו, לפי החישובים שערך,
12 האופנוע היה בתוך התחום של האורות של הרכב ובכל מקרה נהג הרכב, הנתבע, יכול
13 היה לראות אותו ולהגיב בהתאם (עמ' 274, שו' 22-24). וייסמן הבהיר, כי ערך את
14 החישוב כאשר הניח שהתובע נסע במהירויות שונות: 20, 30, 40, 50 ו- 60 קמ"ש.
15 לטענתו, אין ממצא שיכול להצביע על כך שהתובע נסע 100 קמ"ש ומעלה. הוא לקח
16 בחשבון מהירות של בין 20-60 קמ"ש. הוא אישר כי התובע ראה את הרכב בתוך זמן
17 התגובה שלו (עמ' 275). בנוסף, הוא שב והבהיר כי אין לו נתון או ממצא לגבי מהירות
18 התובע ולכן לקח את הטווח כאמור. לטענתו, אין זה סביר שבכפר קרע בשעה האמורה
19 התובע נסע במהירות של 90 קמ"ש למשל, אך עם זאת הוא שב והודה, כי אין לו מושג
20 באיזו מהירות נסע התובע בענייננו (עמ' 276, שו' 1-6). וייסמן טען כי הוא לא חושב
21 שהמשטרה יכולה לבדוק מה הייתה מהירות האופנוע והרכב (עמ' 276, שו' 8-11) והוא
22 עצמו לא בדק לאיזו מהירות האופנוע יכול להגיע במרחק שהיה לו (עמ' 276, שו' 13-
23 12). וייסמן הסביר כי הבוחן המשטרתי הגיע למקום יותר משעה וחצי אחרי התאונה.
24 בזמן הזה הזירה כבר לא הייתה סטרילית. נסעו שם אין סוף כלי רכב ולכן אי אפשר
25 היה למצוא ממצאים (עמ' 277, שו' 22-26).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 וייסמן נשאל אם הוא מסכים עם ההנחה שנהג אשר מתקרב לצומת מאט כדי לראות
2 אם הוא יכול לחצות את הצומת בבטחה והוא השיב כי רוב הנהגים סומכים על הנהג
3 אשר מגיע ממול שיציית לחוק. בנוסף, לא שאלו את התובע האם הוא האט ובכל מקרה
4 אין חובה בפקודת התעבורה להאט במצב כזה (עמ' 278, שו' 25-30). וייסמן הבהיר, כי
5 יש חובה בצומת לא לעקוף ויש חובה כללית על נהגים להיזהר בדרך אך אין חובה
6 להאט. בנוסף טען וייסמן כי:

7 **"גם אם הוא היה מאט את מהירות הנסיעה, גם אז לא היה מונע את**
8 **התאונה לפי החישובים שעשיתי. גם ב-10 קמ"ש לא היה מונע את**
9 **התאונה. נניח שהוא היה נוסע 40 ומאט ל-10 קמ"ש. מתקרב ב10**
10 **קמ"ש לצומת, לפי החישוב גם אז הוא לא היה מונע."** (עמ' 279, שו'
11 10-1).

12
13 הוא הסביר שבענייננו הפגיעות ברכב היו לכל האורך שלו, מאחר שהאופנוע נמרח על
14 הדופן של הרכב:

15 **"... השוטר הראשון שהגיע למקום מתאר את הפגיעה ברכב הפגוש**
16 **בפינה הקדמית ימנית. הבוחן לא מתייחס לזה. עכשיו אם זה בדלת,**
17 **אם אנחנו מסתכלים, נניח זה הרכב והרכב נוסע כאן, האופנוע פוגע**
18 **פה, הפינה הקדמית של האופנוע נמשכת קדימה, ואז הוא נמרח על**
19 **דופן הרכב, אז הוא מגיע גם לדלת האחורית..."** (עמ' 279, שו' 21-27).

20
21 וייסמן הסביר כי האופנוע "נמרח" ולכן פגע בהמשך בדלת הימנית האחורית של הרכב
22 (עמ' 281, שו' 10-14). וייסמן טען כי בזמן התגובה אין לתובע זמן לסטות. התובע לא
23 סטה, לא האט ולא בלם (עמ' 285, שו' 26-27).

24
25 יא. מטעם הנתבעים הוגשה כאמור חוות דעתו של בוחן התנועה מר **צביקה מוזס**.

26 בחוות דעתו מיום 3.4.22 טען מוזס כי לרוכב האופנוע היה שדה ראייה הדדי כשל הרכב,
27 אולם בשונה מנהג הרכב אשר היה אמור להבחין באופנוע שנראותו מוגבלת, והאפשרות
28 כי פנסיו לא דלקו, רוכב האופנוע היה אמור להבחין ברכב ממרחק ולמנוע את התאונה.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 לא הוכח כי האופנוע אשר הובא לבדיקת המשטרה, כשבועיים לאחר התאונה, הוא
2 האופנוע המעורב בתאונה. אי בדיקת האופנוע המעורב בתאונה, בזמן אמת, בזירת
3 התאונה, אינה שוללת את האפשרות, כי באופנוע נערכו שינויים ושיפורים על מנת
4 להגדיל את הספקו ומהירותו הסופית, דבר אשר עשוי להחמיר את עוצמת ההתנגשות
5 והחמרת פציעתו של הרוכב. "הברחת" האופנוע ואי החזרתו לזירת התאונה, מנעו
6 מהמשטרה, לבדוק את האופנוע, לאתר שינויים ושיפורים אם היו, ולברר אם האופנוע
7 המעורב, אכן תקין ומתאים לרישיונו של הרוכב. הברחת האופנוע, מנעה מבוחן התנועה
8 המשטרה, לבדוק את מערכת הבלימה של האופנוע ולברר את תקינותה וכן לבדוק
9 ולקבוע, אם פנס החזית של האופנוע היה תקין ופעל עובר לתאונה. על פי ממצאי בוחן
10 התנועה, לא ניתן לשלול כי רוכב האופנוע, נסע במהירות הגבוהה מהמהירות המותרת.
11 בהעדר סימני בלימה או סימני החלקת צד, ניתן לקבוע כי רוכב האופנוע, לא ביצע כל
12 פעולה למניעת התאונה. אם רוכב האופנוע היה נוסע במהירות המותרת שהיא 50
13 קמ"ש, והיה מגיב בזמן, הוא היה יכול לבלום את האופנוע ולמנוע את התאונה. פציעות
14 הראש של רוכב האופנוע מצביעות על האפשרות כי הרוכב לא חבש קסדה כלל, או
15 חבש קסדה שהייתה לא סגורה והתנתקה מראשו בעת התאונה. לא הוכח כי הקסדה
16 אשר הובאה לבדיקת המשטרה, אכן הייתה הקסדה של הרוכב בזמן התאונה.

17 ביום 28.6.22 הוגשה התייחסותו של מוזס לאמור בחוות דעתו של וייסמן.
18 בישיבת 17.12.23 העיד מוזס כי לא ראה את חוות הדעת של וייסמן טרם הגיש את חוות
19 דעתו הראשונה. לו היה רואה אותה קודם לכן הוא היה מתייחס אליה במסגרת חוות
20 דעתו ולא כותב את ההתייחסות המאוחרת כאמור (עמ' 294, שו' 15-18).
21 ב"כ התובע טען שאין לקבל את ההתייחסות שהוגשה ביום 28.6.22 מאחר שלא הוגשה
22 בפורמט של חוות דעת, ואילו ב"כ הנתבעים התנגד לטענה האמורה (עמ' 296-297).
23 במהלך הדיון ניתנה החלטתי לפיה:

24 **"שמעתי את דברי הצדדים. כעיקרון נראית לי יותר טענתו של בא**
25 **כוח התובע, במובן זה שמשעה שהוגש תיק המוצגים של התובע**

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 וחוות דעת הנתבעת לא הומצא לתיק בית המשפט, היה מקום מצד
2 הנתבעת לעדכן אותה למרות תאריך הכתיבה המוקדם שלה
3 ולהגיש אותה כבר ערוכה בהתייחסות לחוות הדעת מטעם התובע.
4 כמובן שגם כשהדבר לא נעשה, יש גם צודק בטענה שככל שרצו
5 להגיש חוות דעת משלימה, גם אם הדבר לא נעשה מחוסר תשומת
6 לב וזה קורה, אז היה מקום להגיש גם את חוות הדעת המשלימה
7 ערוכה כדין, ובכל מקרה אין מקום להקראת דברים בחקירה ראשית
8 כשמוגשת חוות דעת מטעם צד כלשהו. עדיין, הדברים הוגשו ובסופו
9 של יום, טענות התובע נרשמו ויבחנו לעניין משקל הדברים והתובע
10 מתבקש לחקור גם בנושא התכתובת מיוני שכוללת את ההתייחסות
11 לחוות דעתו של וייסמן. מר צבי מוזס יענה בחקירה נגדית לכל
12 השאלות לבא כוח התובע." (עמ' 298, שו' 11-21).

13 בהמשך חקירתו הופנה מוזס לעמ' 80 לתיק מוצגי הנתבעת, שם בסעיפים 4-5 לחוות

14 דעתו כתב כי:

15 "4. ע"פ סעיף 'שדה הראייה' בדוח הבוחן, הבוחן המשטרתי קבע
16 את שדה הראייה, בניסוי שערך עם ניידת משטרה ובמידה
17 שנערכה בעזרת מד המרחק של הרכב. כמו כן, ניתן להבין מנוסח
18 הסעיף, כי לא בוצע ניסוי שדה ראייה לעבר אופנוע 'מדמה', כמו גם
19 לאפשרות כי האופנוע נסע ללא אורות.
20 5. ניסוי שדה ראייה, כזה, אינו עונה על הכללים המקצועיים
21 הבסיסיים לביצוע ניסוי שדה ראייה, ע"פ הנחיות אגף התנועה של
22 משטרת ישראל, ומעלה ספק רב לגבי נכונות ממצאי הבוחן לגבי
23 שדה הראייה 'האמיתי' אשר היה לנתבע בזמן התאונה."
24

25 מוזס נשאל מדוע לא ביצע את הניסוי בעצמו וטען כי זה לא רלוונטי להגיע למקום
26 התאונה לאחר עשר שנים ולבצע את הניסוי. בוחן המשטרה היה אמור לבצע את
27 הניסוי בזמן אמת והוא לא עשה זאת (עמ' 299, שו' 14-26). לדבריו, יתכן שתוואי הכביש
28 השתנה, התאורה במקום השתנתה. חלפו עשר שנים והוא בטוח שהשתנו שם דברים
29 (עמ' 300, שו' 17-18). בהמשך נשאל מה היה קורה אם היו מביאים לו ממצא לפיו
30 תוואי השטח לא השתנה, האם היה עורך ניסוי בכל זאת אחרי עשר שנים ומוזס השיב:

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 "אולי. יכול להיות" (עמ' 302, שו' 1-3). מוזס אישר כי לא ביצע בשטח כל ניסוי ואף לא
2 הגיע למקום התאונה. לדבריו:

3 **"קודם כל עוד פעם תבין דבר אחד מאוד מאוד חשוב. התאונה הזאת**
4 **בשונה מהמון תאונות שאני נתקל בהם, בוחן תנועה הגיע לשטח.**
5 **בוחן תנועה הנציח את הזירה. ובזירה הזאת כל מה שהבוחן מצא זה**
6 **כתם דם. הוא לא סימן את השברים שהיו שם בשטח ולא זה. אני**
7 **אבוא 10 שנים אחרי ואני אעשה עבודה יותר טובה מהבוחן שהיה**
8 **בזירה בזמן אמת? זה מה שאתה דורש ממני?"** (עמ' 303, שו' 11-15).
9

10 מוזס נשאל אם ביקש לראות את לוח הצילומים של החוקר המשטרתי והשיב על כך
11 בשלילה. הוא לא זכר אם ביקש לראות בלוח הצילומים את עמודי התאורה וכיצד
12 נראתה הצומת וטען כי מה שהיה לו, זה מה שקיבל בחומר הראיות. כן אישר כי לא
13 פנה לחברת החשמל לשאול אם הם החליפו עמוד תאורה במקום (עמ' 304). הוא
14 נשאל האם בדק מה המהירות המותרת לנסיעה על הכביש שבו קרתה התאונה והשיב
15 כי הבוחן המשטרתי לא התייחס לכך והוא התייחס לכך שהבוחן לא התייחס לכך. הוא
16 אישר כי לא בדק זאת בעצמו (עמ' 305, שו' 28-33). מוזס אישר גם כי לא ראה מסמכים
17 רפואיים של התובע ואף לא ביקש לראות מסמכים כאמור. לדבריו הוא אינו מתיימר
18 להיות רופא אך כשיש מסמכים רפואיים הוא מעיין בהם (עמ' 306, שו' 26-30). מוזס
19 הופנה לסעיף 26 לחוות דעתו שם כתב, בין היתר, כך: **"גם ממצאי פציעתו של רוכב**
20 **האופנוע, נובעים ממהירות ההתנגשות של האופנוע, ועשויים להצביע, לאור**
21 **חומרת פציעתו, על נהיגה במהירות גבוהה, בעת ההתנגשות."** הוא נשאל האם
22 כתב את האמור מבלי שעיין במסמכים רפואיים, כאשר נטען בפניו כי גם אם היה רואה
23 את המסמכים הוא לא יכול היה לדעת באיזו מהירות נסע האופנוע ותשובתו הייתה כי:

24 **"כן אבל את כל זה אני כותב על סמך ניסיוני. אני מדבר על 21 שנה**
25 **חקירת תאונות דרכים. אלפי תאונות קשות. מעל 500 תאונות**
26 **קטלניות. ראיתי המון פציעות. נכחתי בניתוחים לאחר מוות. אני 1**
27 **הקצינים שהרבה להגיע למכון לרפואה משפטית לראות ניתוחים.**
28 **וכל זה אני אומר על סמך ניסיוני המקצועי."** (עמ' 309).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1

2 מוזס טען שמניסיונו במקרים שרוכבי אופנוע נסעו בלי קסדה או שהקסדה עפה כי לא
3 הייתה רכוסה נגרמו להם בתאונה שברים בעצמות הפנים שפשופים, דימום רציני כבר
4 בשטח (עמ' 310-311). בהמשך חקירתו מוזס הופנה לדו"ח מד"א (עמ' 137) למוצגי
5 (התובע), שם צויין בין היתר כי "**בבדיקה גופנית- ראש- ללא סימני חבלה הנראים**
6 **לעין**". נוכח האמור הוא נשאל כיצד הוא מסביר זאת כאשר לטענתו התובע לא חבש
7 קסדה בעת התאונה. מוזס השיב כי התובע בעצמו דיבר על חבלת ראש חמורה. מוזס
8 טען בהמשך שמה שהוא אמר זה שבמהירויות עירוניות כאשר יש קסדה על הראש לא
9 נפגעים בראש ובטח לא סובלים משברים כמו השברים שמתאר התובע בעדותו (עמ'
10 312-313). בהמשך עדותו הופנה מוזס לסעיף 34 לחוות דעתו, שם כתב: "**מדובר בדרך**
11 **עירונית. בהעדר התייחסות הבוחן, לתמרורים המגבילים את המהירות במקום, ניתן**
12 **להניח כי המהירות המותרת הייתה 50 קמ"ש**". מוזס הסביר כי מאחר שהבוחן
13 המשטרתי לא קבע זאת כנתון, בדרך כלל כשאין נתון אז מבצעים את השחזור לפי
14 המהירות המותרת (עמ' 314, שו' 4-12).
15 מוזס אישר כי הנתבע היה צריך לעשות הכל כדי למנוע את התאונה בעת שהוא פונה
16 שמאלה, מאחר שזכות הקדימה היא של נהג האופנוע (עמ' 318, שו' 1-4). נוכח האמור
17 הוא נשאל האם בהתחשב בכך שהבוחן המשטרתי קבע כי רואים 200 מטרים קדימה,
18 האם נהג הרכב היה אמור לראות את התובע ולעצור. מוזס השיב, כי יש לו השגות לגבי
19 הקביעה שרואים 200 מטרים קדימה. לדבריו:

20 "...מ200 מטר גם אתה וגם אני היינו פונים. כי 200 מטר בעיר זה
21 מרחק עצום. הרכב הזה, רק שתבין, האופנוע, קטנוע, בהנחה והוא
22 נסע במהירות המותרת 50 קמ"ש, זה 13.88 מטר לשנייה. ב-200
23 מטר זאת אומרת, אני כרכב שגם עומד בעצירה מלאה יכול להיות
24 הפניה הזאת בערך 5 פעמים. אז אף רכב לא היה עומד אם הוא
25 רואה עכשיו קטנוע ממרחק של 200 מטר. זה הכול מה נתוני הקיצון
26 שהבוחן הציג." (עמ' 318, שו' 5-16).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 מוזס אישר כי אם נהג הרכב ראה את האופנוע מגיע מולו כמובן שהיה עליו לעצור
2 וליתן זכות קדימה. רק שאם מדובר ב-7-8 מטרים כבר אי אפשר לעצור ולמנוע את
3 התאונה (עמ' 318, שו' 27-31). מוזס טען כי לא חישב את זמן הפינוי (זמן הפינוי הוא
4 הזמן "מהרגע שהוא היה מיושר בנתיב ומתחיל לבצע בפועל את הפניה שמאלה,
5 עד לאימפקט") מאחר שאין לו נתונים. לא ניתן לבצע חישוב כאשר אין לנו את מקום
6 ה"אימפקט" (עמ' 320, שו' 27-33). הכוונה לנקודת ההתנגשות הראשונית בין שני כלי
7 הרכב. הבוחן לא קבע אותה. כתם הדם הוא הממצא היחיד אך אין נקודת אימפקט. זה
8 המקום שבו שכב התובע אחרי התאונה וזה לא מקום האימפקט ואין לו די נתונים
9 לקבוע זאת (עמ' 321, שו' 2-6). מוזס טען כי וייסמן ביצע חישוב מוטעה מאחר שאין לו
10 את נקודת ה"אימפקט" (עמ' 321, שו' 12-14). מוזס הופנה לדו"ח הפעולה 9003-0126-
11 01 של השוטר אלמקיאס אשר הגיע למקום ביום 31.3.12 בשעה 22:10:11 (לאחר
12 שקיבל את ההודעה בשעה 22:00:18) (עמ' 54-55 למוצגי התובע), שם נכתב בין היתר
13 כך:

14 "קורבי הצביע לי על רכבו אשר חנה בסמוך לצומת ואמר כי זה
15 הרכב אשר היה מעורב בתאונה וראיתי כי מדובר ברכב דייהו... צבע
16 לבן ובנוסף הצביע לי על נזק בצידו הימני של הרכב ואמר כי זה
17 קשור לתאונה, הנזק שראיתי ברכב הוא: שיפשוף בפינה ימנית של
18 התמבון הקידמי, מעיכה בכנף ימין למטה, מכה בדלת ימנית אחורית
19 באיזור ידית הפתיחה ושיפשוף בכנף אחורית ימנית מעל הגלגל..."
20

21 מוזס חזר על טענתו כי בוחן התנועה שהוסמך לטפל בתאונה לא ראה את הנזקים
22 האמורים ולא רשם אותם, אך כאן סומכים על דברי הסייר (עמ' 324-325). בהמשך
23 עדותו הסביר מוזס כי על מנת לשחזר זמן פינוי צומת, בודקים כמה זמן לוקח לרכב
24 מהרגע שהוא נסע ישר ועד רגע ה"אימפקט", הפנייה. את הזמן הזה מכפילים במהירות
25 של הקטנוע ומחזירים אותו לאחור. ככל שהמרחק שלו לאחור גדול יותר ממרחק
26 העצירה הדרוש לו כדי למנוע את התאונה, זה אומר שהוא יכול היה למנוע את התאונה.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 אם המרחק קצר יותר הוא לא יכול היה למנוע את התאונה (עמ' 329, שו' 23-29).
2 בהמשך נשאל האם כאשר נהג אופנוע רואה רכב אשר מגיע ממול בנתיב הנגדי, הוא
3 לוקח בחשבון את האפשרות שהרכב יפנה שמאלה והוא מאט, האם נכון שיש נקודה
4 בה אם נהג הרכב מהצד השני מפתיע אותי ומתחיל לפנות, שבה נהג האופנוע כבר
5 אינו יכול לעצור והוא השיב לכך בחיוב (עמ' 336, שו' 26-33 - עמ' 337, שו' 1-3). מוזס
6 אישר כי מאחר שאין סימני בלימה ואנחנו יודעים שנהג הרכב היה חייב לראות את נהג
7 האופנוע, אזי זה אומר שנהג הרכב נכנס לו לצומת כאשר הוא ראה אותו בזמן שהתובע
8 כבר לא יכול היה להגיב (עמ' 337, שו' 4-9).

9

10 יב. דו"ח בוחן התנועה על תאונת הדרכים מיום 31.3.12 שמילא רס"מ **אריה טל**
11 (להלן: "**טל**") (עמ' 145-157 למוצגי הנתבעים).

12 בדו"ח צוין כי תאריך ההודעה הינו 31.3.12, בשעה 22:00. ההודעה התקבלה מתחנת
13 עירון. שעת הגעתו של הבוחן למקום 23:40. תאריך המבחן 31.3.12 בשעה 23:40
14 במקום התאונה. צוינו פרטי הרכבים, הרכב הפרטי מסוג דייהו (רכב מס' 1) והאופנוע
15 (רכב מס' 2) וכן צוינו פרטי הנהגים. עוד צוין כך:

16 **3. תנאי מזג אויר והראות בשעת המבחן: מזג אויר יפה וראות**
17 **לילה טובה, צומת מואר.**

18 **4. הדרך ומצבה: דרך עירונית, מהירות מותרת 50 קמ"ש.**
19 **צומת T, כביש אספלט מקדם חיכוך 0.7, אין סימונים בכביש, זו**
20 **סטרי.**

21 **שדה ראייה: נעשה ניסויי שדה ראייה כאשר אני נוהג בניידת...**
22 **מסחרי טויוטה ומודד מרחק במד המרחק ברכב.**

23 **נהג מספר 1: פתוח לפניו ל-200 מ' לתנועה המגיעה ממול**
24 **נהג מספר 2: פתוח לפניו ל-200 מ' לתנועה המגיעה ממול...**

25 **5. פרטים על הנזק(ים) שנתגלה(ו) בעת המבחן לרכב כתוצאה**
26 **מהתאונה:**

27 **ברכב מספר 1: פגיעה בדלת אחורית ימנית ובכנף לפני הגלגל. יש**
28 **שפשוף ודחיפה של הפח. יש שפשוף גם בחישוק בגלגל.**

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 ברכב מספר 2: נזק בחזית האופנוע והפלסטיקים שבורים כולל כנף
2 קדמית. יש שבר בחישוק גלגל קדמי. מזלג קדמי התעקם. (לפי מזכר
3 שוטר ראיה 8) ...
4 8. מבחן (ציין אם נמצאו תקינים, אם נתגלו ליקויים-פרט מהות
5 הליקוי וסיבתו):
6 ברכב מספר 1- הגיע בנסיעה ועזב בנסיעה.
7 ברכב מספר 2: תקין כולל הגה בלמים וצמיגים. (לפי מזכר שוטר-
8 ראיה 8) ...
9 9. הממצאים ומשמעותם: (כתמי דם, פיזור חול, שברי זכוכיות,
10 חפצים של הנפגעים או אחרים וכיוצ"ב): כתם דם של הרוכב במקום
11 בו נפל/טופל.
12 10. סימני בלימה, חיכוכי צמיגים, מסקנות וקביעת מהירות:
13 לא נמצאו.
14 11. צילומים/מוצגים שנתפסו:
15 צולמו 10 תמונות שסודרו בלוחות צילום.
16 12. ...
17 13. תמרוצים וסימני דרך(המרחק ממקום התאונה והערות לגבי
18 תכנית הרמזורים):
19 אין תימור בכיוון נסיעת הרכבים.
20 14. מסקנות:
21 א. תקינות הרכבים לא היה הגורם לתאונה.
22 ב. רכב א' הפאטית נסעה בכיוון מערב ופנתה שמאלה לכיוון דרום.
23 ג. רכב ב' האופנוע נסע ברחוב לכיוון מזרח.
24 ד. ע"פ הנזקים ברכב א' האופנוע פגע בו בחלק ימני אחורי.
25 ה. ע"פ הנזק באופנוע ב' האופנוע פגע ברכב אם חזיתו.
26 ו. ע"פ מיקום הדם הרוכב נפל בחלק הדרום מזרחי של הצומת.
27 ז. ע"פ הנזקים ברכבים ומיקומם אופנוע ב' פגע אם חזיתו בדופן
28 אחורי ימני של רכב א'."
29

בתוספות שונות לשימוש הבוחן נכתב כך:

31 "קיבלתי הודעה על התאונה מתחנת עירון והדיווח היה שארעה
32 תאונה והשוטרים לא מצאו את הזירה ומדובר בתאונה עצמית.
33 הפצוע הרוכב מפונה ע"י מסוק לביה"ח במצב קשה מאד. לאחר מכן
34 תחנת עירון דיווחה לי שמצאו את זירת התאונה ומדובר בתאונה אם
35 רכב אחר והרכב חזר למקום התאונה ביחד אם הנהג. יצאתי למקום

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 **התאונה ושם פגשתי את נהג הרכב- נהג ' וזה הראה לי את מקום**
2 **התאונה ואת הנזק ברכב שלו. האופנוע לא היה במקום התאונה**
3 **ומצאתי רק את השברים שלו. צילמתי תמונות במקום וערכתי**
4 **סקיצה שהפכה לתרשים והוא חלק בילתי ניפרד מזו"ח זה."**
5

6 בשיבת 24.12.23 העיד טל כי בחומר שצורף כנספח י"ב למוצגי הנתבעים יש מזכר
7 שנעשה על ידי בוחן אחר ויש עדות שנלקחה על ידי בוחן אחר (עמ' 296). עם זאת, הוא
8 אישר כי הדו"ח בוחן כאמור לעיל נכתב על ידו וגם הסקיצה שלו (עמ' 297, שו' 2). טל
9 ציין כי הוא בפנסיה אך קודם לפרישתו הוא שימש כחוקר תאונות דרכים 24 שנים.
10 בחקירתו טען טל כי הגיע למקום התאונה שעה וארבעים דקות לאחר שהודיעו לו על
11 האירוע (עמ' 298, שו' 29-31). הוא הופנה לדו"ח הפעולה של אלמקייס שהוצג לעיל,
12 שם צויין תאריך ושעת פתיחה: 31.3.12 בשעה 21:59:28 וטען כי זו השעה שבה הודיעו
13 למשטרה על האירוע. לדבריו, לא הייתה משטרה במקום בזמן התאונה ולא הודיעו
14 למשטרה על התאונה בזמן אמת (עמ' 299, שו' 15-22). הוא אישר כי כאשר הוא הגיע
15 לזירה האופנוע כבר לא היה שם והוא חושב שגם הקסדה לא הייתה שם (עמ' 299,
16 שו' 23-26).

17 בהמשך חקירתו הוא הסביר מה היו פעולות החקירה שעשה עת הגיע לזירה:

18 **"מכיוון שהאוטו הגיע, האוטו הוזז מהמקום והגיע אחרי התאונה,**
19 **כשאני שמה, החזירו את האוטו, את האוטו, האופנוע לא היה**
20 **במקום, האופנוע לא ראיתי אותו עד שהוא הגיע לתחנת משטרה**
21 **חדרה וגם אז בוחן בדק אותו. אני הגעתי לזירה ובעצם מה שעשיתי**
22 **זה לבדוק את פני הדרך. שזה שדה ראייה, נראות, וכל מה שיש שמה**
23 **במקום התאונה."** (ההדגשות שלי-א.פ.). (עמ' 299, שו' 29-32- עמ' 230,
24 שו' 1-2).

25
26 הוא אישר כי ציין בדו"ח הבוחן שברכב הייתה פגיעה בדלת אחורית ימנית ובכנף מלפני
27 הגלגל. לדבריו, זה המקום בו פגע האופנוע ברכב. הוא הופנה לכך שאלמקייס ציין
28 שהבחין בכל מיני פרטי נזק, שפשוף בפינה הימנית של הטמבון הקדמי, מעיכה בכנף

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 ימין למטה, מכה בדלת ימנית אחורית ושפשוף בכנף ולפיקך נשאל האם לא חשב
2 שהנזקים שאובחנו בחלק הקדמי של הרכב שייכים לתאונה וטל השיב כך:

3 **"דבר ראשון, רק להזכיר שהשוטר הוא לא בוחן תאונות. אין לו שום**
4 **מושג בלבחון תאונה, וכשאני מגיע אני אמור גם לעשות, לראות**
5 **שבאמת הנזק הוא נזק תאונתי ולא נזק שאולי של איזה שפשוף של**
6 **חניה או כאלה דברים. בנוסף אני לוקח דברים שאני יודע בוודאות**
7 **שהם שייכים לתאונה ומה שלא שייך בוודאות לתאונה אני לא יכול**
8 **לשייך לתאונה." (עמ' 300, ההדגשות שלי-א.פ).**
9

10 עוד הוסיף: **"גם אם ראיתי את זה, וכנראה לא התייחסתי לזה, כנראה לא נראה לי**
11 **שאני יכול להוכיח שזה שייך לתאונה."** הוא אישר כי מבחינתו נקודת האימפקט
12 הייתה בין חזית האופנוע לדופן האחורית ימנית של הרכב. זה הדבר היחיד שמצא
13 שבאמת מתאים לתאונה כתאונה (עמ' 300). הוא נתבקש לאשר כי התאונה ארעה
14 ממש בסיום הפנייה שמאלה של הרכב והשיב כי אינו יכול לאשר זאת, וכי **"לא מחייב"**
15 שזה קרה בסוף הפנייה של הרכב. כתם הדם שהוא מצא מופיע 2.2 מטר משפת
16 המדרכה מימין, שזה עדיין נתיב הנסיעה של האופנוע ולשם התובע נהדף או עף. לדעתו
17 התובע עף מעל הרכב (עמ' 301, שו' 1-19). בהמשך חקירתו טל נשאל שוב אודות
18 המקום המדויק שבו ארעה התאונה:

19 **"ש: אם הרכב, יש 8 מטר רוחב של הכביש, והרכב פונה שמאלה,**
20 **ואתה מוצא את כתמי הדם בשני מטר, האחרונים מצד ימין של כיוון**
21 **נסיעת הרכב, זאת אומרת שזה לקראת,**
22 **ת: זאת אומרת שהרכב חסם לו את הדרך והיה בתוך נתיב הנסיעה**
23 **שלו, ובעצם,**
24 **ש. אוקיי, אז,**
25 **ת: גרם לתאונה, בעצם." (עמ' 302, שו' 2-7). (ההדגשות שלי-א.פ).**
26

27 הוא שב וטען כי הוא לא יודע לומר אם הרכב היה לקראת סוף הפנייה, אבל ברור שהוא
28 היה בתוך הפנייה. **"לא חייב ניצב, יכול גם באלכסון..."** (עמ' 302, שו' 8-16). טל נשאל
29 האם יתכן שנקודת הפגיעה הראשונית הייתה דווקא בחזית של הרכב, בחלקו הקדמי

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 ואז האופנוע הסתובב ונתן מכה לדופן האחורית של הרכב והוא השיב לכך בשלילה.
2 לדבריו, האופנוע יכול היה להימרח על הדופן אבל אז הוא היה מוצא נזקים אחרים,
3 שפשושים לכל אורך הדופן ויכול להיות שגם התובע לא היה נהדף מעל הרכב אלא
4 לצד שמאל, צד ימין של הרכב, צד שמאל של התובע (עמ' 302, שו' 17-31). במצב כזה
5 הוא היה מצפה לשריטות ושפשופים לדופן הרכב והוא מצא נזק ופגיעה בדלת
6 האחורית ובכנף האחורית, "זאת אומרת שזה נכנס פנימה" (עמ' 303, שו' 1-2). טל
7 נשאל האם נכון שבמקרה שהתובע רכב במהירות סבירה והוא הבחין ברכב מבצע את
8 הפנייה שמאלה, הוא היה אמור להבחין בו ולהתאים את מהירות נסיעתו, לסטות
9 שמאלה ולברוח מהרכב והוא השיב לכך כי:

10 "יש פה הבדל בין חוק לבין נהיגה נכונה. אנחנו מדברים פה כרגע
11 על חוק. הרכב אופנוע, ברגע שהוא נוסע בקו הישר שלו, לא אמור
12 להתחשב בעצם ברכב שבא ממול, הרכב שבא ממול חייב להתחשב
13 בו. והוא חייב לתת לו זכות קדימה. אני לא יכול עכשיו להתחיל
14 לנחש אם הוא פונה, לא פונה. ואני לא יכול, ברגע שהוא התחיל
15 לפנות, האם אני צריך רגע לברוח ימינה כי הוא בעצם יראה אותי
16 ויעצור, או שאני אברח שמאלה, כי הוא ממשיך בפנייה ואני אמור
17 לברוח שמאלה. הנהג שפנה שמאלה היה חייב לתת זכות קדימה
18 לאופנוע שרואה אותו ממול." (עמ' 303, שו' 14-23). (ההדגשה שלי-
19 א.פ.)
20

21 הוא אישר כי שני כלי הרכב היו אמורים להבחין אחד בשני, אין שום בעיה בשדה
22 הראייה (עמ' 303, שו' 26). עוד הוא הסביר כי לפי הנזקים לא ניתן לדעת מה הייתה
23 עוצמת המהירות ולכן לא נעשתה בדיקה כזו (עמ' 303, שו' 26-33). במיוחד לא במצב
24 שמדובר באופנוע ורכב, כאשר אופנוע הוא בערך במשקל של 100-200 ק"ג ורכב שוקל
25 למעלה מטון. הוא הסביר כי כמו בכל תאונה בודקים את התקינות של הדרך, לגבי
26 תמרורים, אספלט, מהירות, תאורת רחוב ואכן היה שם שדה ראייה של 200 מטרים
27 לכל אחד. הוא בדק שהדרך תקינה ואין תקלה. לא נבדק האם התובע היה שתוי
28 ולטענתו לא הייתה שום אפשרות לבדיקתו (עמ' 305, שו' 25-31). טל הסביר כי

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 מניסיונו כאשר יש פינוי במסוק, סביר שייכנס ישירות לחדר הניתוח ואין שום גישה
2 לפצוע על מנת לקבל ממנו דם ולכן מוותרים מראש על העניין (עמ' 306, שו' 10-12).
3 טל נשאל אם הייתה ברחוב נקודה חשוכה בכיוון נסיעת האופנוע והוא השיב כי לו
4 הייתה נקודה כאמור הוא היה רושם אותה, אך מאחר שלא רשם זאת, אזי אין בעיה
5 של נראות או של שדה ראייה במקום (עמ' 306, שו' 26-29). הבוחן הופנה למזכר של
6 שי נטל מהמשטרה כאמור לעיל, ואישר כי האופנוע הגיע לבדיקה ביום 16.4.12. הוא
7 אישר כי בתקופת הזמן האמורה התובע יכול היה להביא גם אופנוע אחר לבדיקה וגם
8 קסדה אחרת לבדיקה. עוד אישר כי לא ביצעו התאמת נזקים, אך הנזק של האופנוע
9 שהובא הוא נזק תאונתי. הוא אף אישר כי לא מצאו בזירה סימנים של זכויות מהפנס
10 והדגיש בהקשר זה כי: "**גם כל העבודה בזירת התאונה היה לפי הצבעה של נהג**
11 **הרכב, כי בעצם הרכב הוזז מהמקום והוחזר אחר כך, למקום התאונה.**" טל נתבקש
12 לאשר כי הפנס של האופנוע היה שבור אך השיב כי לא רשום דבר בדו"ח הבוחן על
13 הפנס (עמ' 307). נוכח תשובתו האמורה הופנה טל לעדותו בבית המשפט לתעבורה
14 שם אישר שהפנס של החזית היה שבור. הוא השיב כי ראה אותו שבור, אך לא ציין
15 בדו"ח מאחר שלא בדק אותו, הוא רק זוכר שראה אותו כנראה, אבל זה היה מזמן.
16 טל אף אישר כי לא בדקו את נתוני יצרן האופנוע, לאיזו מהירות האופנוע יכול להגיע
17 לנקודת האימפקט. לדבריו, מדובר בשטח עירוני ואין שם אפשרות לפתוח מהירות ולכן
18 זה לא נבדק ואין בכך צורך. הוא אישר כי האופנוע לא היה בזירה כאשר הגיעו למקום
19 התאונה וזה בניגוד לדין וכי אסור היה לקחת אותו מהמקום. הוא אף אישר כי העובדה
20 שהאופנוע לא היה במקום פגעה ביכולת שלו לנהל את החקירה ולבצע את הבדיקה
21 (עמ' 308-309). טל נשאל האם זה לא מעלה תהיות עצם העובדה שהאופנוע הועלה
22 מהזירה והוא השיב כי:

23 **"דבר ראשון, ברור שברגע שאתה מגיע לזירה וגם הרכב הוזז וגם**
24 **האופנוע לא קיים, תמיד זה מעלה תהיות ושאלות איפה האופנוע,**

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

זה דבר שהוא לא חריג במגזר, בוודאי ערה. הרבה פעמים העלימו
לנו רכבים ואופנועים וקטנועים וטרקטורונים."

טל הבהיר כי במקרה דנן לא החליפו את האופנוע באחר, מאחר שרכב אחרי תאונה אפשר לראות שהוא אחרי תאונה וכאן הוצג אופנוע שעבר תאונה ונעלם החשד שהחליפו אופנוע. בהמשך הוא אישר כי אינו יכול לשלול את האפשרות שהתובע רכב ללא קסדה (עמ' 310). טל אישר כי אם יש קסדה שלמה לא רואים מבעדה את האוזניים (עמ' 315, שו' 5-8). טל הבהיר כי לא היה דיווח למשטרה שהגיע מהנתבע ומי שדיווח למשטרה על התאונה זו המרפאה, שדיווחו שהגיע אליהם פצוע קשה מתאונה. לו נהג הרכב היה מתקשר למשטרה ומחכה במקום הזמנים היו מתקצרים (עמ' 323, שו' 15-10). עוד טען כי טענת נהג הרכב כי ראה את האופנוע רק ממרחק של 5-10 מטרים בתנאים שצויינו במקום התאונה לא יכולה להיות נכונה (עמ' 327, שו' 15-31). טל אישר גם, כי נהג הרכב לא היה חייב לעצור בצומת, אך עליו לתת זכות קדימה לאופנוע (עמ' 328, שו' 18-29). במקרה הנדון אין זמן הפתעה, מאחר שמדובר בשטח עירוני, בצומת, ואמורים לראות ולחפש תנועה בצומת של הולכי רגל ושל רכבים. כן יש זמן רגיל שזה 0.7 וזמן לילה 0.1. הוא הסביר כי מי שאמור היה להגיב זה נהג הרכב, מאחר שהוא זה שפנה ושינה את המסלול. לנהג האופנוע זה הפתעה. בשונה מנהג הרכב נהג האופנוע צריך עכשיו להחליט אם הוא ממשיך בפנייה ובורח שמאלה או שהוא עוצר ובורח ימינה או שהוא פשוט בולם. מדובר בזמן תגובה מורכב שזה שונה מנהג הרכב שפונה. לנהג אופנוע יש זמן תגובה של 1.6 שניות (1.2 פלוס 0.1 פלוס 0.3) שבו הוא חסר אוניס (עמ' 337-338).

בהמשך חקירתו הוא אישר כי בדו"ח הבוחן הוא לא הבחין בסימני בלימה של האופנוע או של הרכב (עמ' 339, שו' 1-6).

הקביעות בהליך הפלילי

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

יג. בהכרעת הדין בת.פ. 3912-04-13 מדינת ישראל נ' עבד אל חלים קורבי (18.9.16)

נקבע בין היתר כך:

18" עדותם של עדי התביעה באשר לאיתור מקום האירוע הינה אחידה וגרסאותיהם מתיישבות אחת עם השניה. מהעדויות עלה כי השוטרים התקשו באיתור מקום התאונה ולא הגיעו למקום האירוע מיד בתום התאונה.

19. משכך, טענתו של הנפגע בתאונה לפיה נלקח האופנוע ממקום התאונה על ידי בני משפחתו מאחר והמשטרה לא נכחה במקום מקובלת עליו. לא התרשמתי כי קיימת סיבה ו/או מניע להעלמת האופנוע מצד בני משפחתו של הנפגע, וכן לא התרשמתי כי האופנוע שהובא למשטרה הינו אופנוע אחר, כפי שטען הנאשם.

20. אציין כי במקרה זה הזאת האופנוע מזירת התאונה, עדיין אין בה כדי לפגום בהבנת נסיבות אירוע התאונה ובבירור אשמתו של הנאשם.

21. שכן, הנאשם בעצמו טען שהגיע לצומת, פנה שמאלה ואז ארעה ההתנגשות עם האופנוע. הנאשם גם ציין כי הבחין באופנוע לפני הפגיעה. כך טען בהודעתו במשטרה (ת/10): 'נכנסתי שמאלה (בצומת) ואז פתאום אני שומע פגיעה של האופנוע לא יודע מאיפה הוא בא אז לפני הפגיעה שמתי לב שיש משהו הסתכלתי וקלטתי את האופנוע ניסיתי לברוח ממנו ולא הצלחתי הוא פגע ברכב שלי מצד ימין בכנף אחורי' (ע"מ 2, שו' 9-11, ת/10). וכן כשנשאל מתי לראשונה הבחין ברכב האופנוע? השיב 'אני לפני הפגיעה הרגשתי שיש משהו הסתכלתי וראיתי כי סובבתי את הראש אחורה וראיתי שיש אופנוע לא אחורה אלא הצידה אני הייתי פה' (ע"מ 2, שו' 23-22, ת/10)...

22. גם במהלך חקירתו הנגדית טען הנאשם כי הבחין באופנוע לפני ההתנגשות...וכן טען כי ההתנגשות ארעה בנתיב בו נסע האופנוע... 23. הנאשם אף הודה בחקירתו הנגדית כי האט את נסיעתו לפני הפנייה בצומת מאחר והיה עליו לתת זכות קדימה לרכבים הבאים ממול: 'לא עצרתי הורדתי את הגז והסתכלתי, אין שלט עצור, צריך לתת זכות קדימה ולפנות שמאלה'...

24. מהאמור עולה כי הנאשם בעצמו מודה בכך כי היה עליו לתת זכות קדימה לרכב האופנוע וכן מודה כי הבחין ברכב האופנוע לפני הפגיעה, וכי התאונה ארעה בנתיב בו נסע רוכב האופנוע.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

25. בסיכומיו ניסה הנאשם לטעון כי לא הבחין באופנוע מאחר
והמקום היה חשוך וכי האופנוע נסע במהירות וללא אורות דולקים.
26. לעניין הראות במקום קבע הבוחן בדו"ח (ת/3) כי הצומת היה
מואר, מזג האוויר יפה וראות לילה טובה. הבוחן אף ערך ניסוי שדה
ראייה במקום וקבע כי שדה הראיה הקיים בפני הנאשם, לתנועה
הבאה ממול, פתוח למרחק של 200 מטר...
32. ניתן להיווכח כי עדותו של הנאשם אינה אחידה ואינה ברורה.
שכן, הנאשם לא ידע לומר מדוע פנה שמאלה בצומת על אף
שהבחין ברוכב האופנוע לפני הפגיעה. הנאשם אף מסר תשובות
מתחמקות כאשר הוצגו לפניו ממצאי הבוחן באשר לשדה הראיה
אשר היה פתוח בפני הנאשם למרחק של 200 מטר.
33. יתירה מכך, בתיאור נסיבות האירוע תמך הנאשם בקביעות
ובמסקנות הבוחן ועדי התביעה. הנאשם טען כי פנה שמאלה בצומת
ונכנס לנתיב בו נסע רכב האופנוע וכך ארעה התאונה. הנאשם גם
ציין כי ידע שעליו לתת זכות קדימה בצומת האמור.
34. אשר על כן, אני מרשיעה את הנאשם בעבירות המיוחסות לו
בכתב האישום."

יד. התובע טען בסיכומיו כי אין חולק כי הוא נהג שלא כדין כאשר השתמש באופנוע
ללא ביטוח חובה. העונש למי שנוהג ללא ביטוח חובה הינו שחוק הפיצויים אינו חל
עליו. לנפגע כאמור קיימת זכות מכח סעיף 8(ג) לחוק הפיצויים לתבוע בנזיקין ובתביעה
זו העובדה שנהג ללא ביטוח לא תחשב לו כ"אשם תורם". אשם תורם יוטל רק על
תובע שתורם באופן פיזי-סיבתי לקרות התאונה עצמה. נטל הראיה להוכחת האשם
התורם מוטל על הנתבעים הטוענים אותה. ההגנה בחרה שלא להעיד כעד מטעמה
בעניין טענתה לאשם תורם את העד המרכזי, הוא הנתבע. כתב ההגנה שהגישו
הנתבעים הוגש גם בשם הנתבע ועל כן אין ספק כי הנתבע שיתף פעולה באופן מלא
עם הנתבעת שאחרת לא היה מקבל כיסוי ביטוחי וייצוג משפטי. בחירת הנתבעים
שלא להעיד את הנתבע מטעם ההגנה מלמדת כי לו הנתבע היה מעיד, הייתה עדותו
מובילה למסקנה שלא נפל אשם במעשי התובע. כאשר נזכרים שהנתבעים זימנו
לעדות את אבי התובע כעד מטעמם, מבינים שאי העדת הנתבע נעשתה במחושב.
לפיכך, אי העדת הנתבע מחילה כנגד הנתבעים בעוצמה המרבית האפשרית את

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 החזקה בדבר בעל דין שנמנע מלהעיד עד. ובפרט כאשר בתיק דנן מדובר בבעל דין
2 להבדיל מאי העדת עד.
3 לגופו של עניין נטען, כי הנתבעים לא הוכיחו אשם תורם מצד התובע. לתובע לא הייתה
4 כל בעיה לשלוט באופנוע; האופנוע היה תקין וחדש; אורות האופנוע דלקו בזמן
5 התאונה; התובע רכב כשלראשו קסדה רכוסה; התובע לא נהג מהר; הנתבע לא הזעיק
6 משטרה; הנתבע הזיז את הרכב ממקום התאונה ונסע לביתו וחזר; הנתבע לא עצר
7 בצומת; הנתבע נהג במהירות של 20-25 קמ"ש וזמן התגובה של הנתבע היה גדול
8 יותר; התובע לא יכול היה לעשות דבר כדי למנוע את התאונה; וממילא גם אין להטיל
9 אשם תורם על אדם רק בשל כך שבשנייה מסוימת נהג כך ולא אחרת. התובע לא רצה
10 להיפגע ואם היה לו זמן להגיב הוא היה מגיב באינסטינקט ולא בשיקול דעת. בנסיבות
11 כאלה כאשר לאדם אין זמן להפעיל שיקול דעת, אין מקום לדבר על אשם תורם (סעיף
12 4 לסיכומים).

13
14 טו. המוסד לביטוח לאומי טען בסיכומיו כי פסק הדין בהליך הפלילי מהווה ראייה בדבר
15 הרשעת הנתבע ביחס לאירוע נשוא התביעה וקובע את אחריותו לאירוע וכי אין
16 הנתבעים רשאים להביא ראיות לסתור קביעות אלו וזאת על פי סעיפים 42א ו-42ג
17 לפקודת הראיות (נוסח חדש), תשל"א-1971 (להלן: "**פקודת הראיות**"). על כן הנתבע
18 חב בנזקי התובע וכך גם הנתבעת בהיותה מבטחת נהיגתו ברכב, ובהמשך לכך חבה
19 בפיצוי המוסד לביטוח לאומי בגין הגמלאות ששילם וישלם לתובע. המוסד לביטוח
20 לאומי הצטרף לטענות של התובע בסיכומיו ביחס לאשם תורם וכן ציין כי כפי שעלה
21 אפילו מעדות בוחן התנועה מטעם הנתבעים, צביקה מוזס, אין ולא ניתן לייחס לתובע
22 אשם תורם. גם מעדות מוזס עלה כי לא הייתה לתובע כל אפשרות להגיב לכניסת
23 הנתבע לצומת ולא הייתה לו כל אפשרות למנוע את התאונה ולא ניתן לייחס לו אשם
24 תורם.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 לחילופין נטען כי אף אם ייקבע אשם תורם כלשהו, אין בניכוי האשם התורם בכדי
2 להשפיע על תביעת המוסד לביטוח לאומי במקרה זה, שכן גובה הנזק עולה על
3 הגמלאות גם לאחר ניכוי אשם תורם, באשר יהיה. נקבע בפסיקה כי אין לנכות אשם
4 תורם מגובה הגמלאות ולכן במידה וגובה הנזק לאחר ניכוי אשם תורם גבוה מגמלאות
5 המוסד לביטוח לאומי, המוסד לביטוח לאומי זכאי למלוא תביעתו. רק במידה והיקף
6 הנזק לאחר ניכוי אשם תורם, נמוך מגובה הגמלאות, אזי מוגבל המוסד לביטוח לאומי
7 להיקף נזק זה. כיוון שלטענת התובעים, במקרה זה היקף הנזק עולה עשרות מונים על
8 היקף הגמלאות, אזי במקרה זה אין לאשם התורם השפעה על היקף תביעת השיבוב.

9

10 טז. לטענת הנתבעים בסיכומיהם, לתובע אשם תורם מכריע בשיעור של 60% לפחות
11 לקרות התאונה. הוכח כי מיד לאחר האירוע "הועלם" האופנוע המעורב עליו נהג
12 התובע על ידי בני משפחתו והובא לבדיקת המשטרה רק בחלוף כשבועיים לאחר
13 התאונה, באופן ששיבש ופגע באופן חמור בבדיקת חלקו ואחריותו של התובע עצמו
14 לאחר התאונה. נראה שבפני החוקרים לא עמדה התמונה המלאה להתרחשות, באופן
15 המעמיד את הממצאים והמסקנות, העולים מההכרעה, בספק רב. התביעה שהייתה
16 ערה לחסר ראייתי זה ועל מנת ל"השלימו" הביאה לעדות קרוב משפחה של התובע,
17 קטין כבן 13, במועד התאונה, שטען כי "חלף" במקרה במקום, זיהה את האופנוע של
18 קרוב משפחתו ונטלו.

19 יש לבחון בקפידה ובמשנה זהירות את ההתנהלות של בני המשפחה והמקורבים
20 במקום התאונה, לרבות ההחלטה "להעלים" את האופנוע ממקום התאונה מספר
21 דקות לאחר התרחשותה והצגת האופנוע שנטען שהיה מעורב בתאונה במשטרה רק
22 בחלוף שבועיים. ככל שלתובע ולגורמים מטעמו לא היה מה להסתיר, בכל הנוגע
23 לחלקו ולתרומתו לתאונה, חזקה עליהם כי היו משתפים פעולה עם המשטרה. יתרה
24 מכך, בשים לב לתקופה הממושכת בה הוסתר והוצנע האופנוע, כשבועיים ימים, אין

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 להוציא מכלל אפשרות כי בתקופה זו טופל, אם על דרך של תיקון ליקויים באופנוע
2 ו/או הסרת חלקים ו/או התקנים אסורים ממנו (לדוגמה מאיצי מהירות אסורים). עצם
3 נטילתו והסתרתו של האופנוע, על ידי בני משפחה והסביבה "האוהדת" בה ארעה
4 התאונה, אמורים להיזקף לחובת התביעה ובכל מקרה מחייבים את בחינת העובדות
5 במשנה זהירות, וכי נדרש חיזוק ראייתי אובייקטיבי כתנאי לקבלתן כראייה, מה שאין
6 בענייננו. לטענת הנתבעים, העיכוב המשמעותי במסירת האופנוע לידי המשטרה הוא
7 בגדר ראייה חיונית להבנת נסיבות האירוע, לרבות סוגיית האחריות של המעורבים
8 והאשם התורם, וגרם לנזק ראייתי של ממש להוכחת אשמו ותרומתו הנפרדים של
9 התובע לאירוע. גם אם הנתבע הורשע בגין חלקו בתאונה, זה עדיין לא מוציא ומטהר
10 את אשמו וחלקו של התובע עצמו לאירוע, ויש לבחון את ממצאיו ומסקנותיו של פסק
11 הדין הפלילי על רקע הדברים האמורים ולראות את התמונה הכוללת ואת תרומתו של
12 כל אחד מהמעורבים לאירוע. עדי התביעה הם בני משפחת התובע ובעלי עניין
13 בתוצאות ההליך, אשר האמת אינה נר לרגליהם ועלו סתירות בדבריהם.
14 העיכוב המשמעותי במסירת האופנוע לידי המשטרה, שהיה ראייה חיונית להבנת
15 נסיבות האירוע, לרבות סוגיית האחריות והאשם התורם, גרם לנזק ראייתי של ממש
16 וכשלעצמו עשוי להוות נימוק טוב להבאת ראיות לסתור את ממצאי פסק הדין
17 התעבורתי, דבר שנמנע, ומבוקש לזקוף האמור לחובת התובע. הנתבעים ביקשו שלא
18 לסמוך על ממצאיו ומסקנותיו של בית המשפט בהליך הפלילי ולהביא בחשבון את
19 תרומתו ואשמו התורם של התובע עצמו שאינם נופלים מאלה של הנתבע ואף עולים
20 עליו. הנתבעים ביקשו לייחס לתובע אשם תורם מכריע שלא יפחת מ-60%, וזאת בין
21 היתר משנהג באופנוע במהירות גבוהה מהמותר, שלא תאמה את תנאי הדרך, ללא
22 פנס קדמי, ללא ביטוח ומבלי שחבש קסדה בזמן התאונה, כאשר לא מנע את התאונה
23 הגם שיכול היה להבחין ברכב הנתבע מבעוד מועד ובכך תרם משמעותית לתוצאות
24 פגיעתו שעיקרה בחבלת ראש (עמ' 2, 4-6 לסיכומים).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1

2 יז. בסיכומי התשובה טען התובע כי סיכומי הנתבעים רצופים בהנחות שלא הוכחו; כי
3 הטענה המשתמעת בדבר אי ידיעת הנתבעת אודות התאונה הינה טענה עובדתית
4 שלא הוכחה; כי הנתבעת לא הגישה בקשה להבאת ראיות לסתור את פסק הדין
5 הפלילי וכל טענה בעניין החבות להבדיל מאשם תורם דינה להידחות לאור הוראות
6 פקודת הראיות; היחיד שגרם לנזק ראייתי הוא הנתבע אשר שינה את הזירה והזיז את
7 רכבו ונסע הביתה "להתקלח". הניסיון לכרוך את בני המשפחה לקנוניה הוא נואל. לא
8 ניתן לייחס לתובע במסגרת טענת אשם תורם מעשים שלפי טענת הנתבעים הוא
9 עצמו לא עשה. אין לקבל את הטענות לרכיבה ללא אורות, לסתירות בעדות עדי
10 התביעה, ובאשר למהירות נסיעת האופנוע. הנתבעים בחרו במכוון שלא להעיד את
11 הנתבע ועל כן אמירותיו במשטרה או בתיק הפלילי הינן חסרות משקל. מיקום
12 האימפקט ברכב אינו מעלה ואינו מוריד, בשעה שלפי החישובים הפיסקאליים כמפורט
13 בסיכומי התובע, לתובע לא הייתה כל אפשרות להגיב. אין לקבל את הטענה שהתובע
14 רכב ללא קסדה ואת הטענות בנוגע למרחקים ולמהירויות. גם הטענה להעדר סימני
15 בלימה אין בה ממש, משעה שהתובע לא יכול היה לבלום, משום שלא היה לו די זמן
16 להבין שעומדת להתרחש תאונה (סעיפים 1-12 לסיכומי התשובה).

17

18 יח. דיון והכרעה

19 במסגרת ההליך הפלילי הרשיע בית המשפט את הנתבע וקבע כי הוא אשם בסעיפי
20 כתב האישום לרבות באי מתן זכות קדימה לרכב הבא ממול, נהיגה ברשלנות, גרם
21 חבלה של ממש והתנהגות הגורמת נזק גוף. סעיף 42א(א) לפקודת הראיות קובע כי
22 הממצאים והמסקנות של פסק הדין החלוט במשפט הפלילי, אשר הרשיע את הנתבע,
23 יהיו קבילים במשפט אזרחי כראיה לכאורה לאמור בהם במקרה שבו המורשע או
24 חליפו או מי שאחריותו נובעת מאחריות המורשע, ובכלל זה מי שחב בחובו הפסוק,

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 הוא בעל דין במשפט האזרחי. עם זאת, טענת הנתבעים לאשם תורם של התובע אינה
2 נדרשת לעמוד בתנאי סעיף 42 לפקודת הראיות. שאלת האשם התורם נבחנת
3 בתביעה בענייננו, והנתבעים רשאים לטעון ולנסות ולהוכיח את אשמו התורם של
4 התובע בתאונה.
5
6 מהודעת הנהג של התובע שניתנה ביום 16.4.12, עלה כי התובע יצא ביום 31.3.12
7 מביתו בכפר קרע כשהוא רכוב על אופנוע, אך הוא אינו זוכר את התאונה ולא ידע לומר
8 אם רכב עם קסדה על ראש, אף כי לטענתו הוא תמיד רוכב עם קסדה והייתה לו קסדה
9 סגורה "סמוראית". בני משפחתו סיפרו לו שבן דוד שלו הגיע ולקח את האופנוע ממקום
10 התאונה מאחר שלא היה אף אחד במקום התאונה.
11 גם בתצהירו ובעדותו חזר התובע והבהיר כי הוא אינו זוכר את פרטי התאונה. הוא טען
12 כי רכב על אופנוע מסוג הונדה 125 CBF סמ"ק בצבע שחור, אשר נרכש מספר חודשים
13 עובר לתאונה והיה תקין. כן הודה התובע, כי נסע על האופנוע ללא ביטוח. התובע
14 טען כי מדובר היה באופנוע קטן וכי שלט בו בנהיגתו וכי לאופנוע היו אורות שנדלקו
15 באופן אוטומטי כאשר רכב עליו. לאחר התאונה הוא מכר את האופנוע כאשר התובע
16 לא הציג דו"ח שמאי בנוגע לנזקיו מהתאונה. מעדותו של התובע עלה כי בעת התאונה
17 הוא היה בדרכו לצפות עם חבר במשחק כדורגל בבית קפה. מחקירתו עלה כי פנס
18 האופנוע לא היה שבור עובר לתאונה וכן הוא טען כי הוא לא זוכר גם שהפנס היה
19 שבור לאחר התאונה. התובע טען בחקירתו כי האופנוע שהוצג למשטרה הוא האופנוע
20 שנפגע בתאונה וכן אישר כי לא היו בתוך הקסדה סימני דם, כאשר הוא ראה אותה
21 לאחר התאונה. בנוסף, התובע העיד כי בן דודו שהיה קטין במועד התאונה, לקח את
22 האופנוע הביתה על דעת עצמו בכדי שלא יגנבו אותו מאחר שגם הרכב שהיה מעורב
23 בתאונה כבר לא היה במקום והוא אינו יודע כמה זמן אחרי התאונה הדבר נעשה. הוא

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 נשאל על כך שבחקירתו בהליך הפלילי טען כי האופנוע נשאר במקום התאונה כ- 4-
2 3 שעות והבהיר כי כך סיפרו לו לאחר התאונה.
3 כך או כך, איני רואה חשיבות לעניין ידיעת התובע בהקשר זה, מאחר שנוכח מצבו
4 הרפואי הקשה של התובע לאחר התאונה, ברור שהתובע הוא לא מי שהזיז את
5 האופנוע ואינו מעורב בעניין, ולכן לא מצופה שידע לאחר כמה זמן הזיז את האופנוע
6 ממקום התאונה, ואין מקום לייחס לו אשם תורם או אחריות כלשהי בהקשר זה.
7 מעבר לאמור לעיל אוסיף כי בן הדוד של התובע שהיה קטין כבן 13 במועד התאונה
8 העיד שבעת שהיה בדרך הביתה בחזרה מהמרפאה בכפר לאחר שלקחו משם את
9 התובע הוא ראה את האופנוע בצד הדרך כשלידו קסדת התובע ונעל אחת והוא החליט
10 לקחת את האופנוע על מנת שלא ייגנב. הוא לקח את האופנוע וגלגל אותו עד החצר
11 שבין ביתו לבית התובע ולאחר מכן חזר לקחת את הנעל והקסדה. מעדותו עלה כי
12 כאשר הגיע לראשונה למקום ברכבו של מ.מ. הם ראו התקהלות של אנשים והוא ראה
13 את התובע והאח כאשר התובע היה מלא בדם שירד לו מהאוזניים. הוא העיד כי התובע
14 נהג לרכב עם קסדה סגורה. הוא טען כי הקסדה הייתה על ראשו של התובע, קסדה
15 בצבע לבן, אדום ושחור כאשר ראה אותו לראשונה. האח ומ.מ. הכניסו את התובע לרכב
16 של האח ונסעו למרפאה. הוא זכר לומר שהפנס של האופנוע היה שבור אך העיד כי
17 לא הסתכל אם היו על הקסדה סימני שפשוף ומה היו הנזקים לאופנוע. עדותו מקובלת
18 עלי ובנוסף התיאור של ההתרחשות מיד לאחר האירוע דומה לאופן התאור של מקום
19 האירוע ומה שהתרחש לאחר האירוע כפי שהעידו האחיות והאח של התובע,
20 שעדויותיהם בהקשר זה מקובלות עלי ואיני מקבל את טענות הנתבעים בסיכומיהם
21 נגד עדותם בכל הנוגע להתרחשות התאונה והשתלשלות הדברים בסמוך לאחריה.
22 אכן מדובר בבני משפחה של התובע וגם בעלי עניין בהליך ואף נטען לאי דיוקים
23 בעדויותיהם, ועדיין, ככלל, עדויותיהם בהקשר האירוע והנסיבות מהימנות עלי. במיוחד,
24 שעה שהנתבעים בחרו שלא לזמן לעדות את הנתבע 1 שהיה מעורב בתאונה, ויש בכך

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 לפעול לחובת טענותיהם בהקשר התרחשות התאונה והשתלשלות הדברים בסמוך
2 לאחריה, האם התובע חבש קסדה אם לאו, וכדומה.
3 מתצהירה ומעדותה של האחות עלה כי היא הייתה עדה לתאונה וראתה את
4 התרחשותה. מדבריה עלה שראתה את הנתבע מגיע ממול, פונה שמאלה וחוסם את
5 האופנוע. בעדותה עלתה לראשונה הטענה כי כאשר הגיעו לתובע מיד לאחר התאונה,
6 האח הוריד לו את הקסדה מהראש והיא ראתה שיוורד לו דם מהאוזניים כפי שהעיד גם
7 הבן דוד. האח הרים את התובע והכניס אותו לרכב בעזרת מ.מ. ולקחו אותו למרפאה.
8 כך מתצהירו ועדותו של האח עלה גם כי בסוף הארוחה בבית הוריו לקח את האחות
9 וילדיה לביתם ברכבו, כאשר התובע יצא במקביל עם האופנוע. לא רחוק מבית ההורים,
10 כאשר התובע נסע לפניו, הגיע רכב מהנתיב הנגדי ופנה שמאלה בלי לתת זכות קדימה
11 לאופנוע וחתך אותו. הוא עצר את הרכב והוא האחות רצו לתובע שלא הגיב. יצא לו
12 דם מהאוזניים והוא כולו רעד. מ.מ. עזר לו להרים את התובע והוא פינה את התובע
13 ברכבו למרפאה. מעדותו עלה גם כן כי התובע חבש קסדה סגורה. התובע נסע עם
14 אורות מקדימה ומאחורה. האח תיאר כי ראה את ההתנגשות והאופנוע התנגש בצד
15 הימני של הרכב. האח אישר כי הוא ראה את הרכב של הנתבע נכנס לתוך הצומת
16 ופונה שמאלה. האופנוע של התובע פגע בדופן הימנית, בצד הימני של הרכב של
17 הנתבע. האח העיד כי הזכוכית של הקסדה הייתה שבורה וכפי שאמרה גם האחות
18 בחקירתה, הוא טען כי הרים לתובע את הקסדה מהראש וראה שהתובע מדמם
19 מהאוזניים. אכן גם האח וגם האחות לא הזכירו כי האח הוריד לתובע את הקסדה
20 בתצהיריהם, ועם זאת, גרסתם בעניין זה הייתה מהימנה עלי.
21
22 אציין, כי גם האח וגם האחות נשאלו על כך שלא הגיעו למתן עדות במשטרה והם
23 טענו כי לא הגיעו מאחר שלא נתבקשו להגיע, וטענה זו לא נסתרה. בהתחשב במצבו

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 של התובע, כאשר למקום הגיע בוחן משטרתי אשר קבע את שקבע, ככל שהמשטרה
2 לא מצאה לנכון לזמנם, קשה לצפות שהיו מגיעים למשטרה למסור עדות מיוזמתם.
3
4 הצדדים הביאו כאמור לעיל, מומחים מטעמם, על מנת שיעידו לגבי אופן התרחשות
5 התאונה.
6 התובע הציג את חוות דעתו של וייסמן, שאף נחקר עליה. וייסמן טען כאמור, כי התובע
7 נסע ישר לקראת צומת קמץ ונחסם על ידי רכב הנתבע אשר פנה שמאלה וחסם דרכו.
8 לשיטתו לתובע לא הייתה כל רשלנות תורמת לקרות התאונה.
9 מנגד, הנתבעים הגישו את חוות דעתו של מוזס שגם הגיע להעיד בעניינה. מוזס טען
10 בחוות דעתו, כי לתובע ולנהג הרכב הנתבע, היה שדה ראייה הדדי, כאשר בשונה מנהג
11 הרכב אשר היה אמור להבחין באופנוע שנראותו מוגבלת, והאפשרות כי פנסיו לא
12 דלקו, התובע היה אמור להבחין ברכב ממרחק ולמנוע את התאונה.
13
14 בסופו של יום בחרתי לתת את המשקל העיקרי לעדותו של בוחן התנועה מטעם
15 משטרת התנועה רס"מ טל אשר הגיע למקום האירוע כשעה וארבעים לאחר שקיבל
16 דיווח אודותיו. בהקשר זה אציין כי וייסמן ביקר במקום התאונה כעשר שנים לאחר
17 התרחשותה ומוזס לא הגיע בכלל למקום התאונה. עוד אציין במיוחד, כי קביעתו של
18 מוזס בחוות דעתו כי ממצאי פציעתו של רוכב האופנוע נובעים ממהירות ההתנגשות
19 של האופנוע ועשויים להצביע לאור חומרת פציעתו על נהיגה במהירות גבוהה בעת
20 ההתנגשות, אינה משכנעת בלשון המעטה, במיוחד כאשר לא עיין במסמכים
21 הרפואיים, ולא שוכנעתי שגם אם מוזס היה רואה את המסמכים הרפואיים היה יכול
22 להסיק את מהירות נסיעתו של התובע עם האופנוע. בנוסף, מוזס, למרות טענתו בחוות
23 דעתו שהתובע היה אמור להבחין ברכב ממרחק ולמנוע את התאונה, אישר בסיום
24 עדותו, כי מאחר ואין סימני בלימה ונהג הרכב היה חייב לראות את התובע (נהג

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 האופנוע), נהג הרכב (הנתבע) נכנס לצומת כאשר התובע ראה אותו בזמן שהוא כבר
2 לא יכול היה להגיב.
3
4 במסגרת הראיות הוגש כאמור גם דו"ח בוחן התנועה מטעם המשטרה רס"מ טל אשר
5 הגיע למקום האירוע כשעה וארבעים לאחר שקיבל דיווח אודותיו. מהדו"ח האמור עלה,
6 כי היה מזג אויר יפה וראות לילה טובה. מהירות מותרת באזור 50 קמ"ש. הבוחן ערך
7 ניסוי שדה ראיה ומצא כי לשני הנהגים, הן לתובע והן לנתבע היה שדה ראיה פתוח
8 לפנים של 200 מטרים. כן התייחס הבוחן לנזקי הרכב, ומצא כי יש פגיעה בדלת
9 האחורית ימנית של הרכב ובכנף לפני הגלגל. שפשוף ודחיפה של הפח ושפשוף גם
10 בחישוק הגלגל. לגבי האופנוע, נמצאו פלסטיקים שבורים, נזק בחזיתו לרבות כנף
11 קדמית ושבר בחישוק גלגל קדמי וזאת קבע על פי מזכר אחר מאחר שבהגיעו לאזור
12 התאונה האופנוע כבר לא היה במקום כאמור לעיל. כן נמצא כתם דם של התובע
13 במקום בו טופל. לא נמצאו סימני בלימה. מסקנתו הייתה כי על פי נזקי הרכבים
14 האופנוע פגע עם חזיתו בדופן אחורית ימנית של הרכב. מחקירתו של טל עלה כי
15 המשטרה לא הגיעה למקום בזמן התאונה מאחר שלא הודיעו לה על כך בזמן אמת.
16 כאשר הגיע לזירה האופנוע לא היה במקום וכנראה שגם הקסדה כבר לא הייתה שם.
17 הרכב הוזז מהמקום והנתבע החזיר אותו לאזור התאונה כאשר טל הגיע למקום. טל
18 בדק את זירת האירוע והסביר כי אלמקיים הוא לא בוחן תאונות, ואף אם ציין נזקים
19 שונים בהם הבחין כשראה את הרכב, הוא כבוחן מוסמך קובע מה הנזק שנגרם
20 כתוצאה מהתאונה ומה לא שייך לתאונה. ככל שלא התייחס לנזקים שנכתבו על ידי
21 אלמקיים משמע שסבר כי הם לא קשורים לתאונה. טל קבע כי נקודת האימפקט
22 הייתה בין חזית האופנוע לדופן האחורית ימנית של הרכב. וזה הנזק היחיד שנגרם
23 כתוצאה מהתאונה. לא ניתן היה לקבוע באיזה שלב של הפנייה נגרמה התאונה והאם
24 הרכב כבר כמעט סיים לפנות שמאלה אם לאו. בחקירתו הבהיר כי מסקנתו הייתה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 שרכב הנתבע חסם לתובע את הדרך והיה בתוך נתיב נסיעתו והוא שגרם לתאונה.
2 רוכב האופנוע לא נדרש על פי החוק להתחשב ברכב שמגיע מולו, והנתבע הוא שחייב
3 לתת לו זכות קדימה. שני כלי הרכב היו אמורים להבחין אחד בשני מאחר ואין בעיה
4 בשדה הראייה. מעדותו עלה כי לא ניתן לדעת לפי הנזקים מה הייתה עוצמת המהירות
5 ולכן לא בוצעה בדיקה, לא נבדק האם התובע היה שתוי ולא הייתה אפשרות גם לערוך
6 בדיקה שכזו בנסיבות כפי שהסביר.
7 בכל הנוגע לכך שהאופנוע הגיע לבדיקה רק כשבועיים לאחר התאונה, הסכים טל כי
8 התובע יכול היה גם להביא אופנוע אחר וקסדה אחרת לבדיקה וכי לא ביצעו התאמת
9 נזקים, אך הוא הסביר כי הנזק שנמצא באופנוע שהובא למשטרה היה נזק תאונתי.
10 הוא זכר שראה את פנס האופנוע היה שבור ובנוסף הוא לא בדק את נתוני יצרן
11 האופנוע, לאיזו מהירות האופנוע יכול להגיע לנקודת האימפקט, אולם ציין שמדובר
12 בשטח עירוני ואין שם אפשרות לפתח מהירות ולכן לא נבדק ולא מצא צורך בכך.
13 טל התייחס לכך שהאופנוע לא היה במקום כאשר הוא הגיע לזירת התאונה ולכך
14 שהדבר פגע ביכולת שלו לנהל את החקירה ולבצע את הבדיקה וציין כי גם הרכב של
15 הנתבע הוזז ממקומו ובכל מקרה שהדבר אינו חריג בתאונות במגזר. הוא העיד בהתאם
16 למסקנותיו בדו"ח הבוחן, כי מי שאמור היה להגיב הוא הנתבע, נהג הרכב, מאחר שהוא
17 זה שפנה ושינה את המסלול וכי לתובע שרכב על האופנוע הייתה הפתעה והוא היה
18 צריך להחליט לאן לנסוע ומדובר בזמן תגובה מורכב של 1.6 שניות שבו הוא חסר אונים.
19 עוד ציין שלא היו סימני בלימה.
20
21 נוכח מכלול העדויות ועדותו של הבוחן המשטרתי שמהימנה עלי, כאשר לא ניתן לקבוע
22 את מהירות האופנוע ואף מצא לציין שמדובר בשטח עירוני ואין שם אפשרות לפתח
23 מהירות, ובהעדר סימני בלימה של האופנוע שוכנעתי כי הנתבע ששינה את מסלולו
24 פנה שמאלה וחסם את מסלולו של האופנוע, הפתיע את התובע שרכב על האופנוע

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 באופן שהאחרון היה חסר אונים ולא הספיק להגיב ולבלום כלל ובנסיבות אלה אין
2 מקום לייחס לו כל אשם תורם בהקשר זה ובכלל. בהקשר זה אין חשיבות למקום
3 הפגיעה המדויק של האופנוע ברכב, אם כי עדותו של בוחן התנועה המשטרתי שהוא
4 הגורם המקצועי, עדיפה בעיני. הנתבעים לא שכנעו בטענותיהם שנועדו לבסס אשם
5 תורם מצד התובע. להיפך, שוכנעתי שהתובע רכב על האופנוע עם קסדה וכי אותו
6 אופנוע עם נזק תאונתי אף הובא למשטרה.

7

8 על אף שנטל הראייה להוכחת הטענה בדבר אשם תורם מוטל על הנתבעים שטענו
9 כך, בחרו הנתבעים שלא להביא לעדות את הנתבע. הנתבע שכן זכר את האירוע ונחקר
10 כאמור באריכות בעניין זה במסגרת ההליך הפלילי לא הגיש תצהיר מטעם הנתבעים
11 ולא הגיע למתן עדות והדברים אומרים דרשני ובפרט כאשר מדובר בבעל דין בהליך
12 דין. ככל שרצו הנתבעים להוכיח טענות שונות בנוגע לכך שהתובע לא חבש קסדה,
13 נסע ללא אורות וכיוצ"ב, היה מתבקש שיביאו את הנתבע לעדות בעניין זה ולא יסתפקו
14 בהשערות הבוחן מטעמם ובניסיונות להוציא את האמור מפיהם של עדי התובע
15 שהתקשו לזכור את כל הפרטים של האירוע לאחר שראו את התובע, בן משפחתם,
16 במצב כה קשה וסביר בעיני כי בעת התאונה לא התמקדו וזכרו את כל הפרטים
17 מהאירוע מאחר שהיו נסערים וניסו לפנות את התובע למרפאה בהקדם האפשרי.
18 בענייננו, לא שוכנעתי כי הייתה לתובע בעיה לשלוט באופנוע או כי הוא נסע בהכרח
19 ללא פנס תאורה קדמי. התובע העיד כי אורות האופנוע דלקו באופן אוטומטי בעת
20 שהחל לנסוע על האופנוע ולחוות דעתו של וייסמן אכן צורף אישור של יצרנית האופנוע
21 (ראו: עמ' 25-26 למוצגי התובע).

22 בכל הנוגע לטענות כי התובע רכב ללא קסדה, גם כאן בחרו הנתבעים שלא להביא
23 את הנתבע לעדות בהקשר זה למרות שיכול היה למסור עדות ממקור ראשון בסוגיה.
24 בני משפחתו של התובע שהגיעו לעדות כולם העידו שהתובע נהג לרכוב עם קסדה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 על ראשו וכי הייתה לו קסדה סגורה. גם התובע אישר את הדברים כי נהג לנסוע עם
2 קסדה. האח והאחות העידו בבית המשפט כי הורידו לתובע את הקסדה מהראש ואז
3 הבחינו בדימום מהאוזניים וכך גם טען בן הדוד כי ראה את הקסדה על ראשו של התובע
4 ולאחר מכן ראה כי הוא מדמם מהאוזניים. בן הדוד אף העיד כי הוא זה שאסף את
5 הקסדה ממקום האירוע לאחר התאונה. הקסדה האמורה גם הוצגה במשטרה לרס"מ
6 שי נטל כאמור לעיל. איני מקבל בהקשר זה טענות הנתבעים בסיכומיהם, כי התובע
7 סבל מחבלת ראש מאחר שלא חבש קסדה וזאת מאחר שלא הובא מומחה רפואי
8 מתאים שיכול להעיד בעניין זה ומדובר בטענה שנטענה בעלמא. בנוסף, עדותם
9 האמורה של האח והאחות (גם אם עניין הקסדה לא נזכר בתצהיריהם) התאימה גם
10 לעדותו של בן הדוד שהעיד כי אסף את הקסדה ממקום התאונה ולפיכך כשהגיע טל
11 לשטח לא הבחין בקסדה. לא שוכנעתי כי מדובר בעדויות מגמתיות בהקשר זה וכאשר
12 הנתבעים בחרו שלא להביא את הנתבע לתמיכה בטענתם האמורה איני יכול לקבל
13 את טענתם.
14 כך גם טענות הנתבעים כי התובע נסע במהירות מופרזת אין להן על מה לסמוך.
15 בהקשר זה העיד טל כי לא ניתן לקבוע מה הייתה מהירותו של התובע בעת התאונה
16 ולכן גם לא בוצעה בדיקה בעניין. עדותו של טל בעניין זה הייתה מהימנה עלי יותר
17 מעדויות מומחי הצדדים.
18 הנתבע לא דיווח על התאונה בזמן אמת כפי שנדרש, והדיווח התקבל כפי שהעיד טל,
19 בכלל מהמרפאה בכפר, לאחר שהתובע הגיע לשם פצוע, וזו גם הסיבה שהמשטרה
20 הגיעה למקום האירוע בשלב מאוחר יחסית, לאחר שהצליחה לברר היכן התרחש
21 האירוע ומי היו המעורבים. כמובן שהעובדה שהמשטרה הגיעה מאוחר לשטח
22 הקשתה על היכולת של טל להעריך את כל פרטי התאונה, ובעניין זה מעבר לכך
23 שהאופנוע נלקח מהשטח, הרי שגם אין מחלוקת כי רכב הנתבע הוזז מהמקום וחזר
24 לשם לאחר שטל הגיע למקום. קרי, גם הנתבע גרם לכך שהיה קושי של ממש לבחון

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 את זירת התאונה ולא רק בן הדוד שלקח את האופנוע מהמקום. הנתבעים טענו טענות
2 רבות לגבי לקיחת האופנוע, אך ממילא כאמור לעיל, אין להן שום משמעות לעניין
3 אשמו התורם של התובע, בפרט בהתחשב בכך שהנתבע בעצמו הזיז את הרכב
4 מהמקום וכלל לא הובא להעיד בענייננו.
5 הנתבע כאמור לא הובא לעדות ולכן הנתבעים לא הוכיחו כלל גם מה הייתה מהירות
6 נסיעתו של הנתבע והאם עצר או האט בהגיעו לצומת וכיוצ"ב.
7 מומחי הצדדים הגישו חוות דעת עם הערכותיהם והשערותיהם, כאשר בניגוד לכך, טל,
8 שהוא הבוחן המשטרתי ועד ניטראלי הגיש דו"ח בוחן עם מסקנותיו בהתאם לממצאים
9 שראה בשטח. בנסיבות העניין, מצאתי את עדותו הגיונית ומהימנה ואני מעדיף אותה
10 על פני עדויות המומחים מטעם הצדדים.
11 בענייננו אציין, כי לא מצאתי לנכון להתייחס לחישובים השונים שהוצגו בנוגע לזמן
12 התגובה, המרחק שעברו התובע והנתבע וכיוצ"ב, כאשר שוכנעתי ממכלול הראיות
13 לרבות מדו"ח הבוחן ועדותו כאמור, כי התובע לא יכול היה להגיב טרם ההתנגשות ולא
14 היה יכול למנוע את התאונה.
15 בנוסף לאמור, יש לציין, כי התובע אכן רכב על האופנוע כשהוא ללא ביטוח כנדרש בדין
16 ואף כי הדבר אינו ראוי, הרי שאין במצב דברים זה כשלעצמו כדי להטיל עליו אשם
17 תורם. כאמור לעיל, לעובדה שהתובע רכב ללא ביטוח אין קשר סיבתי לתאונה ואין
18 בכך כדי להוכיח שנהג במהירות מופרזת, ללא קסדה או באופן לא זהיר בדרך, כאשר
19 כל טענות הנתבעים בהקשר זה לא הוכחו כדבעי כאמור לעיל.
20 **נוכח האמור, מסקנתי היא כי התאונה ארעה בשל אשמו הבלעדי של הנתבע ואין**
21 **מקום לקבל טענת הנתבעים בנוגע לאשם תורם של התובע.**
22
23

4. הפגיעה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 ממקום התאונה הובהל התובע למרפאת כפר קרע עם חבלת ראש. בהגיע צוות מד"א,
2 הוא הונשם והועבר במסוק למיון בבית החולים רמב"ם (ראו: נספחים י"ג וי"ד לתצהיר
3 התובע). בהגיעו לבית החולים רמב"ם עבר התובע בירור כיורוגי ואורתופדי. CT ראש
4 הדגים ממצאים חבלתיים כולל המטומה אפידורלית גדולה מימין והתובע הועבר לחדר
5 ניתוח לביצוע קרניאטומיה ופינוי של המטומה. לאחר הניתוח התובע התקבל מורדם
6 ומונשם להמשך טיפול והשגחה ביחידה לטיפול נמרץ נירוכירורגי. ביום 6.4.12 שוחרר
7 לביתו.
8

9

5. הנכות הרפואית

9

10 א. הנכות בתחום הניירולוגיה

10

11 בתחום הניירולוגיה הגיש התובע את חוות דעתו של פרופ' בעז וולר. בחוות דעתו
12 מיום 11.6.18, קבע המומחה כי לתובע נותרה נכות צמיתה בשיעור של 10% בגין כאבי
13 הראש והפרעה קלה בריכוז ובזיכרון לטווח קצר וזאת לפי סעיף מותאם 32א(1)(ב)
14 לתקנות המוסד לביטוח לאומי (קביעת דרגת נכות לנפגעי עבודה) (להלן: "תקנות
15 הביטוח הלאומי"), תשט"ז-1956).
16

17 הנתבעות הגישו מנגד את חוות הדעת של פרופ' נתן בורנשטיין מיום 1.3.19. בחוות
18 דעתו קבע פרופ' נתן בורנשטיין, כי הוא מעריך את נכותו של התובע בגין תסמונת
19 שלאחר חבלת ראש בשיעור של 10% לפי סעיף 32א(1)ב לתקנות.
20

21 מאחר שלא הייתה מחלוקת בין הצדדים בדבר גובה הנכות בתחום זה, הסכימו הצדדים
22 כי נכותו הניירולוגית של התובע תעמוד על סך של 10% (ראו: החלטתי מיום 13.11.19).
23

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 עדיין, נכותו הצמיתה של התובע בתחום הניירולוגיה כתוצאה מהתאונה תקבע בכפוף
2 לשיעור החפיפה לנכות הנפשית ועל כך בהמשך.

3

4 **ב. הנכות בתחום הפלסטיקה**

5 בתחום הפלסטיקה הגישו התובעים את חוות דעתו של פרופ' זן מלר (להלן: "מלר").
6 בחוות דעתו מיום 7.3.17 קבע המומחה, כי פציעתו של התובע גרמה בין השאר לחבלה
7 בראשו, שגררה דימום נרחב תוך גולגולתי שחייב ניתוח נוירוכירורגי לניקוז ההמטומה.
8 הניתוח הותיר צלקת ארוכה בצד הימני של הראש והלחי. צלקת נוספת נותרה בכתף
9 הימנית והיא מוסווית בקעקוע שלדברי התובע בוצע עליה וסביבה.

10 לאור הממצאים מצא ד"ר מלר כי הצלקת בכתף אינה מקנה נכות ואילו הצלקת בפנים
11 ובראש מקנה לתובע נכות צמיתה בשיעור של 20%.

12

13 הנתבעת הגישה מנגד את חוות דעתו של פרופ' ירון הר - שי (להלן: "פרופ' הר-שי")
14 מיום 26.2.19.

15 בחוות דעתו קבע פרופ' הר-שי כי, לתובע נכות צמיתה בשיעור של 9.75% 5% בגין
16 הצלקת בקרקפת ובפניו ו-5% בגין הצלקת בכתף ושוק ימין.

17

18 הצדדים הגיעו להסכמה למיצוע הנכות בתחום הפלסטיקה בשיעור של 15%.

19

20 לאחר שעיינתי בחוות דעת הצדדים, במסמכים הרפואיים ולרבות בתמונות שצרף
21 התובע לתצהירו, מצאתי לנכון לאמץ את הסכמת הצדדים ואני קובע כי לתובע נכות
22 בשיעור של 15% בתחום הפלסטיקה כתוצאה מהתאונה.

23

24 **ג. הנכות בתחום הפסיכיאטריה**

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 הצדדים הגישו חוות דעת מומחים מטעמם בתחום הפסיכיאטריה ומומחים אלו לא
2 נחקרו בהליך.

3 התובע הגיש את חוות דעתו של ד"ר ירחמיאל ברבר מיום 24.12.17 אשר קבע בין
4 היתר, כי לתובע נכות בשיעור של 40% לצמיתות כתוצאה מהתאונה והנתבעת הגישה
5 את חוות דעתו של פרופ' אבנר אליצור מיום 11.8.19 אשר קבע, בין היתר, כי לתובע
6 נותרה נכות בשיעור של 20% לצמיתות.
7

8 נוכח המחלוקת והפערים כאמור, מונה בהסכמה כמומחה רפואי מטעם בית
9 המשפט בתחום הפסיכיאטריה, ד"ר גיא אור (להלן: "ד"ר אור").

10 בחוות דעתו מיום 23.7.20, קבע המומחה כי התובע סובל מירידה בתפקוד הקוגניטיבי
11 יחד עם הפרעה נפשית, רגשית והתנהגותית בשל הפגיעה המוחית שנגרמה בתאונה
12 הנדונה. בנוסף, העריך כי התובע סובל גם מהפרעת הסתגלות בשל התחלואה
13 הגופנית, הקוגניטיבית והנפשית שנגרמו בתאונה. בהתאם לממצאי האבחון, קבע
14 המומחה כי בשל הירידה הקוגניטיבית, סובל התובע מנכות בשיעור של 10%.
15 באשר להפרעה הנפשית, הרגשית וההתנהגותית בגין הפגיעה המוחית החבלתית
16 +הפרעת הסתגלות, בשקלול הדברים, קבע המומחה, כי נראה שמדובר בהפרעה די
17 גדולה שאמנם על פי המדווח בתיעוד ועל פי המתואר יש בה עליות וירידות, אך הירידות
18 הן חמורות והביאו לאשפוז עם ביטויים פסיכויים או דמו פסיכויים. וגם כשלא מדובר
19 בירידה כזו במצבו, הוא עדיין סובל מהפרעה נפשית משמעותית ומגבילה. בסך הכל
20 מוערך כי מדובר בנכות הגורמת לפגיעה שבין בינונית לניכרת בתפקודו. על כן קבע
21 ד"ר אור כי בשל ההפרעות הנפשיות המתוארות בסעיף זה, סובל התובע
22 להערכתו מנכות בשיעור של 25% (על פי סעיפים 34(ב)-(3)-(4) לתקנות.
23 לפיכך קבע ד"ר גיא אור, כי נכותו המשוקללת של התובע הינה בשיעור של 32.5%
24 לצמיתות ובתנאי שיוכל לקבל את הטיפולים המומלצים.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 כן המליץ המומחה, כי התובע ימשיך בטיפול ומעקב פסיכיאטרי, דבר היכול להיעשות
2 במסגרת השירותים הציבוריים לבריאות הנפש. עוד המליץ כי יופנה לטיפול פסיכולוגי
3 שיקומי, דבר היכול להיעשות במסגרת מכון או מרפאה העוסקים בטיפול בנפגעי ראש.
4 המומחה ציין, כי מסגרת טיפול של כשנתיים נראית כמסגרת מספקת במקרה זה.
5 בישיבת 24.12.23 הופנה ד"ר אור, לכך ששני המומחים בתחום הנוירולוגיה מטעם
6 הצדדים קבעו כי לתובע נכות בשיעור של 10% בגין סעיף 32א(1)ב לתקנות. ד"ר אור
7 העיד כי קיבל ועיין רק בחוות הדעת של **ד"ר בעז וולר**, המומחה מטעם התובע (עמ'
8 344, שו' 8-10).

9 ד"ר אור נשאל על כך שגם הוא העניק לתובע נכות בשיעור של 10% בשל הירידה
10 הקוגניטיבית ונוכח האמור נשאל האם אין חפיפה בין הנכות שאישר בגין הירידה
11 קוגניטיבית לבין הנכות שקבעו מומחי הצדדים בתחום הנוירולוגי. ד"ר אור השיב לכך:
12 **"התשובה היא כן אבל חלקית."** הוא הסביר כי שלח את התובע לאבחון
13 נוירופסיכולוגי מאחר שלא היה לו ברור מה רמת התפקוד הקוגניטיבי וגם לא הייתה
14 בפניו חוות הדעת השנייה בתחום הנוירולוגיה של **פרופ' נתן בורנשטיין** מטעם
15 הנתבעים ולכן לא ידע שיש הסכמה בין הצדדים בעניין זה (עמ' 345, שו' 17-25). ד"ר
16 אור הסביר:

17 **"אבל מכיוון שהמומחה לנוירולוגיה כתב שהנכות של 10 אחוז זה**
18 **גם על ירידה קוגניטיבית וגם על כאבי ראש, אני, זאת הייתה**
19 **ההערכה לגבי הירידה הקוגניטיבית, והיא חופפת במה שקשור**
20 **לקוגניטיבי, אבל היא לא חופפת במה שקשור לכאבי ראש. אז**
21 **צריך לשאול את המומחה לנוירולוגיה או את שני המומחים או את**
22 **מי שצריך, מה הם חושבים, שייך לכאבי ראש, כי אני לפעמים**
23 **רואה שרואים אותו, בועז וולר נותן לפעמים 10 אחוז רק על כאבי**
24 **ראש. אז השאלה, ופה יש תלונות על כאבי ראש משמעותיים, אז**
25 **אני לא יכול להגיד שזה חופף את מה שהיה אצלי, שזה נאמר נכות**
26 **גם על כאבי ראש וגם על קוגניטיבי, ואני אגב לא רואה שהוא כתב**
27 **את הסעיף הזה. תראה, וולר גם כתב את הסעיף הזה? "** (עמ' 345,
28 שו' 29-33 - עמ' 346 שו' 1-5). (ההדגשה שלי-א.פ).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

ד"ר אור הסביר כי הסעיף אליו הפנה ד"ר וולר הוא סעיף שאינו עוסק בכאבי ראש אלא רק בירידה קוגניטיבית (עמ' 346, שו' 17-18).

לדבריו: **"בהנחה שהניירולוגים חושבים ש-10 אחוז שאני חשבתי על קוגניטיב, הם אומרים גם שזה על קוגניטיב, ושכל כאבי ראש אין נכות."** (עמ' 346, שו' 27-29).

ד"ר אור ציין כי הניירולוג יצטרך להחליט מה מתוך האמור חופף ומה אינו חופף וכמובן שיתכן שלא יסכימו לדעתו (עמ' 346, שו' 31-33).

ד"ר אור הסביר כי העניק לתובע נכות בשל שתי הפרעות נפשיות:

"הנכות ניתנה, כפי שכתוב ברישא של סעיף 11 בעמוד 11, בשל שתי הפרעות נפשיות. אחת, זה הפרעה רגשית, התנהגותית בגין הפגיעה המוחית החבלתית, שאפשר לקרוא לה החלק הלא קוגניטיבי של הפוסט קונקשנל. של הפרעה לאחר פגיעת הראש. פוסט קונקשנל זה תסמונת או הפרעה לאחר זעזוע מוח, זה שם לא טוב, וזה מוגדר לפעמים כהפרעה לאחר פגיעה מוחית חבלתית..."

אוקיי. וזה מה שהיה לו, הייתה לו פגיעה מוחית חבלתית, שגורמת לתסמונת שיש לה חלקים התנהגותיים, רגשיים ונפשיים, אוקיי? וגם קוגניטיביים. עכשיו, מחוץ לעניין הקוגניטיבי, יש גם חלקים התנהגותיים ורגשיים שקשורים להפרעה הזו, ובנוסף סברתי שהוא סובל גם מהפרעת הסתגלות, שזה תגובה משנית, רגשית, עם תסמינים נפשיים, הפרעת הסתגלות כוללת תסמינים חרדתיים, דיכאוניים והתנהגותיים, שאינם מגיעים לרמה של הפרעה מוגדרת אחרת. כלומר, זה לא מגיע לרמה של דיכאון מז'ורי, של panic disorder, או של PTSD." (עמ' 348, שו' 21-32 - עמ' 349, שו' 1-3) (ההדגשות שלי-א.פ.).

ד"ר אור אישר כי לשתי ההפרעות יש תסמינים דומים וקשה להפריד בניהן. עם זאת, הסביר ד"ר אור כי מתואר שהתובע מגיב גם לכאבי ראש וגם ללקויות תפקודיות, שחלק ממה שקורה לו זה גם דחק בשל הפגיעה ולכך חשב שיותר נכון לקרוא לזה **"הפרעת הסתגלות"**. עם זאת הוא שב ואישר, כי התסמינים מאד דומים (עמ' 349, שו' 30).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 ד"ר אור הבהיר כי כאשר יש לתובע תסמינים דכאוניים, אזי קשה לדעת אם
2 הם רק מהפגיעה המוחית, וזה גורם לתסמינים דכאוניים או שזה רק מהפרעת
3 הסתגלות, או גם וגם. למרות זאת, הוא סבור כי כאשר הוא מסתכל על התמונה
4 הקלינית, לא מדובר בתמונה קלינית רק של הפרעת הסתגלות. זו תמונה קלינית גם
5 של תסמונת מוחית. הוא הסביר כי התרשם אף כי אינו בטוח בכך, שבשנים 2012 ו-
6 2013, כאשר התובע אושפז במרכז הרפואי שער מנשה לא מדובר היה במקרי
7 התאבדות, אלא שהתובע היה חסר שיפוט. כאב לתובע והוא לקח עוד ועוד תרופות.
8 השיפוט שלו לא היה תקין. אם היו שואלים אותו אם הוא צריך לקחת את התרופות
9 הוא היה יודע להסביר, זה לא שאין לו תובנה. פשוט הדחף שלו האין יכולת אינהיבציה
10 (עיכוב) מספיק טובה. כלומר היכולת לעצור את הדחף (עמ' 350). ד"ר אור העיד כי לא
11 קיבל דו"ח תרופות של התובע אך הוא קיבל אינפורמציה שהתובע לא נוטל תרופות
12 באופן סדיר. היו פעמים שהוא הפסיק את הטיפול התרופתי, הוא עצמו אמר את זה
13 וגם בתיעוד הרפואי תואר שהוא לא לוקח תרופות באופן סדיר (עמ' 351, שו' 13-19).
14 לדבריו, גם המטפל הרפואי ראה והבין שהתובע לא לוקח תרופות. כאשר אין אפשרות
15 לערוך בדיקות דם לגילוי התרופות שהוא לוקח (עמ' 351, שו' 24, 30). רק לחלק קטן
16 מהתרופות יש בדיקות דם ועד כמה שהוא זוכר לתרופות שהתובע לוקח אין (עמ' 352,
17 שו' 3-4). ד"ר אור העיד כי הפעם הראשונה שהתובע לקח יותר מידי תרופות הייתה
18 כחודש לפני האשפוז הפסיכיאטרי כאשר הוא לקח יותר מידי אידנטואין, שזו תרופה
19 נוגדת פרכוס. הוא הבהיר כי התרשם מתוך התייעוד כי זה היה ביטוי של הפרעה
20 בשיפוט, כאשר קשה לתובע ומשהו מטריד אותו הוא מרגיש צורך לעשות משהו והוא
21 לוקח תרופות (עמ' 353).
22
23 ד"ר אור הסביר כי הנכות הקוגניטיבית קשורה ליכולות הקוגניטיביות. הנכות הנפשית
24 בשיעור של 25%, שהיא בין בינונית לניכרת, היא לא כזו שאדם לא מבין מה קורה סביבו

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 או שהוא לא יכול לעשות כלום (עמ' 360, שו' 30-33). ד"ר אור הופנה לכך שמשפחתו
2 של התובע מתארת כי הם לא יכולים להחליף עימו מילה. התקשורת עימו נוגעת לכך
3 שמביאים לו תרופות והאם מכניסה לו אוכל ליחידת הדיור. הוא נשאל אם זה נראה לו
4 הגיוני נוכח הנכות שקבע והוא השיב כי הנכות שקבע לתובע היא לא ברמת חומרה
5 כזו של ירידה בתפקוד, אלא ברמת חומרה יותר נמוכה.
6 בהמשך חקירתו אישר ד"ר אור, כי ישנה אפשרות שהתובע לא פונה לשוק העובדה
7 ולשוק החברתי מאחר שאינו מעוניין בכך כי הוא בהליך משפטי אך הוא הוסיף, כי
8 קיימת גם אפשרות שנייה והיא שהתובע נעשה רגרסיבי:

9 **"כלומר שבגלל שהוא לא יכול, אז כאילו שום דבר לא שווה, שזה**
10 **פגיעה נרקסיסטית, שהוא עכשיו נעשה מבחינה, התפקוד שלו הוא**
11 **פשוט, לא רואה טעם לשום דבר, אוקיי? ויכול להיות שהפגיעה**
12 **התפקודית שלו חמורה יותר מהנכות שנתתי לו." (עמ' 362-363).**
13 (ההדגשה שלי-א.פ.)
14

15 ד"ר אור הוסיף כי להערכתו מאחר שזה קרה לתובע בגיל צעיר, "יש גם מזה וגם מזה"
16 (עמ' 363). המומחה נשאל האם בהתחשב שהתמונה שתתקבל הינה כי התובע ספון
17 בביתו כל היום, ללא תקשורת עם העולם החיצון, לא עשה כל ניסיון שיקום מעבר
18 לניסיון להצטרף לאב בעבודתו במשך מספר ימים, האם מדובר בתמונה אופיינית
19 לנכות שהוא אישר. ד"ר אור השיב כי מבחינה תפקודית, זו הפרעה תפקודית חמורה
20 יותר מזו שקשורה לנכות הנפשית שהוא חשב שיש לו (עמ' 370, שו' 1-8). הוא נשאל
21 אם הוא לא סבור כי התמונה האובייקטיבית האמורה לא מתיישבת עם הנכות שהעניק
22 לתובע ומציגה הפרזה רבתי והוא השיב כי אינו מסכים עם האמור (עמ' 370, שו' 26-
23 22). לטענתו, יכולות להיות כל מיני תגובות במצבים כאלה. יש אנשים עם נכות
24 אורתופדית של 30% שיפסיקו לתפקד לגמרי ויש אנשים עם נכות אורתופדית של 50%
25 שירוצו מרתון (עמ' 371, שו' 2-6). הוא הסביר כי אינו יכול לומר על סמך התיאור שהוצג
26 לו, לאן זה הולך. ההשערה שלו הייתה שהוא מניח שיש כאן משהו שיש לו מרכיב רצוני.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 הוא מניח שיש פה מישהו עם מרכיב רגרסיבי, שהנכות עבורו לוקחת אותו למקומות
2 תפקודיים יותר מסובכים (עמ' 371, שו' 8-13). ד"ר אור הבהיר כי יתכן שהנכות
3 התפקודית של התובע שונה מהנכות הרפואית והוא אינו מתעסק עם הנכות
4 התפקודית (עמ' 371, שו' 32; עמ' 372, שו' 1). ד"ר אור נשאל שוב מדוע לא התייחס
5 לשאלת התפקוד של התובע והוא הסביר כך:

6 "אני אומר שא', אני לא מתייחס לזה כי זה לא השאלות שאני
7 נשאל, וגם הרבה פעמים חסרה לי אינפורמציה כדי לענות לשאלה
8 של מה הפגיעה התפקודית, אני הרי לא רואה את כל התמונה
9 המלאה. אני מגיע להערכה על סמך הנכות הנפשית שאני רואה
10 ועוצמתה. עוצמתה והתיאור התפקודי המסוים, כשאני שוב אומר,
11 ההנחה היא שישנו מרכיב של רגרסיה, וישנו מרכיב של, ההנחה
12 הייתה שלי, ...
13 רגע, רגע, תן לי, ישנו מרכיב רצוני, זאת הייתה ההערכה שלי. אבל
14 למשל, חשבתי שהוא צריך להיות בטיפול, ואני כותב שהנכות שלו
15 היא לצמיתות, אוקיי? ובתנאי שיוכל לקבל את הטיפולים
16 המומלצים. זאת אומרת שיכול להיות שאם, בין אם זה מסיבות
17 מבחוץ ובין אם מסיבותיו שלו, אז העובדה שהוא לא מצליח לעשות
18 את הטיפולים האלה, זה גם יכול להחמיר את מצבו. אוקיי? זה
19 בעצם הניסוח. אוקיי? שימשיך, אני מקריא מעמוד 11, סעיף 13.
20 אוקיי? שנכויותיו אלה, הערכתי, זאת הערכה, יוותרו לצמיתות
21 ובתנאי שיקבל את הטיפולים. עכשיו יכול להיות, אתה שואל אותי,
22 אני לא נכנס לזה, ואולי זה טעות, אולי אני צריך לשאול את בית
23 המשפט אם להעריך מה אומר, לכתוב את הנכות התפקודית, אבל
24 אני יודע מניסיוני המצומצם שאומרים לי, זה לא ענייך, כי אתה
25 לא מכיר את הכול," (עמ' 373, שו' 15-30).

26
27 ד"ר אור אישר כי כתב בחוות דעתו שהעריך כי מדובר בנכות הגורמת לפגיעה שבין
28 בינונית לניכרת בתפקודו והסביר כי בסעיף יש תיאור של התפקוד. הוא מציג את הנכות
29 התפקודית שנובעת ממה שהוא מעריך שנגרם לו בהקשר של גובה הנכות שמצא. עם
30 זאת לא מדובר במתמטיקה, לפעמים יש אנשים עם נכות של 30% שלא מסוגלים
31 לתפקד (עמ' 374). ד"ר אור העיד כי הוא מצפה שהתובע ישתף פעולה אבל הוא צריך

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 עזרה לשיתוף פעולה, לפעמים לא מצליחים לבד (עמ' 375, שו' 12-14). ד"ר אור נשאל
2 אם הוא שאל את התובע אם יש לו תכניות ללמוד ולשיקום מקצועי והוא השיב כי
3 התובע אמר לו כי מבחינה תפקודית הוא יושב בבית ולא עושה דבר (עמ' 379, שו' 3-
4 1). נוכח תשובתו האמורה הוא נשאל מדוע העניק לו את גובה הנכות האמורה
5 והמומחה השיב כי הוא העריך כי לא הכל קשור לנכות הנפשית ויש מרכיבים אחרים.
6 עוד נשאל אם יש בתוך הנכות בשיעור של 25% (בגין ההפרעות הנפשיות המתוארות
7 בסעיף 34(ב)-(3)-(4) לתקנות) שקבע לתובע אלמנטים קוגניטיביים והוא השיב שאין
8 (עמ' 381, שו' 13-17).
9 בחקירתו הנגדית על ידי ב"כ התובע אישר המומחה כי התובע שיתף פעולה באבחון
10 הניורופסיכולוגי והוא אפילו ציפה שהוא יקבל ציונים גרועים יותר. שיתוף פעולה
11 האמור תומך בזה שאין מרכיב גדול של היתחלות (עמ' 381, שו' 22-33). המומחה
12 הסביר כי כאשר כתוב במסמכים הפרעת אישיות אורגנית על רקע חבלת ראש הכוונה
13 תסמונת שלאחר פגיעת ראש, או התסמינים שזה כולל גם את התסמינים
14 הקוגניטיביים וגם את הנפשיים, הרגשיים וההתנהגותיים שאליהם הוא התייחס בחוות
15 דעתו (עמ' 390, שו' 25-29). הפגיעה במוח גרמה לשינויים אורגניים במוח שמתבטאים
16 אצל התובע בהפרעה התנהגותית, רגשית, נפשית וקוגניטיבית. הפרעת אישיות
17 אורגנית הכוונה להפרעת אישיות על בסיס של פגיעה מוחית אורגנית (עמ' 391, שו'
18 10-1). ד"ר אור אישר כי מהאבחון שהתובע עבר עולה כי יש לו לקות של ממש בזיכרון
19 (עמ' 394, שו' 31-33). כן הסביר ד"ר אור כי לקשב יש שלוש פונקציות עיקריות: יצירת
20 קשב, שמירת קשב ופיצול קשב. באבחון שעבר התובע על ידי פסיכולוגית שיקומית
21 במרכז אביב (האבחון הניורופסיכולוגי מיום 29.6.20 צורף לחוות דעתו של ד"ר גיא אור)
22 נמצאו קשיים לשמור על קשב (עמ' 395, שו' 18-30). ד"ר אור טען כי מהאבחון עולה
23 עוד, כי הפסיכולוגית סברה שהלקות המוחית האורגנית נגרמה בגלל הפגיעה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 האורגנית. היא לא מוצאת עדות לטענה כי התובע החמיר בכוונה (עמ' 398, שו' 32-
2 (28).

3 בכל הנוגע לנכות התפקודית טען ד"ר אור כי הוא לא חושב שהתחלואה הנפשית של
4 התובע מתאימה להפרעה תפקודית כל כך גדולה כפי שהיא מתוארת על ידי התובע
5 (עמ' 406, שו' 1-3).

6 בהמשך נשאל המומחה האם העובדה שרישיון הנהיגה של התובע נשלל יש לה
7 משמעות והוא השיב שמדובר בביטוי של ההפרעה, זה עוד ביטוי שיש לו משמעות
8 תפקודית וזה קשור להפרעה הנפשית שלו עקב התאונה (עמ' 407, שו' 28-31). ד"ר
9 אור טען כי במרב"ד מבצעים בדיקות קצרות, הפסיכולוג מתרשם ושואלים שאלות.
10 לגבי התובע יש לו התנהגויות, לא כל הזמן, לא רצוף ולא כל יום, אך יש מצבים שבהם
11 הוא נעשה פתאום חסר שליטה וחסר אינהיביציה **"זה מישהו שסביר להניח גם אני**
12 **הייתי ממליץ שלא ינהג.**" (עמ' 408, שו' 1-8). פתאום משהו קורה לו והוא יהיה חסר
13 שליטה (עמ' 408, שו' 10). הוא אישר שיש לתובע בסך הכל הפרעה די גדולה (עמ' 408,
14 שו' 330 עמ' 409, שו' 1). לא תפקודית אלא מדובר בהפרעת הסתגלות, הפרעה נפשית
15 די גדולה (עמ' 409, שו' 2-7).

16 לקראת סיום החקירה נשאל המומחה על כך שהתובע טען כי אינו יכול לנסוע
17 בתחבורה ציבורית בשל כבודו והוא השיב כי יש כאן מרכיב רצוני. זה לא שהוא לא יכול,
18 הוא לא רוצה. אנשים נוסעים בתחבורה ציבורית כשאין להם ברירה וברור שהוא מעדיף
19 לשבת בבית ולא לעשות כלום. יש כאן חלק רצוני. אם הוא היה מחליט שהוא כן רוצה
20 לעשות את זה אזי יש לו את היכולת (עמ' 410).

21

22 הנכות הנפשית- דיון והכרעה

23 ד"ר אור קבע בחוות דעתו כאמור לעיל, כי לתובע נכות בשיעור של 10% בגין ירידה
24 קוגניטיבית לפי סעיף 32א(1)ב לתקנות וכן נכות בשיעור של 25% בגין הפרעות

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 נפשיות. בחקירתו עלה כי עמדה בפניו עת כתב את חוות דעתו רק חוות הדעת של
2 מומחה התובעים פרופ' וולר, אשר קבע לתובע 10% נכות בגין כאבי ראש והפרעה
3 קלה בריכוז לפי סעיף 32א(1)ב לתקנות. ד"ר אור, לא ידע שגם מומחה הנתבעים פרופ'
4 בורנשטיין קבע נכות נוירולוגית בגין תסמונת לאחר חבלת ראש בשיעור של 10% לפי
5 סעיף 32א(1)ב לתקנות. הוא אישר בעדותו כי קיימת חפיפה חלקית בין הנכות שקבעו
6 המומחים בתחום הנוירולוגיה לנכות שהוא קבע בחוות דעתו. הוא ציין כי פרופ' וולר
7 קבע את הנכות גם בגין כאבי ראש ולכן יש לפנות אליו ולהבין כמה מתוך הנכות ייחס
8 לירידה הקוגניטיבית וכמה לכאבי הראש. מדובר בכאבי ראש משמעותיים ולכן הוא
9 אינו יודע אם הנכות חופפת לנכות שהוא קבע. הוא אף הסביר כי הסעיף אליו הפנה
10 פרופ' וולר הוא סעיף שאינו עוסק בכאבי ראש אלא רק בירידה קוגניטיבית. לפיכך טען
11 ד"ר אור שיש לפנות ולבחון את השאלה מול הנוירולוגים.
12 בסוגיה זו טען התובע בסיכומיו כי הנכות הנוירולוגית נקבעה בחלקה בגין כאבי ראש
13 קשים המטופלים מזה 12 שנים בתרופות מאד חזקות, כאשר ד"ר אור העיד כי נכות זו
14 בגין כאבי ראש אינה חופפת לנכות הקוגניטיבית שקבע לתובע. מאחר שהנכות
15 הנוירולוגית הינה 10% וכוללת בתוכה גם פגיעה נוירולוגית-קוגניטיבית וגם כאבי ראש
16 טען התובע שישי לקחת בחשבון חפיפה של מחצית בין הנכות הנפשית הקוגניטיבית
17 לנכות הנוירולוגית-קוגניטיבית, דהיינו חפיפה של 5%. התובע הציע כי תילקח בחשבון
18 נכות נפשית קוגניטיבית בשיעור של 10% כפי שקבע ד"ר אור ואילו הנכות הנוירולוגית
19 תופחת לנכות נוירולוגית בגין כאבי ראש ותעמוד על 5% במקום הנכות המוסכמת
20 בשיעור 10%.
21 הנתבעים טענו מנגד בסיכומיהם כי משהודה ד"ר אור שקיימת חפיפה בין הנכות
22 שייחס לירידה הקוגניטיבית לקביעת הנכות של הנוירולוג, כאשר הגורם האמון על
23 קביעת שיעור החפיפה הוא הנוירולוג, אך הנוירולוג מטעם התובע לא זומן לעדות
24 לאמוד את הנכות בגין כאבי הראש, אם בכלל, יש לזקוף זאת לחובת התובע. נוכח

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 העובדה ששלושת המומחים ייחסו לתובע נכות של 10% בגין אותו סעיף ליקוי טענו
2 הנתבעים כי אין מנוס מהקביעה שמדובר בחפיפה מלאה בין הקביעות בתחום
3 הניירולוגי לקביעה הפסיכיאטרית.
4 בענייננו, אני סבור כי בהמשך לעדותו של ד"ר אור, נוכח ההסכמה בין הצדדים בדבר
5 הנכות הניירולוגית בשיעור 10%, קביעת המומחה הניירולוג מטעם התובע בחוות דעתו
6 שהנכות בגין 10% היא, בין היתר, גם בגין כאבי ראש, וכאשר גם המומחה מטעם
7 הנתבעת התייחס בחוות דעתו, בין היתר, לתלונות של התובע על כאבי ראש כרוניים
8 יום יומיים ולעיתים התקף של כאב עז, איני יכול לקבל את טענת הנתבעים כי מדובר
9 בחפיפה מלאה. בהתחשב בטענות הצדדים ובאמור לעיל אני מעריך כי הנכות
10 החופפת היא בשיעור של 5%, ולפיכך מעמיד את שיעור הנכות הניירולוגית בגין
11 כאבי הראש בשיעור של 5% ואת הנכות הפסיכיאטרית בגין ירידה קוגניטיבית
12 בשיעור של 10%.
13 ד"ר אור הבהיר במפורש כי העניק לתובע נכות נפרדת בשיעור של 25% בגין הפרעות
14 נפשיות. מדובר לדבריו בהפרעה נפשית, רגשית והתנהגותית בגין הפגיעה המוחית
15 החבלתית ובנוסף הפרעת הסתגלות ובשקלול הדברים, הפרעה די גדולה, בגינה יש
16 מקום להעניק לתובע נכות בשיעור של 25%, כאשר קביעותיו של ד"ר אור בהקשר זה
17 לא נסתרו ומשכך אני סבור שיש לאמץ.
18 לפיכך אני קובע כי נכותו הרפואית הפסיכיאטרית המשוקללת הצמיתה של
19 התובע בגין התאונה בשיעור של 32.5%.
20
21 לסיכום- שקלול הנכויות הרפואיות של התובע בתחומים ניירולוגיה (5%),
22 פלסטיקה (15%) ופסיכיאטריה (32.5%), מעמיד את נכותו הרפואית המשוקללת
23 של התובע בשיעור של 45.5%.
24

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

6. פגיעתו התפקודית של התובע והפגיעה בכושר ההשתכרות

נבחן את הראיות שהוצגו בסוגיה.

א. ד"ר אור נחקר כאמור לעיל רבות בסוגיית תפקודו של התובע. מעדותו עלה כי בכל הנוגע לנכות התפקודית הוא לא סבר שהתחלואה הנפשית של התובע מתאימה להפרעה תפקודית כל כך גדולה כפי שהיא מתוארת על ידי התובע. ד"ר אור התרשם כי מקרי ההתאבדות המיוחסים לתובע הם ביטוי של הפרעה בשיפוט, כאשר קשה לו ומשהו מטריד אותו, הוא מרגיש צורך לעשות משהו אז הוא לוקח תרופות. הנכות בשיעור של 25% שקבע לו אינה נכות של אדם שלא מבין מה קורה סביבו.

ד"ר אור הופנה לכך שמשפחת התובע טוענת כי אינם יכולים להחליף עימו מילה והתקשורת עימו נוגעת לתרופות ואוכל וכי הוא כל היום סגור בחדרו ולא עושה ניסיונות להשתקם והשיב כי זו הפרעה תפקודית חמורה יותר מזו שקשורה לנכות הנפשית שהוא קבע לתובע. הוא הסכים, כאמור, כי ישנה אפשרות שהתובע לא פונה לשוק העובדה ולשוק החברתי מאחר שאינו מעוניין בכך כי הוא בתהליך משפטי אך יש גם אפשרות שנייה שהוא נעשה רגרסיבי, שהוא לא רואה טעם בשום דבר ואז יתכן שהנכות התפקודית שלו גבוהה מהנכות הנפשית שקבע לו. ד"ר אור העריך שמדובר בשילוב בין הדברים האמורים. ד"ר אור לא הסכים שמדובר בהפרזה רבתי מצד התובע והוא הניח שיש כאן מרכיב רגרסיבי, שהנכות לוקחת את התובע למקומות מסובכים יותר. ד"ר אור כאמור לעיל, אישר כי כתב בחוות דעתו שהעריך שמדובר בנכות הגורמת לפגיעה שבין בינונית לניכרת בתפקודו והסביר כי בסעיף יש תיאור של התפקוד. הוא מציג את הנכות התפקודית שנובעת ממה שהוא מעריך שנגרם לו בהקשר של גובה הנכות שמצא. עוד הסביר, כי לא הכל קשור לנכות הנפשית ויש מרכיבים אחרים.

ד"ר אור הבהיר כי התובע שיתף פעולה באבחון הניורופסיכולוגי והוא אפילו ציפה ממנו לציונים גרועים יותר ויש בכך כדי להצביע על כך שאין מרכיב גדול של התחלות.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 מהאבחון שעבר התובע עולה, כי יש לו לקות של ממש בזיכרון וקושי לשמור קשב,
2 כלומר להתרכז. ד"ר אור אישר כי העובדה שרישיון הנהיגה של התובע נשלל יש לה
3 גם משמעות ומדובר בביטוי של ההפרעה, זה עוד ביטוי שיש לו משמעות תפקודית וזה
4 קשור להפרעה הנפשית שלו. התובע נעשה חסר שליטה ולכן סביר שגם הוא היה
5 ממליץ שלא ינהג. ד"ר אור אישר עוד, כי יש לתובע הפרעת הסתגלות די גדולה. לגבי
6 העובדה שהתובע טוען כי אינו מסוגל לנסוע באוטובוסים סבר המומחה, כאמור לעיל,
7 כי יש כאן מרכיב רצוני. זה לא שהוא לא יכול, הוא לא רוצה אבל יש לו את היכולת.

8

9 ב. **התובע טען בתצהירו** כי במועד התאונה הוא היה סטודנט לראיית חשבון שנה
10 שלישית (סעיף 2). זכרונו מהתאונה שהוא התעורר כמה ימים לאחר מכן בבית החולים
11 רמב"ם בחיפה. הוא היה מאד מבולבל ולא ידע איפה הוא נמצא ומה קרה לו. הוא
12 הרגיש כאוב מאד, חלש ובקושי הצליח לדבר. הצוות הרפואי בבית החולים ובני
13 המשפחה סיפרו לו שהיה מעורב בתאונת דרכים, שפינו אותו במסוק ושהיה מורדם
14 ומונשם כמה ימים, שהוא סובל מפגיעות רבות בעיקר בראש ושניצל בנס (סעיף 10).
15 לאחר שהתעורר לא רצה להישאר באשפוז ולא היה מעוניין שיגיעו מבקרים ויראו אותו
16 כך. הוא ביקש שישחררו אותו למרות שכל הגוף כאב לו והוא היה זקוק לטיפול רפואי.
17 הוא והאב חתמו על כך שהוא משתחרר על דעת עצמו. הרופאים לא הסכימו לשחרר
18 אותו אבל בכל זאת הוא דרש להשתחרר, למרות שלא היה מסוגל להתלבש, ללכת
19 לבד לשירותים או למקלחת. היה לו מאד קשה פיזית והוא הרגיש חסר אונים ושהעולם
20 שלו השתנה. בסך הכל הוא אושפז בבתי החולים השונים כחודש (סעיף 11). לאחר
21 התאונה הוא סבל ממצב שאחרי חבלת ראש, מטשטוש בראיה, טנטון, בלבול,
22 סחרחורות, בחילות, הקאות, חוסר תאבון, מצב נפשי קשה, דכאון, בעיות זיכרון, קושי
23 בריכוז, חולשה. היה לו גם שבר בעצם הבריח בכתף ימין. זכור לו שנפל מספר פעמים.
24 הוא עבר המון טיפולים במסגרת קופת החולים ובתי החולים רמב"ם ולניאדו (סעיף

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

12). מאז התאונה הוא סובל מכאבי ראש קשים, ממצב נפשי קשה, קשה לו להתרכז, הוא שוכח דברים. הוא סובל מהפרעות שינה ומסיוטים. הוא ישן מעט מאד בלילות ולכן הוא מאד עייף כל הזמן. הוא לא מרוכז ועצבני, יש לו התפרצויות זעם ללא סיבה על אנשים ובעיקר על המשפחה שלו. הוא מרגיש שהפך מאדם רגוע לאדם עצבני ומתוסכל. הוא בדיכאון ממצבו. הוא מרגיש שאין לו סיבה לקום בבוקר. הוא עצוב וגם בוכה הרבה. הוא מרגיש אי שקט פנימי ודריכות. הפך לאדם חסר סבלנות. רעש מאד מפריע לו. מאז התאונה הוא די לבד וכמעט ולא יוצא מהבית. הוא מסתגר ומתבודד בחדר שלו. המשפחה שלו כל הזמן באה לראות ולבדוק משום שהיו לו מספר ניסיונות התאבדות ולכן אושפז פעמיים באשפוז כפוי בבית החולים שער מנשה. התאונה שינתה אותו מאד. הוא לא אותו אדם שהיה. כל הביטחון העצמי שהיה לו הלך. כל מה שבנה והצליח עד התאונה נחרב. החברים שלו התקדמו והוא נשאר מאחור. עד לתאונה הייתה לו חברה, שנפרדה ממנו לאחר התאונה, ומאז הוא לא בקשר זוגי. מי תרצה להיות בקשר עם אדם עם נכות נפשית כמו שלו, צועק, מתפרץ, עצבני, בלי מקצוע, לא עובד, ללא רישיון נהיגה, שבקושי ישן, עם צלקת גדולה ומכוערת בראש. לפני התאונה הייתה לו קליטה מהירה והוא היה סטודנט לראיית חשבון. עד התאונה הוא עבר חלק ממבחני מועצת רואי החשבון, שהם מבחנים קשים מאד. מאז התאונה ובגללה הוא מתקשה להתרכז. הוא לא מצליח לקרוא, למשל, ספר או עיתון ולהבין מה הוא קורא. הוא צריך לקרוא את אותו משפט מספר פעמים. לפעמים הוא מאבד עניין בקריאה ולא יכול להתרכז. הראש שלו מרחף למקומות אחרים. בגלל שהוא ישן מעט מאד, הוא מרגיש תחושת עייפות רוב שעות היום וקשה ככה לתפקד. יש לו כאבי ראש קשים וקבועים, וכאשר הכאבים מתחזקים, הוא בקושי מצליח לתפקד, הוא נשכב במיטה, סוגר את האור ומחכה שהכאב יעבור. זה יכול לקחת שעות. כשזה קורה הוא לוקח קנאביס שמקל עליו (סעיף 13).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 בעקבות התאונה נותרה לו צלקת מכוערת בפנים ובראש. הוא מאד מתבייש בצלקת
2 וקשה לו לראות את עצמו במראה. מאז התאונה הוא בדרך כלל הולך עם כובע, אחרת
3 הצלקת על הראש מושכת תשומת לב והתחושה שכל הזמן מסתכלים עליו (צורפו
4 תמונות התפרים והצלקת כנספח יא לתצהירו) (סעיף 14). הוא טופל ומטופל בהרבה
5 מאד סוגי כדורים פסיכיאטריים ונגד כאבי ראש כגון: טגרטול, קלונקס, בונדורמין בגין
6 קושי בשינה. בנוסף הוא סובל מכאבים ומטופל בקנאביס (אישור רפואי בעניין
7 הקנאביס צורף כנספח יב לתצהירו) (סעיף 15). מאז התאונה ועד היום הוא היה
8 במספר אשפוזים בבתי חולים שער מנשה, רמב"ם והלל יפה. הוא מטופל גם היום אצל
9 פסיכיאטרית במרכז לבריאות הנפש שער מנשה (צורפו תעודת חדר מיון וחדר הלם
10 מבית חולים רמב"ם כנספח יג, אישורים רפואיים, כנספח יד, מסמכים עדכניים
11 מבריאות הנפש, כנספח טו, אישורי אי כושר כנספח טז). בעקבות מצבו המדינה
12 שללה לו את רישיון הנהיגה. הוא הגיש ערעור עם עורך דין אך זה לא עזר לו (צורפה
13 קביעת המרכז"ד כנספח יז לתצהירו) (סעיף 17).
14 התובע הצהיר כי לפני התאונה הוא היה סטודנט לחשבונאות וכלכלה, למד בשנה
15 שלישית במכללת רמת גן בתכנית משולבת עם האוניברסיטה הפתוחה. בזמן התאונה
16 כבר עבר בהצלחה 4 מתוך 5 הבחינות של המועצה באופן שהיה צפוי לסיים את עם
17 הסטאז' יחד עם התואר או קצת אחר כך. אחרי מבחן בביקורת היה יכול להתחיל את
18 הסטאז'. במועד התאונה במקביל ללימודים, התובע הצהיר כי עבד בחברת מ.ר.ע בוני
19 הכפר בע"מ, כמנהל עבודה (סעיף 22).
20 התובע טען בתצהירו, כי מאז התאונה הוא לא עובד ולא יכול לעבוד. הוא גר אצל הוריו
21 ומתקיים מקצבת הביטוח הלאומי בסך של 2,100 ₪ לחודש. לפני התאונה הוא למד
22 והיו לו שאיפות להצליח כרואה חשבון (סעיפים 23-24).
23 בישיבת 14.6.23 נשאל התובע על הרגלי השתייה שלו עובר לתאונה והשיב כי נהג
24 לשתות לעיתים רחוקות. הוא הכחיש את האמור במסמכים הרפואיים מהמרכז

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 לבריאות הנפש שער מנשה מיום 11.7.12 (עמ' 189 למוצגי הנתבעים) שם נכתב כי
2 תיאר שימוש מופרז באלכוהול עובר לתאונה וטען כי התכוון שאחרי התאונה שתה
3 אלכוהול ויתכן שלא הסביר את עצמו טוב (עמ' 169). התובע הופנה לכך שגם צוין
4 במסמכים בסעיף הרגלים כי "**קיים שימוש באלכוהול**" והוא טען כי הוא לא יודע מדוע
5 רשמו כך, כאשר הוא כבר כמה שנים אינו משתמש באלכוהול, מאז שחזר בתשובה.
6 עם זאת הוא ציין כי כיום הוא מעשן קנאביס שמקל עליו (עמ' 170, שו' 1-22). התובע
7 נשאל לגבי טענתו לפיה הוא צועק, כיצד יתכן שכאשר הוא נמצא בבית המשפט הוא
8 אינו צועק והוא השיב כי הוא לא התייחס לאף אחד. הוא טען כי הוא צועק רק כאשר
9 הוא מתעצבן. נוכח האמור הוא נשאל האם במקרה שמישהו ישאל אותו שאלות
10 שמציקות לו הוא יתעצבן והתובע השיב: "**לא, אני מכבד את כל מי שיש פה ואני**
11 **משתדל כמה שיותר להיות רגוע.**" הוא טען כי הוא מכבד גם את הוריו, אך איתם זה
12 הרגל ולא כמו בבית המשפט שהוא שומר על עצמו. הוא טען כי הוא מתרגז מדברים
13 פשוטים על כולם (עמ' 171). התובע אישר בחקירתו כי נהג לעשן עובר לתאונה,
14 ולטענתו מדובר היה בפחות מקופסא ביום. נוכח תשובתו נשאל מדוע צוין במסמכים
15 הרפואיים שהוא מעשן שתי חפיסות ליום משך שנים רבות והוא השיב כי אינו יודע
16 וקשה לו לזכור כמה בדיוק היה מעשן לפני התאונה. כיום הוא מעשן שלוש קופסאות
17 בערך ליום. בהמשך לכך הוא נשאל מדוע לד"ר גיא אור, המומחה בתחום
18 הפסיכיאטריה סיפר כי הוא מעשן כחמש קופסאות ביום והוא השיב כי הדבר לא זכור
19 לו. כן טען כי יתכן שבתקופה ההיא הוא עישן כחמש קופסאות, למרות שכאמור הוא
20 אינו זוכר זאת. בהקשר זה אציין, כי מעיון בחוות דעתו של ד"ר גיא אור עלה כי הדברים
21 לא נכתבו מפיו של התובע, אלא צוטטו על ידי ד"ר גיא אור ממסמך רפואי מחודש
22 07/2012, סיכום אשפוז מבית החולים רמב"ם.

23 התובע נשאל האם לפי התאונה עישן חמש קופסאות או שתי קופסאות של סיגריות
24 והוא השיב:

25

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 **"לא, לפני התאונה פחות בהרבה. גם צריך לציין גם לא רשום אצלך**
2 **שהחלפתי סיגריות כמה פעמים בשביל להוריד את המינון של**
3 **הסיגריות זאת הייתה המטרה".** וכן הוסיף: **"לא ספרתי אותם אבל כן**
4 **עישנתי הרבה."** (עמ' 173).

5
6 התובע טען כי החל להשתמש בקנאביס רק אחרי התאונה. **"אחרי התאונה, התאונה**
7 **ניסיתי הרבה דברים כאילו וכאילו שתיתי אלכוהול ועישנתי קנביס תקופה,"** (עמ' 174, שו' 4-1). הוא הסביר כי החל לעשן קנאביס עוד לפני שקיבל אישור לכך בשנת 2020, ולדבריו: **"לפני האישור כמה שנים התחלתי לעשן ואז הפסקתי, ואז אמרתי**
9 **לפסיכיאטר שזה עשה לי טוב,"** (עמ' 174, שו' 5-8). התובע טען כי לאחר התאונה במועד כלשהו בין השנים 2012 ועד 2015 לערך הוא השתמש בקנאביס ושתה אלכוהול ובשנת 2015 הוא הפסיק לאחר שחזר בתשובה. בהמשך בשנת 2020 לאחר שקיבל אישור לשימוש בקנאביס חזר להשתמש בקנאביס ובין לבין כל הזמן השתמש במשככי כאבים (עמ' 174). התובע טען כי הוא רוכש תרופות בעצמו. ההורים או מישהו אחר מסיעים אותו והוא רוכש את הקנאביס בעצמו. בסביבת הבית אין בית מרקחת שמוכר קנאביס. משככי כאבים הוא יכול לרכוש גם בבית מרקחת שנמצא בכפר. הוא נוסע לבית מרקחת בכפר עם ברכב, מישהו לוקח אותו לשם ברכב. לפני שקיבל רישיון לקנאביס חברים היו קונים עבורו את הקנאביס (עמ' 175). לטענתו בתקופה שבה לא החזיק רישיון לשימוש בקנאביס חברים הביאו לו קנאביס: **"8 חודשים שעישנתי קנביס לא לזמן רב ואז היו חברים שמביאים הייתי עדיין בסביבה חברתית כי הייתי עדיין מתאושש מהתאונה"**. הוא טען כי עובר לתאונה היו לו הרבה חברים ולאחר התאונה היו עדיין קשרים, ביקרו אותו וניסו להוציא אותו מהמצב אליו נקלע (עמ' 176). לתובע הוצג מסמך מממעקב במרכז לבריאות הנפש שער מנשה ביום 5.9.17 (עמ' 197 למוצגי הנתבעת) שם צויין כי התובע **"אומר שמרגיש שיפור, יושן טוב יותר בלילות"**. התובע טען כי החל לישון יותר טוב לאחר שנטל את התרופה שרשמו לו אך לאחר שנה הוא התרגל לתרופה (עמ' 181, שו' 17-33). התרופה אינה עוזרת לו כיום. היו

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 הרבה מקרים שהתרופה לא נותנת לו לישון או שגורמת לו לאבד הכרה (עמ' 182, שו' 2
2 9-4). התובע נתבקש להציג מסמכים בהם התלונן על התרופה כאמור והוא השיב כי
3 הוא אינו יכול להראות מסמכים כאמור וכי בתיק יש הרבה ניירת והוא לא יכול למצוא
4 זאת כעת (עמ' 182, שו' 10-22). בהמשך נשאל התובע על תדירות השימוש בקנאביס
5 והוא טען כי הוא משתמש באופן קבוע. נוכח תשובתו, הוא הופנה לעמ' 15 למוצגי
6 התביעה שהוגשו ביום 16.4.23, סיכום ביקור מהמרכז לבריאות הנפש שער מנשה
7 מיום 31.7.22. שם בתוכן הביקור צויין כי התובע מתאר "שימוש בסירוגין בקנאביס"
8 וכי הודרך על איסור שימוש בסמים והמלצה לגמילה. התובע הסביר את האמור כך:

9 **"תראה על המסמך הזה איך שחזרתי הביתה קראתי, חזרתי כאילו**
10 **ל, חזרתי לרופא שלופר שמטפל הוא רשם שיש שימוש באלכוהול**
11 **ורשם הרבה דברים לא נכונים הוא לא ידע על המרשם.**" (עמ' 182,
12 שו' 23-30).
13

14 לטענתו, יתכן שהרופא לא קרא את התיק שלו טוב ולא ידע שיש לו רישיון שימוש
15 בקנאביס ולא ידע שהוא לא שותה אלכוהול. לדבריו: **"הרופא לא היה מוכן לתיק,"** זה
16 היה רופא חדש וכל הזמן החליפו לו רופאים. הוא טען כי הרופא שאל אותו אם הוא
17 משתמש בקנאביס והוא השיב בחיוב. הרופא לא ידע שיש לו רישיון. בביקור שלאחר
18 מכן הוא אמר לו **"מה אתה רשמת כאילו למעלה מאיפה אני משתמש באלכוהול."**
19 לטענתו, לא יכול להיות שהוא מסר לרופא כי הוא משתמש בקנאביס לסירוגין. בביקור
20 שלאחר מכן הוא הבהיר את האמור ונראה לו שהרופא כתב את זה (עמ' 183). הוא
21 נתבקש להציג את המסמך הנטען ואישר כי אין לו כרגע מסמך להציג בעניין זה (עמ'
22 184, שו' 4-5). לטענתו, מאחר שהרופא לא ידע שהוא משתמש בקנאביס ברישיון אלא
23 על דעת עצמו הרופא ביקש ממנו להפסיק את השימוש (עמ' 184, שו' 23-24).
24 התובע אישר כי במהלך השנים התלונן במרכז לבריאות הנפש על עצבנות יתר, ירידה
25 בריכוז ובזכרון ועל ניתוק קשרים חברתיים וכי הומלץ לו מספר פעמים לפנות לטיפול

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 פסיכולוגי פרטני קבוצתי (עמ' 185, שו' 24-31). הוא טען כי סרב לטיפול קבוצתי אך
2 לא סרב לטיפול פסיכולוגי והוא כן הלך לטיפולים פסיכולוגיים (עמ' 186, שו' 1-6).
3 התובע הופנה בחקירתו לביקור מעקב במרכז לבריאות הנפש שער מנשה ביום
4 13.9.18 (עמ' 199 למוצגי הנתבעת) שם צויין לגבי התובע כך: **"הוא לא מוכן להתנייד**
5 **בתחבורה ציבורית כיוון ש'זה לא מכבודו' ולכן יתקשה להגיע לטיפול פסיכולוגי**
6 **כל שבוע...**" התובע טען כי זה לא שזה לא מכבודו לנסוע בתחבורה ציבורית, אלא
7 שלטענתו הוא לא יכול להיות בסביבה של אנשים וזו גם הסיבה שסרב לטיפול
8 הקבוצתי. התובע נשאל מדוע צויין כי אלו הדברים שנאמרו עלי ידו והוא השיב **"לא**
9 **המציאו פשוט אני אומר לרופא מה שנאמר והם מעריכים את זה, אחרי שאני**
10 **חוזר הביתה את הסיכום הם רושמים אחרי.**" הוא נשאל מדוע אם כך היו מרכאות
11 בציטוט שזה לא מכבודו והשיב כי הוא לא יודע ואינו זוכר. לטענתו, לפני התאונה הוא
12 השתמש בתחבורה ציבורית ונסע ללימודים בתחבורה ציבורית וברכב. עם אופנוע לא
13 נסע למכללה אך כן נסע עם האופנוע למקומות אחרים כאמור (עמ' 186).
14 התובע אישר כי פנה למחלקת שיקום במוסד לביטוח לאומי וכן אישר כי הפנו אותו
15 לבצע אבחון נוירופסיכולוגי במכון שפיצר. הוא אף אישר כי החל הליך שיקום אך לא
16 סיים אותו. לטענתו, לא היה חוסר שיתוף פעולה מצידו. הוא הלך כ-4 פעמים (עמ'
17 187, שו' 20-31). הוא טען, כי כל הזמן חשב שתהליך השיקום לא ייקח הרבה זמן, זה
18 התרחש בחיפה והיה לו קשה להגיע לשם כאשר כל פעם מישהו היה צריך להפסיד
19 יום עבודה בשביל לקחת אותו. כעבור תקופה קצרה הוא אושפז במרפאת שער מנשה
20 ואז פסלו לו את התיק במוסד לביטוח לאומי וסגרו אותו. סגרו את התיק מאחר שהוא
21 לא יכול היה להגיע. כל פעם הוא דחה את התור שנקבע לו ובנוסף, היו לו הרבה תורים
22 בשער מנשה והוא לא יכול היה להגיע לשיקום ולכן ביטלו ודחו לו את המפגשים במוסד
23 לביטוח לאומי (עמ' 188, שו' 1-8). התובע נשאל כמה עוד ביקורים נדרשו לו על מנת
24 שיאשרו את תביעתו לשיקום והוא השיב כי הוא חושב שמדובר היה בערך בעשרה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 מפגשים או יותר. הוא אישר כי לא התייחס לכך בתצהירו (עמ' 188, שו' 21-30). הוא
2 גם אישר כי רצו להפנות אותו לבית חולים לוינסטיין והוא סרב (עמ' 188, שו' 31-33).
3 הוא אישר, כי הוא השתחרר על דעת עצמו מבית החולים לאחר התאונה. לדבריו, הוא
4 לא סבל בתי חולים, לא סבל אנשים ורצה להשתחרר הביתה למרות שזה לא היה
5 לטובתו, אבל הוא לא יכול היה להיות שם יותר (עמ' 189, שו' 2-6). בכל הנוגע
6 לאשפוזים בשער מנשה, התובע העיד כי אף פעם לא התאשפז בשער מנשה על דעת
7 עצמו, תמיד אושפז בכפייה. הוא הובא לשם על ידי חברים ומשפחה (עמ' 189, שו' 18-
8 7). בנוסף העיד התובע, כי מאז התאונה הוא אינו נוהג (עמ' 189, שו' 22-25).
9 עוד טען, כי אין לו תקופות טובות, יש תקופות רעות ויש תקופות רעות יותר. נוכח
10 האמור הוא הופנה לכך שבמרכז לבריאות הנפש בשער מנשה ביום 11.1.13 מסר בין
11 היתר כי יש תקופות יותר קלות ויש תקופות שפחות (עמ' 192 למוצגי הנתבעת). הוא
12 הסביר כי התכוון שיש תקופות יותר קלות יחסית למצב, זה לא אומר שמדובר
13 בתקופות טובות (עמ' 190).
14 עוד נשאל התובע האם חידש חלק מהקשרים החברתיים והוא השיב לכך בשלילה.
15 נוכח דבריו הוא הופנה לכך שבאותו מסמך (עמ' 192 למוצגי הנתבעת) נכתב כי "**חידש**
16 **קשרים חברים, אך פחות לעומת נתקופה הקודמת**". התובע טען בתשובה לכך:
17 **"...זה תקשיב הדברים האלו הרופא רושם, רושם שאחרי אני הולך הביתה זה לא**
18 **רושם ישר שאני מולו, לא יודע זה לא משפט לדעתי זה לא משפט בכלל**". לטענתו,
19 מאז התאונה אין לו חברים ולא זכור לו שהוא אמר את הדברים האמורים למטפל (עמ'
20 192). התובע הופנה לכך שמדובר בביקור מחודש ינואר 2013, כאשר התאונה ארעה
21 בחודש מרץ 2012 והוא השיב כך:
22 **"כמו שאמרתי בהתחלה ששאלתם אותי אמרתי לכם שהרבה**
23 **אנשים באו אליי אנשים שמזמן לא ראיתי אתם ביקרו, חשבו שאני**
24 **מת, היה לנו אבל בבית לא חשבו בכלל שאני אקום מזה. עשו לי**
25 **מסיבה איך שחזרתי הביתה. כל הכפר בא לשם ובטח אני, הגיע**
26 **חברים שהיו לי פעם וזה**". (עמ' 193, שו' 8-14).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1

2 התובע הופנה לכך שמדובר בתקופה של כעשרה חודשים לאחר התאונה ולא מיד
3 לאחריה והוא השיב שאינו טוב בתאריכים ושב וטען כי לא חידש קשרים עם חברים
4 אחרי התאונה (עמ' 193, שו' 15-23).

5 התובע טען כי הוא אינו יכול לעבוד בעבודה פיזית בשל הפגיעה בכתף (עמ' 194, שו'
6 25-20). הוא העיד כי עובר לתאונה בשנת הלימודים הראשונה שלו הוא עבד עם האב
7 במקביל ללימודיו, ובשנה השלישית לפני התאונה עבד במשרה חלקית אצל בן דודו
8 בחברת בניה מ.ר.ע.. חלק מהימים בשעות הבוקר ובשעות הערב למד במסלול ערב
9 (עמ' 196). התובע העיד כי למד גם באוניברסיטה הפתוחה וגם במכללת רמת גן. הוא
10 היה חוזר מהלימודים ברכב או בתחבורה ציבורית (עמ' 197).

11 התובע אישר כי בעקבות התאונה הוא סבל מירידה בשמיעה ומטנטון. הוא טען כי סבל
12 מטנטון לתקופה וזה עבר לו. מאחר שזה עבר לו הוא עדכן את רופא קופת החולים
13 (עמ' 202).

14 בהמשך חקירתו, התובע אישר שבכל התקופה מיום התאונה ועד מועד חקירתו הוא
15 לא עבד ולא ניסה לעבוד. הוא נעזר באב ומקבל קצבת ביטוח לאומי. נוכח האמור נשאל
16 התובע, מדוע היה לו חשוב לעדכן את הביטוח הלאומי שהוא כבר לא סובל מטנטון
17 כאשר אין לו הכנסה אחרת. התובע השיב לכך כי: **"הייתי אצל רופא אף אוזן גרון**
18 **בגלל קוצר נשימה שהיה לי בתקופה האחרונה ושאל אותי על טנטון אמרתי לו**
19 **שאני לא, שזה עבר לי מזמן ורשם את זה בסיכום ביקור.**" התובע הסביר, כי עורך
20 הדין שלו אשר ראה את זה רצה שהוא ידווח על כך לביטוח הלאומי והוא סומך על עורך
21 הדין שאמר לו לדווח (עמ' 205).

22 בכל הנוגע לחברים מתקופת הלימודים טען התובע, כי לאחר שביטל את הלימודים
23 הוא התבייש לענות ולהיפגש עם סטודנטים שלמדו איתו ולשמור עימם על קשר, כי
24 הניח שכולם הפכו לרואי חשבון (עמ' 212, שו' 28-30). התובע טען כי היה לו כסף עבור

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 הלימודים שהוא מימן אך לא לביטוח. באותה שנה הוא הרוויח מעל 100,000 ₪. לטענתו
2 הוא השתכר סך של 11,000-12,000 ₪ בעבודה אצל אביו (עמ' 217, 218). התובע
3 הבהיר כי את הסכום הנ"ל הרוויח לפני שהחל בלימודיו, ותוך כדי לימודים השתכר סך
4 של כ-5,500 ₪ (עמ' 220, שו' 29-33). בתקופה זו עבד בבנייה אצל הדוד שלו וכן ביצע
5 עבודות ניהוליות. לטענתו, כיום הוא אינו מסוגל לבצע עבודות ניהוליות. הוא מסוגל
6 לשבת ולקרוא בטלפון נייד ולראות סרטונים בטלפון אך לא יכול לעבוד מול מחשב.
7 הוא מתקשה להתרכז וגם מתקשה לעמוד בלחצים. כל דבר שהוא מרגיש בו מוגבלות
8 מכניס אותו ל"פאניקה", בתקופה האחרונה במיוחד. לטענתו, יש מסמכים רפואיים
9 התומכים בכך (עמ' 221).

10 התובע טען כי ניסה לעבוד לאחר התאונה במקום העבודה של אביו. הוא נשאל מדוע
11 לא ניסה לעבוד בעבודה משרדית והשיב כך: **"ניסיתי דברים אחרים, ניסיתי לקרוא**
12 **ניסיתי לחזור על החומר של הלימודים כל מיני ניסיונות ניסיתי, לא שאני ישב**
13 **בשקט, לכתי לכל מיני כיוונים ואני עדין בטיפול אני רוצה לצאת מזה."** לטענתו,
14 הוא מנסה לעבור טיפול שמטרתו להחזיר אותו לשגרה אבל לא הצליח (עמ' 222).
15 התובע נשאל אם ניסה למצוא עבודה שתתאים למצבו הרפואי בהתחשב בכך
16 שהתלונות שלו נוגעות לבעיה בריכוז והוא השיב כך:

17 **"קודם כל אני יודע מה היכולות שלי ומה היכולות שהיו לי אני רואה את**
18 **ההבדל העצום בין לפני ובין אחרי. זה שאני אפילו בא לראות סרט שלא**
19 **יכול להתרכז שלא יכול לצאת...בשום דבר מהסרט כאילו רק רואה בלי**
20 **כלום בלי להבין מה התרחש אני מרחף כל הזמן למקומות אחרים אז איך**
21 **לעבוד בעבודה שצריכה ריכוז שצריכה אחריות?"** (עמ' 223, שו' 7-13).
22

23 התובע נשאל אם ניסה למצוא מקומות עבודה והשיב כי אינו זוכר (עמ' 223, שו' 26-
24 24).

25 בנוגע לתקופת עבודתו במקום העבודה של האב עובר לתאונה טען התובע כי הוא
26 קיבל תלוש משכורת מהמעסיק (עמ' 224, שו' 8-11). בתקופה שלאחר התאונה הוא

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 עבד בחברה שבה עובד האב תקופה של כחודש וטען שהחליף עובד אחר שם. בפועל
2 רוב הזמן הוא יושב ברכב של האב (עמ' 224, שו' 20-32). הוא טען כי נתבקש שם למשל
3 למתוח חוטים. הוא היה תופס את החוט ואדם אחר היה מודד והוא היה רב איתו
4 ומפסיק לעבוד וחוזר לרכב (עמ' 225, שו' 4-11). הוא טען כי אינו זוכר מה ביקש ממנו
5 האב לעשות. האב היה מנהל העבודה ולא רצה להקשות עליו. רוב הזמן לטענתו הוא
6 יושב ברכב (עמ' 225, שו' 25-27). התובע נשאל האם פרט לעבודה עם האב ניסה
7 למצוא עבודה אחרת והשיב על כך בשלילה. לטענתו, הוא אינו מתאים לתפקיד מכירות
8 הדורש להיות אדם חברותי ולחייך ללקוחות, אם כי הוא אישר שהוא מחייך לפעמים
9 (עמ' 226, שו' 11-13, 20-24).
10 במהלך עדותו, התובע אישר כי לא תמיד הוא יוצא מהבית עם כובע (עמ' 226, שו' 29-
11 25). לטענתו, הוא כבר התרגל לצלקת, אך הוא גם מתבייש בה. **"אני הולך שאני יוצא**
12 **אף אחד לא מעניין אותי כאילו אני לא הולך אליהם ולא הולך להיות כאילו ב, עם**
13 **אנשים בחברה כאילו.**" (עמ' 227, שו' 1-3).
14 התובע טען כי הוא סובל מבעיות ריכוז, בעיות זיכרון. במקום סגור כאשר הוא מרגיש
15 מוגבל הוא נכנס לפאניקה (עמ' 227, שו' 8-11).
16 התובע העיד כי כשבועיים לאחר התאונה הוא הגיע לתחנת המשטרה למסור עדות
17 והביא עימו את האופנוע (עמ' 231). לטענתו, לא מדובר היה בסידורים אלא בדבר שהוא
18 היה מחויב לעשות. לדבריו, הוא היה מדוכא ובעצבים, ראה את עצמו לראשונה עם
19 הצלקת **"ממש היה לי עוד ראש על הראש"** והשבר עדיין היה מרוסק (עמ' 232, שו'
20 11-14).
21 התובע הופנה לכך שטען בתצהירו כי הוא סובל מטשטוש ראייה, טנטון, בלבול, בחילות
22 והקאות. הוא טען בהקשר זה כי הוא לא סבל תקופה ארוכה מטשטוש ראייה ומטנטון
23 סבל לתקופה, כפי שהעיד כאמור לעיל. מבלבול סבל בסמוך לאחר התאונה. מכאבי
24 ראש חזקים הוא סובל כל הזמן ועד היום. כן הוא סובל מחוסר תאבון עד היום, למרות

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

שכאשר מעשנים קנאביס זה מעורר קצת תאבון. התובע נשאל על כך שטען בתצהירו
כי נפל כמה פעמים לאחר התאונה והוא אישר את האמור. הוא נתבקש להציג מסמך
רפואי שמתאר את הנפילות והשיב כי יש עדים לכך, פקחים מהמחלקה הפסיכיאטרית
(עמ' 233).

התובע נשאל בחקירתו האם ניסה לחזור ללימודים והשיב כך:

**"ניסית לחזור לשולחן הלימודים למרות שאמרתי לך שלא הייתי
יכול אפילו משפט שאני צריך לחזור עליו כמה פעמים בשביל
להגיד אותו בשביל להיות ממוקד במה שאני קורא לא הייתי מצליח
הייתי את הפסקה עצמה קורא אותה מלא פעמים בשביל להבין,
איך לחזור לספסל הלימודים?"** (עמ' 234, שו' 10-15).

ב"כ הנתבעת טען בפני התובע כי עולה מתצהירו שהוא זוכר פרטים ואף הצליח לקרוא
תצהיר ארוך ולחתום עליו לאחר שהבין את האמור בו והתובע השיב כי מדובר בדברים
מציאותיים ולא בחומר חדש שהוא צריך להכניס לראש. זה המצב שלו והחיים שלו.
לטענתו, לאחר התאונה תחילה הקפיא את לימודיו ורק אחרי שראה שאינו יכול
להמשיך במצבו בלימודים ואינו יכול להתרכז ביטל את הלימודים (עמ' 234, שו' 32-
16). התובע אישר שלא ניסה לחזור ללימודים מאחר שלטענתו מדובר בבזבז של זמן
וכסף וכן אישר כי גם לא ניסה ללמוד משהו אחר (עמ' 235, שו' 5-7).
התובע נשאל מדוע אינו מגדל שיער על מנת להסתיר את הצלקת והשיב כי ניסה
ו"הצלקת תופיע יותר" (עמ' 236, שו' 24-29).

ג. **האחות** טענה בתצהירה כי המצב של התובע הכניס את כל המשפחה לבעיה כי
ההורים שלה היו צריכים כל הזמן להשגיח עליו. האם כל הזמן הולכת ליחידה שלו
לראות מה איתו ומה הוא עושה בחדר. מתקשרים אליו כמה פעמים ביום ולפעמים
הוא בכלל לא עונה. האחות הצהירה כי כאשר היא מגיעה לבקר את הוריה היא רואה
שהוא כל הזמן בדיכאון, עצבני, צועק או שהוא בכלל לא יוצא מהחדר ומסתגר (סעיפים

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

19-18). התובע כל הזמן מתלונן על כאבי ראש והוא מעשן קנאביס נגד כאבים (סעיף 1
20). לפני התאונה התובע למד ראיית חשבון ואהב לצחוק, לבלות והיום הוא אדם אחר.
3 אין לו שמחת חיים בכלל. מאז התאונה הוא אינו עובד ולא עושה כלום. הוא נמצא כל
4 היום סגור בחדרו (סעיף 21).
5 בישיבת 24.5.23 העידה האחות כי הם חמישה ילדים ורק התובע למד באוניברסיטה.
6 היא הופנתה לכך שבתצהירה טענה כי לאחר התאונה התובע היה זקוק לעזרה בכל
7 דבר ולא תפקד כלל והיא השיבה שזה היה בגלל שסבל מדכאון (עמ' 47, שו' 30-32).
8 היא טענה כי לאחר שיצא מבית החולים הוא לא רצה לראות אף אחד ולא רצה
9 להתקלח (עמ' 48, שו' 5-6). לטענתה, עד היום הוא נזקק לאותה עזרה עליה דיברה
10 בסעיף 16 לתצהירה. הוא יושב בחדר והם קוראים לו שייצא. הם עוזרים לו היום בכך
11 שהם מנקים לו את החדר. האם מנקה אבל היא כשהיא נמצאת שם גם היא עוזרת.
12 האם עוזרת לו עם האוכל, מכינה לו אוכל ומכריחה אותו לאכול, מכינה לו את הבגדים
13 והתובע כל הזמן עצבני. היא טענה שהתובע כל הזמן עצבני. היא נשאלה מדוע לא
14 צילמו אותו בעת התקף זעם והשיבה "**למה שנצלם אותו?**". היא אישרה כי התובע לא
15 ניסה לחזור ללימודים מאז התאונה. הוא גם לא ניסה לחפש או לעבוד במקום עבודה
16 כלשהו. לטענתה הוא כל הזמן נעול בחדר. צריך לקרוא לו לבוא לאכול. כשמגיעים אליו
17 חברים הוא מגרש אותם. הוא לא יוצא. המצב שלו לא השתפר מאז התאונה וכל יום
18 גרוע מהיום שלפניו (עמ' 49). היא לא ידעה לומר אם התובע משתמש ברכב של
19 ההורים (עמ' 50, שו' 1-2).
20 ד. האח טען בתצהירו כי התובע מאז השתנה לאחר התאונה. הוא מצוי בדיכאון, צועק
21 הרבה, יש לו התקפי זעם, הוא רב עם ההורים. מאז התאונה יש לו "**פיזו שרוף**", התובע
22 סובל מהזיות והוא פגוע קשה. התובע כל הזמן מתלונן שכואב לו הראש והוא מעשן
23 קנאביס. היו מספר מקרים שהוא לקח יותר מידי תרופות והוא פינה אותו לבית החולים
24 הלל יפה ושם אשפזו אותו מספר פעמים בבריאות הנפש. היו גם מקרים שאשפזו אותו

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 בכפייה ושהוא רצה להתאבד. התובע כל הזמן רוצה להיות לבד. הוא מסתגר ביחידה
2 שלו אצל ההורים. הם גרים באותו המתחם, והרבה פעמים הוא שואל את האם על
3 מצבו והיא אומרת שהתובע בחדרו, מסתגר. בשל מצבו ומאחר שהיו מספר מקרים
4 בהם ניסה להתאבד, הוא דואג לבקר כל יום על מנת לראות שהכל בסדר. גם האם
5 הולכת ליחידה ומשכנעת אותו לצאת קצת החוצה ולנשום אוויר, מנקה לו את החדר
6 ומכינה לו אוכל. לפני התאונה התובע עבד והיה אדם נורמטיבי, הוא למד ראיית חשבון
7 אבל בעקבות התאונה הוא הפסיק ללמוד והפסיק לעבוד וחייב השתנו (סעיפים 18-23).
8 בישיבת 24.5.23 העיד האח כי הוא סיים 12 שנות לימוד ולאחר סיום לימודיו החל לעבוד
9 בכבישים.

10 האח טען כי מאז התאונה מצבו של התובע לא השתפר. לפעמים באים אליו בני דודים
11 כדי שלא ישאר לבד, הוא לא חידש קשר עם חברים (עמ' 87, שו' 21-27). האח טען כי
12 מצבו של התובע לא השתפר מאז התאונה, הוא הידרדר. לפעמים הוא רוצה להתאבד
13 ולפעמים לוקח כדורים, הוא לא רואה שיפור (עמ' 95, שו' 3-18). האח הופנה למסמך
14 שהוגש לבית המשפט ביום 22.5.23, החלטה של המוסד לביטוח לאומי מיום 19.1.23,
15 שם צויין בין היתר, מפיו של התובע כי הוא סבל מטנטון וכעת "אין לי כבר טנטון"
16 האח נשאל על כך שהתובע פנה מיוזמתו למוסד לביטוח לאומי לספר שהוא כבר אינו
17 סובל מטנטון והשיב כי אינו יודע על כך. האח טען כי אינו יודע מי יזם את המהלך של
18 הפנייה לביטוח לאומי בעניין זה (עמ' 99). הוא גם טען כי אינו יודע שבעקבות הפנייה
19 האמורה נקבעה לתובע דרגת נכות שירדה מ-44% ל-37% ולכן הפסיקו לתובע את
20 הקצבה (עמ' 100, שו' 19-28). האח טען כי ידע שהתובע מקבל קצבה (עמ' 100, שו'
21 30) והוא לא ידע שהפסיק לקבל קצבה ולא התייעצו עימו על כך (עמ' 102, שו' 23-33).
22 לתובע אין מקורות הכנסה נוספים. אביו נותן לו כסף (עמ' 103).
23 בהמשך חקירתו, האח תיאר את מצבו של התובע וטען כי הוא צועק, לא יכול לדבר.
24 פעם אחרונה שהוא ראה את התובע כשהוא צועק ומתעצבן הייתה כשבוע לפני עדותו

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 בבית המשפט. כשהוא מתעצבן הוא מרים את קולו (עמ' 106). הוא אישר כי בימי שישי
2 ושבת הוא נמצא אצל הוריו בין שעתיים לשלוש ביום וגם אז התובע אינו יוצא מחדרו
3 (עמ' 108, שו' 19-33). לדבריו, התובע רוצה להתאבד (עמ' 120, שו' 22-26). התובע לא
4 רוצה ללכת לטיפולים, לפעמים הם לוקחים אותו בכוח (עמ' 121, שו' 3-11). האח אישר
5 כי לתובע יש גם בעיית שינה מאז התאונה (עמ' 122, שו' 29-32) וכי על מנת לישון
6 התובע לוקח הרבה כדורי שינה (עמ' 123, שו' 3-4). הוא טען כי מאז התאונה הוא לא
7 מצליח לתקשר עם התובע ולנהל עימו שיחה רצינית, אפילו שיחה אחת (עמ' 124).

8

9 ה. מטעם התובע הוגש בעניין זה גם תצהירה של האם.

10 האם הצהירה כי עד התאונה הוא היה ילד טוב מוצלח וחכם מאד. הוא התקבל
11 ללימודים בראיית חשבון ועבד במקביל ללימודיו. בזמן הלימודים הוא גר ביחידת הדיור
12 שהם בנו בבית וטיפל בה לבדו. התובע לפני התאונה עזר לה ולבעלה לסדר את החצר,
13 מכסח את הדשא, ושותל עצים וכל מה שצריך.

14 היא הצהירה עוד כי לאחר התאונה התובע אושפז למשך 7 ימים ולאחר מכן אושפז
15 עוד מספר פעמים. לאחר התאונה הוא היה צריך עזרה בכל דבר ולא תפקד כלל. היו
16 מקרים ששתה מלא כדורים וניסה להתאבד מספר פעמים. הוא הגיע למצב שהוא
17 אושפז בכפייה בבית החולים שער מנשה. מאז התאונה היא צריכה כל הזמן להשגיח
18 עליו. היא כל הזמן דואגת לו והוא נמצא בדיכאון כל היום, מסתגר ביחידה שלו וכמעט
19 לא יוצא ממנה. היא הולכת כמה פעמים ביום לבדוק מה איתו. לפעמים מתקשרת והוא
20 לא עונה לה ואז היא צריכה לרדת לבדוק מה איתו. היו מקרים שסרב לפתוח לה את
21 הדלת ולא ענה לה ובעלה פעמיים שבר את החלון לראות שהכל בסדר איתו (סעיפים
22 12-15). מאז התאונה התובע כל הזמן עצבני, כשמדברים איתו הוא כל הזמן צועק ולא
23 משנה מה אומרים לו. כאשר התובע מסתכל על עצמו במראה, על הצלקת, הוא
24 משתגע. לפני התאונה הוא תמיד דאג לטפח את עצמו ולהסתפר, להתגלח. כיום קשה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 לו לראות את עצמו במראה ככה. הוא כל הזמן מסתובב עם כובע ומסתיר את הצלקת.
2 בנוסף, הוא מתלונן על כאבי ראש, מעשן קנאביס נגד כאבים. לאחר התאונה גם
3 התלונן על כאבים בכתף ימין. הוא עד היום מטופל בבריאות הנפש ולוקח כדורים נגד
4 דכאון. היא רואה שקית גדולה של כדורים בחדר שלו כאשר היא מנקה. התובע לא ישן
5 בלילות לפעמים היא שומעת אותו ביחידה, ולפעמים הוא מסתובב אצלה בבית
6 (סעיפים 15-20). התובע בקושי מטפל בעצמו. היא מנקה לו את היחידה, מחליפה
7 מצעים, שוטפת, מכבסת, מבשלת וזורקת זבל. אם היא לא תנקה, החדר יישאר
8 מלוכלך. אם היא לא תביא לו אוכל, הוא יכול לא לאכול בכלל. לתובע פשוט לא אכפת
9 (סעיף 21). בעקבות המצב הוא נשאר אצלה ביחידה בבית ולא עזב. אלמלא התאונה
10 הוא היה מסיים את הלימודים ומתחתן, בונה משפחה, קונה בית ומנהל את חייו לבד
11 כמו אחיו. היום הוא זקוק לעזרה רבה והיא כל הזמן צריכה לדאוג לו. בעקבות מצבו
12 היא לא ישנה בלילה מדאגה (סעיפים 22-23). בעקבות התאונה שללו לו את רישיון
13 הנהיגה וזה גורם לו להיות תלוי באנשים שייקחו ויביאו אותו. אם אין מי שיביא ויחזיר
14 אותו, הוא פשוט לא הולך. מאז התאונה התובע לא מתפקד כלל, הוא לא עובד, הפסיק
15 את לימודיו, אין לו זוגיות ואין לו שמחת חיים כמו שהייתה לו לפני התאונה. חייהם
16 התהפכו מאז התאונה (סעיפים 24-26).

17 בישיבת 24.5.23 העידה האם כי התובע לא נפגש עם חברים והוא בכלל לא יוצא
18 מהחדר (עמ' 138, שו' 25-26). בהמשך חקירתה סיפרה כי התובע כל הזמן עצבני מאז
19 התאונה (עמ' 145, שו' 20-32). הם מנסים לנהל עימו שיחות ולהוציא אותו מהחדר אך
20 התובע לא מסכים. הוא כל הזמן עם תרופות. (עמ' 146). היא נשאלה על כך
21 שבמסמכים של המרכז לבריאות הנפש בשער מנשה צויין בין היתר, כי מאז התאונה
22 היו לתובע תקופות קשות יותר ותקופות קלות יותר והיא השיבה "יכול להיות זה 5
23 דקות, לא יותר." ובהמשך כשהוצגו לה המסמכים השיבה "אני לא יודעת." וכי היא
24 לא הולכת איתו לשער מנשה (עמ' 146-147). בהמשך נשאלה האם התובע נפגש עם

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 חברים והשיבה על כך בשלילה. היא הופנתה לכך שבמסמכים הרפואיים מבית
2 החולים שער מנשה צוין כי הוא חידש קשרים עם חברים אך פחות מהתקופה
3 הקודמת ותשובתה הייתה **"אני לא ראיתי אותם, לא רואה אותם"**. (עמ' 147). האם
4 נשאלה מה המניעה העיקרית שבגינה לא יכול התובע לעבוד והשיבה: **"אני לא יודעת**
5 **בדיוק. פשוט, פשוט החיים שלו השתנו. יש לו דיכאון, יש לו חרדות. הכל, השתנה**
6 **לו כל המצב"**. היא הופנתה לכך שבמרכז לבריאות הנפש בשער מנשה אמר התובע
7 שהקושי שלו לחזור לעבוד, הוא פיזי, בשל ניתוח כתף וכי מסר על קושי להיות מרוכז
8 (עמ' 147, שו' 28-32). תשובתה הייתה: **"אין לו ריכוז. נכון"** וכן **"יש לו בעיות בכתף"**.
9 (עמ' 148, שו' 3-5). לטענתה, **"שום דבר לא יכול לעשות. שום דבר"**. (עמ' 148, שו'
10 12). היא אישרה כי אין לתובע בעיות פיזיות אך היא זו שמנקה לו ועוזרת לו. היא יודעת
11 שיש לו בעיות בכתף והוא כל הזמן מתלונן על בעיות בראש (עמ' 148, שו' 14-17).
12 לטענתה, התובע כל הזמן מתרגז. רוב הזמן הוא בחדר, מתעצבן. לפעמים היא שומעת
13 אותו צועק וזה קורה כמעט כל יום (עמ' 148, שו' 24-31). היא טענה כי הוא צועק עליה
14 לעזוב אותו ולהניח לו (עמ' 149, שו' 11-12). האם טענה כי הם ניסו לשכנע את התובע
15 לחזור ללימודים לאחר התאונה אך הוא מסרב והוא לא רוצה לצאת מהחדר. היא
16 נשאלה אם הוא ניסה לעבוד מאז התאונה והשיבה:

17 **"אבא שלו ניסה לקחת אותו כמה ימים לעבודה אבל, אבל לא, לא**
18 **המשיך. ניסה כמה פעמים, לא, אבל לא המשיך. הוא היה נמצא כל**
19 **הזמן באוטו. הוא היה יוצא מהאוטו, הוא היה צועק"**.

20
21 היא נשאלה מדוע לא הוזכר האמור בתצהירה והשיבה: **"לא, שאלוני ואמרתי את זה"**.
22 (עמ' 150, שו' 16-27).

23 היא העידה כי התובע **"24 שעות מעשן"** בחדרו וכל הזמן יש לו כאבי ראש (עמ' 151,
24 שו' 6-8). היא טענה כי אין שיפור בשינה שלו ומצבו הולך ומתדרדר והוא לא יוצא לבד
25 מהבית, אם הוא צריך ללכת לטיפול רפואי, האב או האח ייקחו אותו (עמ' 151, שו'
26 18-32). האם הופנתה לכך שבשער מנשה שאלו את התובע למה הוא לא משתמש

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 בתחבורה ציבורית והוא השיב כי זה לא מכבודו ולכן התקשה להגיע לטיפול
2 הפסיכולוגי. היא השיבה לכך: "**אין כזה דבר**". וכי הוא לא יכול לעשות שימוש
3 בתחבורה ציבורית. לאבא ולאח יש רכב והוא נוסע עם ליווי.
4

5 ו. **האב** הובא לעדות **לבקשת הנתבעת** והעיד ביום 17.12.23. הוא נשאל על עבודתו
6 והעיד כי הוא מנהל עבודה בסלילת כבישים בכביש 6. התובע עבד עימו כשנה וחודש.
7 הוא היה מכוון משאיות וביצע חישובים (עמ' 342, שו' 26-33). האב טען כי לאחר
8 התאונה התובע הגיע לעבוד עימו לתקופה של 8-9 ימים. הוא רב עם הבעלים ועם
9 הפקחים והפסיקו לו את העבודה. הוא טען כי התובע לא עבד חודש מלא וכשנשאל
10 אם התובע קיבל שכר של 9,000 ₪ עבור התקופה האמורה השיב: "**בעל הבית רצה**
11 **לעזור לי הרבה פעמים, לא רציתי את העזרה שלו**". לטענתו, לפני התאונה התובע
12 עבד וחסך כסף עבור הלימודים (עמ' 343, שו' 10-24). האב העיד כי התובע רב עם
13 הפקחים והוא ראה אותו. התובע ירד מהרכב והתחיל להשתולל. היו לו התקפים. הוא
14 גם רב עם הבעלים במהלך הימים הללו שהגיע לעבוד עימו לאחר התאונה (עמ' 344,
15 שו' 3-14). האב נשאל כיצד יתכן שהתובע הגיע לבית המשפט ועמד בחקירה תחת
16 שעות ולא התעצבן בכלל. הוא השיב כי אינו יודע ואולי התובע היה תחת השפעת
17 כדורים. האב טען כי כיום הוא אינו מדבר עם התובע. מאז ששלח את התובע לאשפוז
18 בכפייה. הוא מפחד לדבר עימו, התובע מתעצבן ומתפרץ עליו ומאז ששוחרר מכפייה
19 התובע לא יכול לראותו (עמ' 344, שו' 19-33). האב נשאל אם הוא מפחד מהתובע
20 והשיב כי הוא אינו מפחד ממנו אך כואב לו עליו (עמ' 345, שו' 3-5). לטענתו, פרט
21 לניסיון שלו להוציא אותו בכוח לעבוד, התובע לא ניסה לצאת ולעבוד. התובע היה בחור
22 חכם אך כיום הראש שלו אינו מתפקד. הוא לא משיב לעניין (עמ' 349, שו' 4-18).
23 לטענתו עובר לתאונה התובע מעולם לא נגע בקאנביס. הוא היה שותה מידי פעם
24 בארועים התובע לא שותה ליד האב וגם לא עישן לידו עובר לאירוע (עמ' 350, שו' 12-12)

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 (1). כיום, התובע כל הזמן יושב בחדרו. הוא לא יושב איתם לארוחה משפחתית. הוא
2 אוכל בחדר שלו ולפעמים באמצע הלילה הוא יוצא והאם מכינה לו אוכל. התובע
3 מתבייש לשבת עם בני המשפחה (עמ' 350, שו' 17-32). האב נשאל מדוע הוא לא
4 משקיע כסף על מנת ליתן לתובע טיפול במצבו. האב השיב כי הוא ניסה את כל
5 הדברים. ניסה להכניס אליו חברים והתובע גרש אותם וצעק עליהם. ניסה להוציא
6 אותו לעבודה וזה היה אסון. לטענתו, גם כאשר השתחרר מהאשפוז הכפוי, מצבו של
7 התובע לא השתנה, "**על שום דבר מקבל קריז**" (עמ' 351, שו' 16-33). האב נשאל אם
8 התובע ביטל את הגמלה כדי לקבל כסף מחברת הביטוח והוא השיב לכך בשלילה וכן
9 הוסיף שלא שאל אותו כי ידע שיקבל צעקות (עמ' 353, שו' 23-26). האב טען כי לתובע
10 הייתה חברה כשנה וחצי-שנתיים. היום אין לו אף חברה ואין לו חברים בכלל. הוא לא
11 חידש קשר עם חברים (עמ' 355, שו' 17-31). האב נשאל מדוע לא הפנה את התובע
12 לביטוח הלאומי והוא השיב כי הוא לא מתקרב אליו. התובע לא יכול לראות אותו מאז
13 שאשפז אותו בכפייה. הוא מתקשר עימו באמצעות האם והאח. הוא טען כי לא התערב
14 בהחלטתו של התובע לפנות לביטוח הלאומי. התובע קיבל 1,400 ₪ "**מה זה 1400**
15 **שקל?**" לטענתו הוא השקיע בו כמעט עשרת אלפים ₪ בחודש (עמ' 358, שו' 1-19).
16 האב נשאל אם נעשה ניסיון שהתובע ינסה לעבוד בישיבה, עבודה מותאמת. הוא השיב:
17 "**זה לא עובד**". עשו ניסיון במקום עבודתו כאמור ומאז אותו ניסיון לא נעשה ניסיון נוסף.
18 אף אחד לא הציע לתובע עבודה מותאמת (עמ' 360). האב אישר כי אין מסמך שבו
19 נאמר לו שאין לתובע אפשרות למצוא עבודה וכי אין לו עתיד (עמ' 361, שו' 7-8).
20 בחקירתו הנגדית לב"כ התובע, טען האב כי כאשר התובע הגיע למקום עבודתו לאחר
21 התאונה הוא רב עם כולם, וכולם פחדו ממנו והתחשבו בו גם בגלל שהאב הוא מנהל
22 העבודה (עמ' 361). לטענתו נאלצו לזרוק בעבודה חומר יקר, אספלט יקר, מאחר
23 שהעבודה הופסקה בעקבות הריב של התובע עם הפקחים (עמ' 362, שו' 1-7).
24

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

- ז. **התובע טען** בסיכומיו כי הוא סובל מפגיעה משולבת, קוגניטיבית ונפשית, תוצאת פגיעה מוחית אורגאנית. הפגיעה הקוגניטיבית מתבטאת בפגיעות בזיכרון, בריכוז ובקשב. במבחנים שערכה הנוירופסיכולוגית מטעם ד"ר אור לתובע עלה כי קיימת הנמכה קוגניטיבית בינונית. בנוסף נמצא כי הוא סובל מהפרעה תפקודית בינונית עד ניכרת, בשל הפגיעה הרגשית התנהגותית והפרעת הסתגלות. לאור חלוף 12.5 שנים בהן התובע אינו עובד ומצבו כרוני, נטען כי יש להעמיד נכותו התפקודית ואת הגריעה בכושר ההשתכרות על שיעור של 85% (סעיף 7).
- ח. **הנתבעים טענו** בסיכומיהם כי הנכות הרפואית אינה תפקודית במלוא שיעורה ובוודאי שאינה עומדת על 85%. הטענות כי מאז התאונה התובע צל אדם, ספון בחדרו 24 שעות ביממה, לא מתקשר עם אנשים, מתפרץ על סובביו עד כדי אלימות אין להן יסוד במציאות והן אינן עולות בקנה אחד עם הנתונים האובייקטיביים. הנתבעים הפנו להתרשמות מהתובע עצמו בבית המשפט, אשר היה קשוב ומרוכז, הקפיד לדייק בתשובות, הבין את מטרת השאלות, קרא בעיון מוצגים שנמסרו לו, זכר מה שסיפרו לו שארע בתאונה, זכר היטב שמות תרופות שנטל/נוטל. בפועל הוא היה מרוכז ועמד היטב בלחץ החקירה הנגדית במשך שעות מבלי שנכנס לפאניקה, התפרץ או איבד ריכוז. לכך מתווספת העובדה שפנה בעצמו למוסד לביטוח לאומי להפחתת הנכות בגין טנטון, המלמדת על יכולות קוגניטיביות תקינות. תשובת התובע כי בבית המשפט הוא מכבד את הנוכחים ומשתדל להיות רגוע, מחזקת את האבחון של ד"ר גיא אור כי מדובר במרכיב רצוני ולא בהעדר יכולת כשהוא מוסיף לכך מרכיב רגרסיבי. זה לא שהוא אינו יכול לנסוע בתחבורה ציבורית הוא אינו רוצה. לטענת הנתבעים, נכותו התפקודית של התובע אינה עולה על 20% ואין מקום לזכות את התובע בפרס על בחירתו לשבת באפס מעשה ולהימנע מאפשרויות שיקום. התובע יכול היה לאחר תקופת החלמה סבירה, להשתלב בעבודה בתפקיד ו/או עיסוק שאינם כרוכים בלחצים

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 וזאת בשים לב למגוון התפקידים והעיסוקים הקיימים בשוק העבודה (עמ' 7-9 לסיכומי
2 הנתבעים).

3

4 ט. **התובע טען בסיכומי התשובה** כי אין להסיק בנוגע לפגיעתו התפקודית של התובע
5 מהבחינה הנפשית והקוגניטיבית מההתרשמות מעדותו על דוכן העדים. כאשר מדובר
6 בתחום הנפש, פגיעה בתפקוד אינה יכולה להיגזר מהתבוננות בעדות התובע שגם היא
7 הייתה סוערת לפרקים.

8

9 י. **דין והכרעה-**

10 מהראיות שהוצגו עולה כי בעת התאונה היה התובע רווק. במשפחתו הגרעינית הם
11 ארבעה אחים ואחות אחת. מהעדויות עלה, כי התובע הוא היחיד שהמשיך ללימודים
12 גבוהים. האם טענה כי עד התאונה התובע טיפל ביחידה שלו לבד, ניקה אותה, דאג
13 לקניות לעצמו, החליף מצעים לבד וכו' וכן עזר לה ולאב בגינה. בתקופה שלאחר
14 התאונה תיאר התובע מצב לפיו לא יכול היה להתלבש לבד, ללכת לשירותים
15 ולהתקלח בעצמו. מאז התאונה תיאר התובע מצבו שבו הוא עדיין סובל מכאבי ראש
16 קשים, קושי בריכוז ושכחה, הפרעות שינה וסיוטים. התובע העיד כי הוא נוטל קנאביס
17 על מנת להקל על מצבו האמור. בעבר גם שתה אלכוהול אך מאז חזר בתשובה והוא
18 לא שותה יותר. בנוסף, התובע העיד כי הוא מתרגז ומתעצבן מדברים פשוטים על כולם
19 ויש לו התפרצויות זעם ללא סיבה על אנשים ובעקר על המשפחה שלו. העדים שהובאו
20 מטעמו, בני משפחתו, העידו באופן דומה לגבי מצבו של התובע כי מאז התאונה הוא
21 כל הזמן עצבני, וחלקם העידו שכשמדברים איתו הוא כל הזמן צועק ולא משנה מה
22 אומרים לו. למרות האמור, בבית המשפט במהלך עדותו שארכה שעות התנהל התובע
23 באופן סביר בהתחשב במעמדו כמו גם ברגישות חלק מהשאלות מטבע המחלוקת,
24 וככלל עדותו הייתה שוטפת וללא אירועים חריגים, התפרצויות זעם ו/או צעקות.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 התובע נשאל על כך וטען כי הוא מתעצבן רק כאשר הוא מתרגז והוא מכבד את כל מי
2 שנמצא בבית המשפט וגם את הוריו, והוא מנסה לשמור על עצמו בבית המשפט,
3 כאשר בבית המצב אחר. בנוסף, התובע הגיש וחתם על תצהיר ארוך לגבי מצבו
4 ובעדותו השיב לשאלות שנשאל בצורה עניינית.
5 התובע ועדיו תיארו גם מצב שבו התובע כמעט ואינו יוצא מהבית, נמצא רוב היום
6 בחדרו לבדו, מסתגר ומתבודד. התובע תיאר תחושה לפיה כל חבריו התקדמו והמשיכו
7 בחייהם ואילו הוא נותר ללא מקצוע ויכולת לחזור ללימודיו, ללא חברה עם נכות נפשית
8 קשה וצלכת גדולה בראשו בה הוא מתבייש מאד ולכן לעיתים מנסה להסתירה עם
9 כובע. בעקבות מצבו התברר גם כי נשלל רישיון הנהיגה שלו. עדי התובע תיארו מצב
10 לפיו התובע אינו יוצא מחדרו, אינו מתקשר והאם נכנסת לנקות את חדרו ולסדר וכן
11 להגיש לו אוכל. בנוסף, עלה כי התובע ניסה ליטול את חייו מספר פעמים ולכן גם
12 אושפז בכפייה בשער מנשה. בכל התקופה שמיום התאונה התובע לא עבד ולא ניסה
13 לעבוד פרט לכך שהגיע עם אביו למספר ימי עבודה במקום עבודתו, אך הדבר לא צלח
14 כלל. בהקשר זה לא הוצגו מסמכים מאותו מעסיק ואף לא תלוש שכר, וכן לא הובאו
15 לעדות מי מהעובדים האחרים, פרט לאב, אשר יכלו להעיד ממקור ראשון כיצד התנהג
16 התובע באותם ימים, כאשר נטען כי רב עם כולם, לרבות פקחים שהגיעו למקום, וכי
17 ישב רוב הזמן במכוניתו של האב.
18 במסמך של המרכז לבריאות הנפש מיום 11.1.13 נכתב כי התובע חידש קשרים חבריים
19 אך פחות לעומת תקופה קודמת, והתובע הכחיש את האמור וטען שלא אמר זאת
20 לרופא. עוד נרשם באותו מסמך מפי התובע שיש תקופות יותר קלות ויש תקופות
21 שפחות, אך לטענתו אין זה אומר שמדובר בתקופות טובות. התובע העיד כי לאחר
22 התאונה חבריו סיפקו לו קנאביס טרם השיג אישור רשמי וכי חברים ואנשים מהכפר
23 בקרו אותו ואף נערכה עבורו מסיבה, אך לטענתו לא חידש קשרים עם חברים לאחר
24 התאונה.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 התובע נחקר בנוגע לאמירה שצויינה במרכז לבריאות הנפש שער מנשה, לפיה הוא
2 אינו מוכן לנסוע בתחבורה ציבורית מכיוון ש"זה לא מכבודו" וטען כי הכוונה שלו הייתה
3 שהוא אינו יכול להיות בסביבה של אנשים ולכן הוא לא יכול לנסוע בתחבורה ציבורית,
4 אולם לא נתן תשובה מספקת מדוע הדברים נרשמו כך לכאורה מפיו.
5 מהעדויות עלה גם כאמור לעיל, כי החל הליך שיקום במוסד לביטוח לאומי אך לא
6 הצליח לסיימו, לטענתו מאחר שהיה לו קשה להגיע לחיפה וכן מאחר שאושפז בהמשך
7 בשער מנשה ולא יכול היה להגיע בכלל.

8

9 התרשמתי שגם התובע וגם העדים מטעמו שהם בני משפחתו האדירו את חומרת
10 מצבו התפקודי של התובע לאחר התאונה. עדותו בבית המשפט והתנהלותו לאורכה
11 לא תאמה את התאור החריף של התובע ובני משפחתו לגבי עצבים והתפרצויות של
12 התובע ביום יום מכל דבר וגם תשובתו של התובע בעניין זה כי הוא מנסה לשמור על
13 עצמו בבית המשפט כאשר בבית המצב אחר לא הייתה משכנעת דיה ולטעמי מלמדת
14 על שליטה וריסון מסויימים מצדו בכל הנוגע להתנהלותו. עוד אוסיף, כי חלק
15 מהתייחסויותיו של התובע לדברים שאמר במהלך הטיפול במרכז לבריאות הנפש לא
16 היו משכנעים. עדיין, ברור שפגיעתו התפקודית עקב נכותו הנפשית היא משמעותית.
17 בהקשר פגיעתו התפקודית של התובע, עלה מעדותו של ד"ר אור כאמור לעיל, כי הוא
18 אינו סבור שהתחלואה הנפשית שהוא קבע לתובע מתאימה להפרעה תפקודית כה
19 גדולה כפי שתיאר התובע. לגישתו, התובע מסוגל לנסוע בתחבורה ציבורית אך יש כאן
20 מרכיב רצוני. עם זאת, הוא הבהיר שהתובע סובל הן מהפרעת הסתגלות והן
21 מתסמונת מוחית, כאשר לתובע הפרעה בשיפוט. הוא לא פסל כי יתכן שהתובע לא
22 עשה כל ניסיון לשוב לשוק העבודה ולשוק החברתי בשל ההליך המשפטי, אך הבהיר
23 כי יתכן גם שהסיבה לכך היא כי התובע נעשה רגרסיבי, כלומר, הוא לא רואה טעם
24 בשום דבר ולכן הנכות התפקודית אולי גבוהה מהנכות הנפשית שהוא קבע לו, ואף

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 העיד כי יתכן שמדובר בשילוב בין הדברים. מדבריו עלה גם כי התובע שיתף פעולה
2 באבחון הנורופסיכולוגי וזה מעיד שאין מרכיב גדול של היתחלות, כאשר התובע אכן
3 סובל מלקות בזיכרון וקשיי קשב. התובע גם איבד את רישיון הנהיגה שלו בשל אי
4 התאמה אישיותית לנהיגה בטוחה וד"ר אור אישר כי סביר שגם הוא היה ממליץ
5 שהתובע לא ינהג.

6 מהאמור לעיל עולה, כי התובע אכן סובל מחבלת ראש, כאבי ראש ומקשיים נפשיים,
7 הבאים לידי ביטוי בהפרעת הסתגלות ותסמונת מוחית וגם בקשיי קשב ולקות
8 בזיכרון. בנוסף לתובע צלקת לה לכאורה אין משמעות תפקודית של ממש, ועם זאת
9 אני מקבל טענתו, כי הוא מתבייש בצלקת וקשה לו להביט על עצמו ולקבל מבטים
10 בגינה מהסביבה.

11 אני סבור כי אכן מדובר בפגיעות ונכויות שיש בהן כדי להשפיע על מצבו התפקודי של
12 התובע והתרשמתי כי בכל הנוגע לנכות הנפשית, פגיעתו של התובע גבוהה יותר
13 מהנכות הרפואית.

14 לאחר שעיינתי בטענות הצדדים ובראיות, אני סבור כי סביר יותר שהתובע לא יוכל
15 לחזור לעבוד בתחום כלכלה, חשבונאות וראיית חשבון, ועם זאת, התובע לא מיצה
16 את המאמצים לחזור למעגל העבודה, וגם במצבו, ובהתחשב בגילו הצעיר נראה שיש
17 באפשרותו להשתלב במעגל העבודה בדרך זו או אחרת.

18 בהתחשב בקורותיו ומצבו של התובע טרם התאונה ולאחריה, כישוריו וגילו בעת
19 התאונה, נכותו הרפואית הצמיתה עקב התאונה נשוא ענייננו שקבעתי בשיעור של
20 45.5%, **מצאתי כי בנסיבות האמורות פגיעתו התפקודית עולה על נכותו**
21 **הרפואית ואני קובע אותה בשיעור של 50%.**

22

23 **7. הנזק**

24 **א. הפסדי שכר לעבר ואובדן השתכרות לעתיד**

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 **התובע הצהיר** כי לפני התאונה הוא היה סטודנט לחשבונאות וכלכלה, שנה שלישית
2 במכללת רמת גן בתכנית משולבת עם האוניברסיטה הפתוחה. הוא היה כבר סטודנט
3 בשנה שלישית אחרי אמצע התואר. כדי להתחיל התמחות ישנן שתי אפשרויות: לסיים
4 תואר אקדמי או לעבור 5 בחינות ראשונות של מועצת רואי החשבון. תואר אקדמי
5 בחשבונאות נותן פטור מ-13 בחינות מתוך 15 הבחינות של מועצת רואי החשבון.
6 התובע הצהיר כי רצה להתחיל את הסטאז' בלא צורך להמתין לתואר ולשם כך היה
7 עליו לעבור את 5 הבחינות הראשונות של מועצת רואי החשבון. בזמן התאונה הוא עבר
8 בהצלחה 4 בחינות מתוך 5 הבחינות של המועצה. באופן הזה היה מסיים את
9 ההתמחות יחד עם לימודי התואר או קצת אח"כ. ככה התכוון לחסוך שנתיים עד
10 לרישיון. היה חסר לו רק מבחן אחד מתוך חמישה של מועצת רואי החשבון, מבחן
11 בביקורת ואחריו היה יכול להתחיל התמחות. לאחר שהיה עובר את המבחן החמישי
12 של מועצת רואי החשבון הוא היה אמור להתחיל התמחות של שנתיים (צורפו אישור
13 מועצת רואי החשבון על ציון במבחן מבוא לחשבונאות, אישור מועצת רואי החשבון על
14 ציון במבוא לכלכלה ומשק ישראל, אישור מועצת רואי החשבון על ציון בתמחור
15 וחשבונאות ניהולית, ואישור מועצת רואי החשבון על ציון במשפט עסקי (נספחים כז',
16 כח', כט' ו-ל' לתצהיר התובע בהתאמה). (עוד צורפה תוכנית הלימודים כנספח לא'
17 ותעודת הסטודנט של התובע כנספח לב' לתצהיר). (סעיף 20).
18 לאחר התאונה ובשל מצבו הגופני והנפשי כאמור לעיל, טען התובע בתצהירו כי לא
19 יכול היה להמשיך ללמוד וקיבל החזר חלקי מהמכללה ומהאוניברסיטה (החזר תשלום
20 של מכללת רמת גן צורף כנספח לג' לתצהיר וביטול הרשמה לקורסים מהאוניברסיטה
21 צורף כנספח לד' לתצהיר) (סעיף 21).
22 במועד התאונה, במקביל ללימודים, התובע הצהיר כי עבד בחברת מ.ר.ע. בוני הכפר
23 בע"מ, כמנהל עבודה. מדובר היה בחברה לעבודות בנייה. הוא היה אחראי על העובדים
24 בשטח, דאג שצידוד וחומרים שהם צריכים יגיעו לשטח, ועשה דוחות שונים שעסקו

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 בהספק, בעלויות וברווח (תלושי שכר לחודשים 11/2011 עד 3/12, שכר חודשי ברוטו
2 בסך של 5,500 ₪, צורפו כנספח לה' לתצהיר) (סעיף 22).
3 התובע טען בתצהירו כאמור לעיל, כי מאז התאונה הוא לא עובד ולא יכול לעבוד. הוא
4 גר אצל הוריו ומתקיים מקצבת הביטוח הלאומי בסך של 2100 ₪ לחודש. לפני התאונה
5 הוא למד והיו לו שאיפות להצליח כרואה חשבון (סעיפים 23-24).
6

7 בישיבת 14.6.23 העיד התובע כי בזמן התאונה הוא היה בשנה השלישית ללימודיו ועבד
8 במקביל בחברת מ.ר.ע חברת בנייה. הוא עבד שם חלק מהימים בשעות הבוקר ובשעות
9 הערב למד במסלול ערב (עמ' 196). התובע העיד כי למד גם באוניברסיטה הפתוחה
10 וגם במכללת רמת גן. היו לו שתי מגמות ולכן הוא ניגש לבחינות של המועצה ישירות.
11 הוא לא זכר לומר באיזה ימים למד, אך העיד כי לימודי הערב היו מתחילים בשעה
12 17:00-18:00 עד סביבות השעה 21:00.

13 התובע העיד כי הוא מחזיק בתעודת בגרות מלאה והוא למד 14 שנים (כולל תקופת
14 לימודיו במכללה). בתיכון הוא למד במגמת מערכות חשמל וכימיה והיו לו ציונים
15 גבוהים. הוא סיים שנתיים וחצי לימודי ראיית חשבון מתוך ארבע שנים. כשהחל ללמוד
16 הם היו 85 תלמידים אך לאחר הבחינות הקשות של המועצה נשארו רק 20 תלמידים
17 (עמ' 206). הוא בחר במסלול עם חמישה מבחנים ראשונים, שלאחר שהוא עובר אותם
18 דרך מכללת רמת גן אחרי המבחן החמישי הוא יכול להתחיל התמחות "**תוך כדי**
19 **שנסיים את התואר כאילו יחד עם זה שנחסוך את השנתיים סטאז**". לטענתו הוא
20 היה צריך לעבור רק את חמש הבחינות האמורות וההתמחות ואז הייתה נשארת לו
21 שנת השלמה שבה יש שני מבחנים (עמ' 207, שו' 3-11). התובע טען כי הלימודים
22 במכללה ובאוניברסיטה הפתוחה היו לו "**ממש קלים**". נוכח האמור, הוא נשאל מדוע
23 מהמסמכים שצרף לתצהירו עולה כי הוא בקושי עבר את המבחנים. התובע טען כי לא
24 למד למבחנים. הוא נכח ברוב ההרצאות והיה מסתפק בכך ובכל מקרה "**זה לא בקושי**

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 **העיקר היה לעבור.** וכי לא מסתכלים על ציוני המעבר של אותם מבחנים. בהמשך
2 חקירתו אישר התובע כי אמר לד"ר גיא אור שהוא היה הכי מוצלח בלימודים (עמ' 209).
3 הוא טען בבית המשפט, כי כולם היו באים אליו הביתה כדי שיסביר להם. נוכח תשובתו
4 נשאל התובע, כיצד מתוך 20% התלמידים שלטענתו נותרו כאשר הוא עבר את
5 המבחנים בקושי הוא טוען שהוא הכי מוצלח. התובע השיב כי לא עבר בקושי את
6 המבחנים ואם הוא היה לומד הוא היה מקבל את הציונים הכי גבוהים. התובע גם אישר
7 כי לאחר סיום ההתמחות היה נדרש לעבור עוד שני מבחנים על מנת לקבל רישיון
8 ראיית חשבון. לדבריו אלו גם המבחנים הכי קשים (עמ' 210). התובע הסביר שלמד
9 בשתי המכללות ביחד ומכללת רמת גן היא שהגישה אותו למבחני המועצה. הוא אף
10 אישר כי יש הרבה מאד סטודנטים שלא עוברים את המבחנים של לשכת רואי החשבון
11 והוסיף שיש כאלה שעוברים את המבחנים אחרי שהם ניגשים שוב (עמ' 211).
12 התובע העיד כי היה לו מקום התמחות סגור עוד לפני שסיים את לימודיו במשרד רואה
13 חשבון אוסמה עסל בכפר שבו הוא מתגורר. התובע נשאל מדוע לא כתב את האמור
14 בתצהירו והוא טען כי לא נשאל על כך (עמ' 212). התובע טען כי היו לו ציוני בגרות
15 מצוינים ולפיכך נשאל מדוע הלך ללמוד באוניברסיטה הפתוחה ולא במוסד אקדמי
16 אחר והשיב כי למד עם בני דודיו ועם חברים וממילא לא התכוון לעבוד עבור מישהו
17 אלא התכוון לעבוד כעצמאי.

18

19 **בני המשפחה** העידו שהתובע היה תלמיד מצויין, חרוץ וחכם.

20

21 התובע הציג תעודת עובד ציבור מיום 14.8.22 עליה חתמה רוני שניצר, עובדת באגף
22 בכיר אסטרטגיה ותכנון מדיניות- זרוע עבודה, משרד הכלכלה והתעשייה, שהוגשה
23 כחלק ממוצגי התובע ביום 21.9.22. במסגרת תעודת עובד הציבור צויין כי הנתונים
24 הקיימים באגף ומפורסמים באתר עבודאטה הם נתונים סטטיסטיים כפי שמתקבלים

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 מהלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. מדובר בנתונים ממוצעים עבור כל העיסוקים
2 הנכללים בתחום העיסוק. הם מבוססים על שיוך עיסוקים העונים על סקר כוח האדם
3 של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה והצלבה עם נתוני השכר ברוטו שלהם,
4 המתקבלים בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מרשות המיסים. בכל הנוגע לנתוני
5 השכר האחרונים לשנת 2019 עבור תחום עיסוק ראיית חשבון, צוין כי השכר הממוצע
6 עמד בשנת 2019 על סך של 18,697 ₪ ברוטו לחודש ושעות העבודה הממוצעות עמדו
7 על 44.3 שעות בשבוע. תחום זה כולל בין היתר את העיסוקים: רואה חשבון, מבקר
8 חשבונות, יועץ מס ונאמן חדלות פרעון.

9

10 **בנוגע לסוגיית תחום השכר של רואה חשבון** הגיש התובע מטעמו את חוות דעתה
11 של הגב' מיכל מילוא (להלן: "**מילוא**"). בחוות דעתה מיום 19.5.22 הסבירה מילוא כי
12 מקצוע ראיית החשבון נרכש באמצעות שתי אפשרויות חליפיות: 15 בחינות של מועצת
13 רואי החשבון; או לימודי חשבונאות (3 שנים) ועוד שנת התמחות ואחר כך שתי בחינות
14 מתוך ה-15 של מועצת רואי החשבון. האפשרות הראשונה שכיחה פחות. המומחית
15 ציינה, כי בעת חישוב פוטנציאל ההשתכרות יש לקחת בחשבון כי תחום ראיית החשבון
16 הינו תחום שבו השכר המשולם גבוה משמעותית מהשכר הממוצע במשק. על פי
17 הנתונים המבוססים על נתוני הלמ"ס ומפורסמים בחוות דעתה שכר ממוצע לרואה
18 חשבון בשנת 2019 עמד על סך של 18,697 ₪ בעוד שהשכר הממוצע במשק בשנת
19 2019 עמד על 10,482 ₪. שכר הגבוה ב-78% מהשכר הממוצע במשק. השכר הממוצע
20 במשק נכון לחודש פברואר 2022 עמד על סך של 11,684 ₪. בחישוב שכר רואה החשבון
21 נכון למועד חוות הדעת ובהתבסס על שמירת הפער בין רמות השכר של רואה החשבון
22 לשכר הממוצע במשק יש לקחת בחשבון כי רמות השכר הינן 20,840 ₪. בבחינת
23 מסלולי הקריירה, קיימת אפשרות להתקדמות בתוך טווח השכר של תפקיד או

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 לתפקיד ניהולי שבו רמות השכר גבוהות יותר. על פי הנתונים המפורטים לעיל, השכר
2 הממוצע בשנת 2019 עמד על סך של 32,742 ₪ בתפקידים ניהוליים.
3 בישיבת 14.6.23 אישרה מילוא, כי היא מהנדסת תעשייה וניהול ואין לה הכשרה
4 בחשבונאות ובכלכלה (עמ' 250, שו' 4-12). היא הסבירה כי:

5 **"אנחנו עוסקים בחברה שאני שותפה בה בסקרי שכר והטבות**
6 **לארגונים יש לנו 6900 ומשהו ארגונים שעובדים איתנו. שלהם**
7 **אנחנו מספקים שירות שאומר להם מה שנקרא מה השכר הממוצע**
8 **במשק ל-1300 עיסוקים. שביניהם יש גם את התחום של ראיית**
9 **חשבון."** (עמ' 250, שו' 14-18).

10
11 בהמשך עדותה שבה והבהירה מה הם עושים בחברה:
12 **"אנחנו מספקים נתונים לארגונים שמשתתפים בשירות שלנו, הם**
13 **מספקים לו את נתוני השכר שלהם אנחנו אוספים נתונים של 500**
14 **חברות שמעבירות את הנתונים האמיתיים."** (עמ' 251, שו' 1-3).

15
16 היא הסבירה שהיא לא מקבלת מהחברה נתונים אגרגטיביים, אלא נתונים פרטניים
17 ללא מידע מזהה לגבי העובד הספציפי. לדוגמה בחברה גדולה כמו שטראוס שמעסיקה
18 קבוצה גדולה של חשבים היא תקבל את הנתונים של כל העובדים בחברה, וכי המדגם
19 שלה כולל מאות עובדים בתחום ראיית החשבון (עמ' 252, שו' 11-19). בחוות הדעת
20 הספציפית בענייננו היא לא השתמשה בנתונים שלהם אלא השתמשה בנתונים
21 ציבוריים הזמינים במיזם המשותף של הג'וינט, ישראל דיגיטלית ומשרד הכלכלה (עמ'
22 253, שו' 10-16). היא טענה שאתר עבודאטה ממנו לקחה את הנתונים, הוא אתר
23 רשמי, מיזם משותף של הג'וינט שזה ארגון פרטי וישראל דיגיטלית שזה ארגון ששייך
24 לממשלה ומשרד העבודה והכלכלה (עמ' 255). היא אישרה כי אם פונים למשרד
25 הכלכלה ומבקשים לקבל נתונים לגבי משרת שכיר לפי פילוח למשלח יד, אלו אותם
26 נתונים שכתובים בחוות דעתה (עמ' 256, שו' 5-6).

27 בהמשך חקירתה נשאלה מילוא אם היא יודעת באיזה מסלול להכשרת ראיית חשבון
28 בחר התובע והיא השיבה כי היא כלל אינה מכירה את התובע ולא ראתה חומר שקשור

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

- 1 אליו. חוות הדעת היא תאורטית לגמרי ומטרתה לתת מידע לגבי התשלום המקובל
2 לרואה חשבון (עמ' 257).
- 3 מילוא נשאלה אם היא יודעת שיש פער בין תנאי הקבלה או אפשרויות העיסוק של
4 רואה חשבון ממגזר של מיעוטים לבין המגזר הכללי והשיבה כי היא יודעת מקריאה
5 בעיתון אך אין לה נתונים לגבי האמור. אין לה ידע מקצועי שהיא יכולה לתקף בנתוניה
6 בעניין זה. במסגרת הנתונים שהם מקבלים היא לא יודעת לאיזה מגזר שייך העובד
7 ואיפה הוא גר (עמ' 257). הם כן יודעים את השונות באזור הגאוגרפי שבו נמצא המשרד
8 עצמו (עמ' 258, שו' 1). היא נשאלה לגבי ידיעתה בנוגע לרמת ההשתכרות בדרום
9 לעומת המרכז והשיבה כי לא הביאה נתונים בעניין זה, אך מהידע המקצועי שלה זה
10 מאד תלוי במקצוע ובביקוש. למשל נמצא שמנהלים שעובדים באזור הצפון, מאחר
11 שמנסים להביא אנשים טובים מהמרכז לצפון, השכר שלהם לא נמוך מהשכר במרכז
12 (עמ' 258). היא נשאלה אם קיימת הצפה בשוק בתחום ראיית חשבון וטענה כי לא
13 רואים שיש הצפה בשוק (עמ' 259).
- 14
- 15 הנתבעת הגישה בסוגיה זו של תחום השכר של רואה חשבון את חוות דעתו של רו"ח
16 איל וינשטיין (להלן: "וינשטיין").
- 17 בחוות דעתו מיום 30.6.22 ציין המומחה כי מנתוני מועצת רואי החשבון עולה בבירור
18 כי סיכויי מעבר הבחינות הסופיות של סטודנט במסלול דומה לזה של התובע נמוכים
19 באופן מהותי מהמוצע, ונמוכים באופן דרסטי מהסיכוי של הסטודנטים במוסדות
20 אקדמאים אחרים.
- 21 מילוא, המומחית מטעם התובע, אספה מידע נוכחי שלטעמו הם בגדר מידע ונתונים
22 לא מובהקים לצורך עריכת חוות דעת, מאתרים שאף היכולת להסתמך עליהם מוטלת
23 בספק רב לגבי רמת ההשתכרות של רואה חשבון בשלבים שונים של חייהם
24 המקצועיים. נתונים אלה, נכונים לכל היותר להווה, או לעבר הקרוב. במקצוע ראיית

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 חשבון חלה בעשור האחרון הצפה הממשיכה וגורמת לשכר להישחק, בהתאם לחוקי
2 הביקוש וההיצע. ככל שההיצע גבוה יותר, כך השכר נמוך יותר. גם כעת ישראל מצויה
3 במקום הראשון בעולם במספר רואי החשבון לכל 100,000 תושבים והפער בינה לבין
4 המדינות האחרות הולך וגדל עקב המשך הצפת המקצוע ברואי חשבון חדשים. מי
5 שקרוב אל מקצוע עריכת הדין יכול לראות את תוצאות ההצפה, למשל במישור השכר
6 או הרמה המקצועית, גם בתחום זה. עקב ההצפה, בעתיד הקרוב והרחוק, קיימת
7 וצפויה ירידת שכר משמעותית, אבטלה, עיסוק במקצועות משיקים בעלי שכר נמוך
8 ומעבר למקצועות אחרים. מכאן ברור שלטבלאות שכר נוכחיות המבוססות לכל היותר
9 על נתוני העבר, וביחס למי שסיים לימודיו ועבר את בחינות הלשכה, שתי משוכות לא
10 פשוטות, אין כל אחיזה לגבי מי שטרם סיים לימודיו, שלמד במוסד ששיעור עוברי
11 הבחינות מתלמידיו נמצא בתחתית הרשימה, שמתגורר בפריפריה ושאינו לו כל ניסיון
12 מקצועי רלוונטי בעבודה. מסקנות חוות הדעת הן כי התובע למד במסלול אשר בוגריו
13 מתקשים לעבור את הבחינות הסופיות של מועצת רואי החשבון; סיכויי המעבר של
14 הבחינות הסופיות לבוגר במסלולו של התובע נמוכים בהרבה מהממוצע הארצי. לפיכך
15 ניתן להניח בסבירות גבוהה כי מעבר הבחינות הסופיות היה לוקח לו זמן רב; התובע
16 בחר במסלול רב בחינות, שמלכתחילה סיכויי המעבר בו נמוכים הרבה יותר; המומחית
17 מטעם התובע התעלמה מכך שבוגרי המוסד בו למד התובע עוברים את הבחינות
18 באחוזים נמוכים ביותר, דבר המשליך על קידומם, על העסקתם, על קבלתם למשרדי
19 רואה חשבון ועוד; המומחית מטעם התובע התעלמה מכך שהתובע מתגורר באזור
20 שבו אפשרויות התעסוקה נמוכות והשכר בהכרח נמוך יותר; המומחית מטעם התובע
21 התעלמה מכך שלסטודנטים ממוצא ערבי הרבה יותר קשה למצוא תעסוקה הולמת;
22 המומחית מטעם התובע התעלמה ממצב המתמחים ומהצפת המקצוע.
23 בחוות דעתו הפנה רו"ח וינשטיין בין היתר לכתבה מעיתון גלובס, כתבה מעיתון דה
24 מרקר ולדברי השר עיסאווי פריג' (רו"ח).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 בישיבת 14.4.24 נחקר רו"ח וינשטיין ונשאל איזו מומחיות יש לו מעבר לעובדה שהוא
2 עצמו רואה חשבון להעיד כמה מרוויחים רואי חשבון בישראל. וינשטיין השיב כי הוא
3 לא עובד כיום כרואה חשבון, אך הוא מכיר את השוק מצוין. יש לו הרבה חברים ועובדים
4 שהם רואי חשבון צעירים. הוא מכיר את המערכת עשרות שנים ויש לו חברים שהם
5 שותפים במשרדים גדולים. הוא נתבקש להביא נתונים לבדיקה של האמור בחוות דעתו
6 והשיב בשאלה האם כותרת מגלובס או טענה כי המתמחים בקוסט לב ארי מנסים
7 להתאחד בגלל בעיות שכר זה לא מידע מהימן? (עמ' 417). המומחה הודה כי אין לו
8 "דאטה בייס" שהוא מסתמך עליו (עמ' 418, שו' 1-2). הוא טען כי טיפל בהמון מקרים
9 של שכר של חברות של משרדי רואי חשבון של לקוחות שלו והוא מכיר מעולה את
10 המטריה. להוכחת טענתו הפנה לנספח 4 לחוות דעתו, חוות דעת מעיתון גלובס (עמ'
11 418). הוא נשאל מה הביא להוכחת טענותיו פרט לכתבות בעיתון והשיב:

12 **"זה לא דברים שנמצאים נקרא לזה לא דברים שאפשר לאסוף**
13 **מהרצפה, שכר של במשרדים הוא לא דבר גלוי זה חשוף וזה העיתון**
14 **מוציא את זה הם מוציאים את זה להחוצה דרך העיתונות"** (עמ' 419,
15 שו' 25-28).

16
17 רו"ח וינשטיין טען כי 17% בממוצע עוברים את הבחינות באוניברסיטה הספציפית
18 שבה התובע בחר ללמוד. מי שניגש פעם שנייה הסיכוי המצרפי שלו לעבור הוא בכלל
19 נמוך מאד (עמ' 422, שו' 23-28). רו"ח וינשטיין הסכים כי רמת השכר של רואה חשבון
20 לא שווה לרמת השכר של מתמחה. רו"ח וינשטיין טען כי הוא מומחה לכתיבת חוות
21 דעת מסוג זה, לדבריו מומחים לשכר לוקחים נתונים של שכר והוא מבין במקצוע (עמ'
22 424, שו' 17-21). הוא נשאל על כך שכתב בחוות דעתו כי עקב ההצפה של המקצוע
23 קיימת ירידת שכר משמעותית ונתבקש להפנות לבסיס הנתונים לטענה האמורה
24 ולומר מה היה השכר לפני ההצפה ולאחריה. רו"ח וינשטיין השיב כי אין לו נתונים
25 להציג אך אפשר לראות את זה במאמרים בעתונים שהתפרסמו (עמ' 424). רו"ח
26 וינשטיין נתבקש לומר מה השכר שהיה בעקבות ההצפה הנטענת והשיב **"זה לא שכר**

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 **שהיה, זה שכר שירד לכל אחד יש את השכר שלו השכר באופן כללי ירד בגלל**
2 **ההצפה.** (עמ' 425, שו' 5-8). עוד נשאל מהיכן הנתון שטען בחוות הדעת לפיו התובע
3 מתגורר באזור שבו אפשרויות התעסוקה נמוכות יותר והוא השיב כי התובע מתגורר
4 בכפר קרע והוא הסתכל בנתוני האבטלה של האזורים, ובאזורים הללו אפשרויות
5 העבודה לרואה חשבון קטנות הרבה יותר מאשר במרכז (עמ' 425, שו' 12-21). וינשטיין
6 נשאל לגבי נתוני אבטלה ביקנעם והשיב כי:

7 **"ויקנעם זה אותו דבר כמו כפר ... מבחינת רואה חשבון, יש אולי כמה**
8 **משרדים קטנים זה לא המרכז, תל אביב ירושלים חיפה תל אביב**
9 **זה 70 60 אחוז מהשוק בארץ.**" (עמ' 425, שו' 31-33).
10

11 רו"ח וינשטיין אישר כי לא ערך בדיקה לגבי השכר ביקנעם לעומת השכר בתל אביב
12 אך טען כי הוא יודע שהטענה כי השכר ביקנעם וחיפה הוא כמו השכר בתל אביב היא
13 לא נכונה (עמ' 426, שו' 1-11). הוא נשאל אם יש לו נתונים מספריים שאפשר לחתוך
14 מהם נתונים סטטיסטיים לגבי שכר בצפון ישראל או בדרום ישראל והשיב בשלילה. כן
15 אישר כי אין לו גם נתונים לגבי החברה הערבית אבל הוא רק יודע ששהשכר שם נמוך
16 יותר מהחברה היהודית (עמ' 429). הוא טען כי הוא הסתכל בנתוני הלשכה המרכזית
17 לסטטיסטיקה אך לא ציין זאת משום שנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מדברים
18 על מקרה סטטיסטי אחר לגמרי מאשר התובע (עמ' 429, שו' 23-27). בהמשך חקירתו
19 הופנה לתעודת עובד ציבור מטעם רוני שניצר, מאגף בכיר אסטרטגיה ותכנון מדיניות-
20 זרוע עבודה, משרד הכלכלה והתעשייה מיום 14.8.22, שהוגשה כחלק ממוצגי על ידי
21 התובע ביום 21.9.22, כאמור לעיל, שם כאמור צויין בין היתר, כי הנתונים הקיימים
22 באגף ומפורסמים באתר עבודאטה הם נתונים סטטיסטיים כפי שמתקבלים מהלשכה
23 המרכזית לסטטיסטיקה. מדובר בנתונים ממוצעים עבור כל העיסוקים הנכללים
24 בתחום העיסוק. הם מבוססים על שיוך עיסוקים העונים על סקר כוח האדם של
25 הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה והצלבה עם נתוני השכר ברוטו שלהם, המתקבלים

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מרשות המיסים. ר"ח וינשטיין טען כי בסעיף 4 לחוות
2 דעתו הוא כתב שהנתונים הללו נכונים לכל היותר להווה או לעבר הקרוב ואחר כך
3 הדגיש את הירידה השוטפת בשכר. הוא לא התנגד לנתונים האמורים. הוא התכוון
4 שהם קשורים לעבר ולא להווה ולעתיד (עמ' 435, שו' 11-28). לטענתו, עד כמה שזה
5 כואב לבחור ממוצא ערבי יהיה הרבה יותר קשה להיכנס למשרדים הגדולים בתל אביב
6 ולקבל דירה בתל אביב. זו המציאות. עם זאת הוא אישר כי אין לו נתונים לתמוך בטענה
7 האמורה, והוא הפנה לדברים שהביא מפיו של השר פריג'. **"זה מידע אישי ומהבנה**
8 **ומקריאה.**" (עמ' 439). בכל הנוגע לאפשרות לקבל תואר בראיית חשבון הסביר ר"ח
9 וינשטיין כך:

10 **"להגיע לתואר ראוה חשבון לפני הבחינות יש שני מסלולים יש למי**
11 **שלומד במוסד מוכר הוא יכול לעשות בזמני היה שלוש בחינות הוא**
12 **עובר הוא צריך לעשות סטאז' וגומר...**
13 **והוא בחר במסלול של לעשות 15 בחינות כאשר אחרי חמש**
14 **הבחינות הראשונות הוא יכול להתחיל בסטאז', הוא בחר זה מסלול**
15 **הרבה יותר קשה הרבה פחות עוברים אותו אבל הוא נותן לו איזה**
16 **שהוא יתרון מבחינת הסטאז' הוא יכול להתחיל לעבוד הרבה יותר**
17 **מוקדם מאשר האחרים.**" (עמ' 441, שו' 7-14).

18
19 המומחה אישר כי אם התובע היה מסיים את לימודיו היו לו חמישה מבחנים בלבד.
20 הוא נשאל האם ככל שהתובע היה עובר עוד חמישה מבחנים האם יכול היה להתחיל
21 בהתמחות והוא השיב כי הוא מניח אך לא מכיר את זה (עמ' 446).

22
23 **התובע טען בסיכומיו כי במועד התאונה הוא היה סטודנט לחשבונאות בשנה**
24 **השלישית, עבר 4 מתוך 5 בחינות של מועצת רואי החשבון, הנדרשות לתחילת**
25 **ההתמחות ומסלול חייו היה ברור. במקביל ללימודיו עבד כמנהל עבודה בחברת בנייה**
26 **ושכרו הממוצע היה ₪ 5,500 לחודש. בהצמדה ממועד התאונה מדובר בסך של ₪ 6,454**
27 **₪ ובמעוגל ₪ 6,500 ואין לנכות מס בתביעה לפי פקודת הנזיקין. לבית המשפט הוגשו**

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 שתי תעודות עובד ציבור של משרד הכלכלה מהימים 14.08.2022 ו-27.10.2022,
2 הכוללות את ממוצע שכרם של ר"ח ומנהלים בתחום הפיננסי בישראל. על פי
3 פרסום הלמ"ס האחרון לחודש 04.2024 השכר הממוצע במשק הינו ₪ 13,283 ועל כן
4 שכר ממוצע של רואה חשבון (צעירים וותיקים) הינו ₪ 13,283 +78% = ₪ 23,643. אלו
5 גם הנתונים שבידי חברת צבירן וזה הסכום שיש לקחת מיום בו היה התובע מסיים
6 את לימודיו. לתקופה מיום 31.3.12 עד ליום 30.8.13 - בהתאם לאישורי המחלה,
7 התובע היה באי כושר למשך 17 חודשים ולפי 6,500 ₪ לחודש (שכר כסטודנט). מיום
8 1.9.13 עד 31.8.15 (המועד בו היה אמור לקבל רישיון רואה חשבון): 24 חודשים גם
9 לפי בסיס שכר 6,500 ₪ לחודש (כסטודנט/מתמחה) לפי שיעור הפגיעה התפקודית,
10 מיום 1.9.15 ועד ליום 30.6.18 התובע זכאי לפיצוי כרואה חשבון לפי שכר חודשי
11 ₪ 23,643 לפי שיעור הפגיעה התפקודית, מיום 1.7.18 ועד 31.1.20-התובע טופל
12 בתקופה זו על ידי מחלקת השיקום במוסד לביטוח לאומי, תקופה בה מצופה מתובע
13 שלא לעבוד ובתקופה זו הוא זכאי בתקופה זו לפיצוי 100% לפי שכר חודשי של
14 ₪ 23,643 וביתרת תקופת עבר מיום 1.2.20 ולעתיד הוא זכאי לפיצוי כרואה חשבון
15 לפי שכר חודשי בסך של ₪ 23,643 לפי שיעור הפגיעה התפקודית.

16
17 **הנתבעת טענה בסיכומיה כי יש לדחות את הדרישות שהוצגו על ידי התביעה, לרבות**
18 **אופן ודרך חישובם של הפריטים השונים ובכלל זה בסיס השכר. נטען כי במועד**
19 **התאונה היה התובע סטודנט שנה ג' ללימודי ראיית חשבון באוניברסיטה הפתוחה**
20 **ועבד במקביל תמורת שכר של 5,500 ₪ לחודש. בערכו היום 6,500 ₪. כן נטען כי יש**
21 **להעמיד בסיס שכרו של התובע כרואה חשבון על סכום מופרז של 23,643 ₪. טענה**
22 **זו יש לדחות. התובע היה בן 22.5 במועד התאונה, צעיר בתחילת דרכו, שטרם סלל**
23 **את דרכו בשוק העבודה. לפי הפסיקה יש לחשב את הפסדי השכר לפי השכר**
24 **הממוצע במשק, אלא אם יש נתונים מיוחדים מהותיים המצדיקים סטייה מבסיס שכר**

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 זה. זאת ועוד. בחינת נתוניו האישיים של התובע לבטח לא מצדיקה סטייה כלפי
2 מעלה מהשכר הממוצע במשק. באשר לתקופת אי הכושר הנטענת, אישורי המחלה
3 עליהם משתית התובע חישוביו לא עולים בקנה אחד עם חוות הדעת הרפואית
4 שהגיש (רוב האישורים מתייחסים לחוות דעת אורתופדית שכלל לא הוכחה בתובענה
5 הנדונה). אין בסיס גם לטענות התובע לפיצוי מלא בתקופת רישומו בשיקום המוסד
6 לביטוח לאומי, שעה שבפועל לא נעשה דבר לשיקומו מלבד רישומו.
7 לפיכך הציעו הנתבעים להעמיד פוטנציאל השתכרותו של התובע, באופן מדורג:
8 לעבר- תקופה א'- חצי שנה (תקופות האשפוז וההחלמה)- אי כושר מלא לפי שכר
9 ערב התאונה, ₪ 6,500. מכאן ואילך לפי שיעור הפגיעה התפקודית, תקופה ב'- במשך
10 3.5 שנים עד לסיום ההתמחות הנטענת, בסיס שכר ערב התאונה- 42 חודשים בסך
11 של ₪ 6,500 ותקופה ג': מאז ועד מועד הגשת הסיכומים (105 חודשים) לפי בסיס שכר
12 של ₪ 8,000. לעתיד עד גיל 67, לפי שיעור הפגיעה התפקודית ובסיס שכר בסך של
13 ₪ 11,000.

14

15 דיון והכרעה-

16 עובר לתאונה התובע היה סטודנט לחשבונאות וכלכלה במכללת רמת גן בתכנית
17 משולבת עם האוניברסיטה הפתוחה ועבר חלק מהבחינות של מועצת רואי החשבון.
18 בזמן התאונה התובע כבר עבר ארבע בחינות מתוך חמש הבחינות הראשונות כאשר
19 הוא הבהיר, כי מטרתו הייתה לסיים את ההתמחות יחד עם קבלת התואר. ואכן,
20 התובע צרף אישורי מועצת רואי החשבון מהם עולה כי עבר ארבעה מבחנים כדלקמן:
21 מבוא לחשבונאות בציון 70, מבוא לכלכלה ומשק ישראל בציון 62, תמחור וחשבונאות
22 ניהולית בציון 68, ומשפט עסקי בציון 60. התובע טען כי הלימודים היו מאד קלים
23 עבורו, וכי היה מאד טוב בלימודיו וכולם נעזרו בו, כאשר הוא כלל לא למד למבחנים
24 וזו הסיבה לציוניו שלא היו גבוהים יחסית כאמור במבחני המועצה, כאשר לטענתו

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 אין חשיבות לציון אלא רק למעבר המבחן. למרות האמור, לא הובאו לעדות חבריו
2 ללימודיו, מרצים או אחרים על מנת להעיד על הצלחתו וכישוריו הנטענים בתחום
3 הלימודים. בנוסף, במהלך חקירתו הנגדית של התובע, עלתה טענת התובע שלא
4 הוזכרה בתצהירו לפיה היה לו כבר מקום התמחות סגור במשרד רואה חשבון אוסמה
5 עסל בכפר שבו הוא מתגורר. על אף האמור, לא הגיע איש מהמשרד האמור על מנת
6 לאשר את הדברים וליתן פרטים נוספים לגבי השכר שאמור היה התובע להשתכר
7 ככל שהיה עובד שם כמתמחה וממשיך לעבוד שם כרואה חשבון בהמשך. אי הבאת
8 העדים לעיל פועלת לחובתו.
9 לאחר התאונה ובשל מצבו הגופני והנפשי טען התובע כי לא היה יכול יותר להמשיך
10 ללמוד ולכן קיבל החזר חלקי מהמכללה ומהאוניברסיטה.
11 הנתבעים טענו בסיכומיהם, כי התובע כלל לא היה סטודנט שנה שלישית לראיית
12 חשבון במועד התאונה, אלא בשנתו הראשונה, זאת מאחר שבתדפיס רציפות ביטוח
13 (נספח ז', עמ' 72 למוצגי הנתבעים) הוא רשום כסטודנט רק מחודש 10.11, כחצי שנה
14 לפני מועד התאונה, כאשר התובע לא הציג ציונים ממכללת רמת גן וכל הציונים שהציג
15 היו של אותם ארבע בחינות של מועצת רואי החשבון אותן עבר בציון נמוך. התובע
16 כאמור התנגד לטענה האמורה. לאחר ששקלתי את הטענות ועיינתי במסמכים, אני
17 מוצא לנכון לקבל את טענת התובע כי מדובר בטענה שנטענה לראשונה בסיכומים
18 כאשר התובע לא נחקר בעניין בחקירה נגדית. יתרה מכך, יש לדחות את הטענה
19 לגופה. אמנם, עיון בתדפיס רציפות ביטוח מעלה כי התובע רשום כסטודנט רק החל
20 מחודש אוקטובר 2011 כפי שטוענים הנתבעים. עם זאת, התובע הגיש מסמכים מהם
21 עולה, כי במועד סתיו 2010 הוא עבר מבחנים של מועצת רואי החשבון במבוא
22 לחשבונאות ובמשפט עסקי (מכתבים מיום 2.12.10 ו- 30.1.11) ובמועד אביב 2011
23 הוא עבר את המבחנים במבוא לכלכלה ומשק ישראל ובתמחור וחשבונאות ניהולית
24 (מכתבים מימים 22.5.11 ו- 25.5.11). מכאן שאני מקבל את טענתו של התובע כי הוא

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 אכן היה בשנתו השלישית בלימודי ראיית החשבון, נוכח כך שעבר מבחנים של מועצת
2 רואי החשבון לראשונה כבר במועד סתיו 2010.
3 בכל הנוגע לטענה לפיה התובע כלל לא למד במכללת רמת גן, אמנם היה ראוי
4 שהתובע יציג את מלוא המסמכים בעניין זה, אך התובע כן צרף אישור ועדת חריגים
5 של מכללת רמת גן בדבר החזר התשלומים בסמוך לאחר מועד התאונה (עמ' 538
6 למוצגי התובע ומפנה גם לכותרת המסמך) ומשכך אני סבור שיש בכך די על מנת
7 להוכיח את גרסתו לפיה למד גם במכללת רמת גן וגם באוניברסיטה הפתוחה.
8 בכל הנוגע לתקופה שלפני התאונה, עיון בתלושי השכר שצרף התובע לחודשים
9 11.2011 ועד 3.2012 מעלה כי במועד התאונה במקביל ללימודיו, עבד התובע בחברת
10 מ.ר.ע. בוני הכפר בע"מ והשתכר סך של 5,500 ₪ בחודש.
11 בכל הנוגע לפוטנציאל השתכרותו העתידי של התובע הפנו שני הצדדים בסיכומיהם
12 לפסיקה רלוונטית לטענתם על מנת לנסות ולשכנע את בית המשפט בצדקת
13 טיעוניהם. התובע, כאמור לעיל, הציג גם תעודות עובד ציבור בנוגע לשכר רואי חשבון
14 נכון לשנת 2019 וכן הציג את חוות דעתה של מילוא בנוגע לשכר רואה חשבון, ולפיכך
15 טען בסיכומיו, כי יש לקבוע את שכרם החודשי של רואי חשבון (צעירים וותיקים) בסך
16 של 23,643 ש"ח. מנגד, הנתבעים כאמור לעיל, הציגו את חוות דעתו של רו"ח וינשטיין
17 וטענו כי אין בסיס להנחה שהתובע היה מסיים הכשרתו כרואה חשבון ואין לחשב את
18 השכר למעלה מהשכר הממוצע במשק ואף הציגו לעתיד חישוב לפי בסיס שכר נמוך
19 יותר.
20
21 במקרה דנן, התובע היה צעיר בן כ-22.5 שנים במועד התאונה, אשר עובר לתאונה היה
22 סטודנט בשנה שלישית לראיית חשבון באוניברסיטה הפתוחה ובמכללת רמת גן וכן
23 עבר 4 בחינות של מועצת רואי החשבון, איך אין חולק כי טרם סיים את התואר הראשון
24 וטרם החל התמחות וגם לא עבר את מלוא המבחנים. מחד, אין וודאות כי התובע היה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

מסיים את לימודיו, מתקבל להתמחות ומוסמך לרואה חשבון נוכח הדרך הקשה
והמבחנים שעדיין נותרו לו. גם לא ידוע בוודאות אם התובע היה עובר את כל הבחינות
הנדרשות של מועצת רואי החשבון כנדרש. מאידך, לא ניתן להתעלם מכך שהתובע
עבד במקביל ללימודיו, עבר ארבע בחינות של מועצת רואי החשבון בהצלחה והיה כבר
בשנתו השלישית ללימודים, ונראה לכאורה מסיפור חייו נכון למועד התאונה שהוא
היה מוצא את דרכו בתחום ראיית חשבון במוקדם או במאוחר.
בכל הנוגע לטענת הנתבעים בסיכומיהם בנוגע לגובה השכר במגזר של התובע
ובסביבת מגוריו אני דוחה טענות אלה מכל וכל ובפרט שלא הוצגה להן כל ראיה של
ממש. כך גם אין מקום לקבל את טענת הנתבעים לפיה התובע אינו אדם נורמטיבי ואין
גם מקום להביא בחשבון את העובדה שהתובע נהג ללא ביטוח חובה, במסגרת קביעת
כושר השתכרותו לעתיד.
לאחר ששקלתי את טענות הצדדים ובהתחשב בראיות ובעדויות המומחים, ולאחר
שעיינתי גם בפסק הדין שניתן בע"א (מחוזי חיפה) 54188-12-22 **פלוני נ' המאגר**
הישראלי לביטוח רכב 'הפול' (13.9.23) אני סבור על דרך האומדנה שיש לחשב את
הפסדי ההשתכרות של התובע בנסיבות ענייניו לתקופה של שש שנים ממועד
התאונה עד ליום 31.3.18 לפי בסיס שכר חודשי בסך של ₪ 6,500 בערכי היום, וליתרת
תקופת עבר וגם לעתיד לפי בסיס שכר בגובה של ₪ 22,000 (קרוב לבסיס השכר
שבקש התובע בסיכומיו).
אני מקבל את טענת התובע שבתקופת השיקום עליו לקבל פיצוי בגין הפסד שכר
מלא נוכח היקף השתתפותו בהליך זה.
לאחר ששקלתי את טענות הצדדים ועיינתי במסמכים (מדובר באישורי מחלה ולא
בחוות דעת רפואית), אני קובע שהתובע זכאי לפיצוי בגין אי כושר מלא לתקופה של
שנה עד ליום 31.3.13, וליתרת תקופת עבר ולעתיד לפיצוי לפי פגיעה תפקודית בשיעור
של 50%.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1

2

הפסדי השכר לעבר של התובע ואובדן השתכרותו ולעתידי הינם כדלקמן:

3

לעבר

4 עבור אי כושר מלא לתקופה של שנה מיום 31.3.12 ועד ליום 31.3.13 ולפי פגיעה

5 תפקודית בשיעור של 50% לתקופה של חמש שנים נוספות עד ליום 31.3.18, סה"כ

6 מדובר בסך של 273,000 ₪ ובצירוף ריבית מאמצע התקופה מדובר בסך של 312,000

7 ₪ (מעוגל).

8 לתקופה נוספת החל מיום 1.4.18 ועד ליום 7.3.25 לפי פגיעה תפקודית בשיעור של

9 50%, סה"כ מדובר בסך של 916,000 ₪ (מעוגל) ובצירוף ריבית מאמצע התקופה מדובר

10 בסך של 981,000 ₪ (מעוגל).

11 ולעתידי

12 מיום 7.3.25 ועד הגיעו של התובע לגיל 67, לפי פגיעה תפקודית בשיעור של 50%

13 מדובר בסך של 2,688,000 ₪ (מעוגל).

14

15 סך הכל הפסדי ההשתכרות לעבר ולעתידי בסך של 3,981,000 ₪.

16

17 **ב. הפסדי פנסיה**

18 פיצוי בגין רכיב הפסדי פנסיה בשיעור של 12.5% מרכיב הפסדי שכר לעבר ואובדן

19 השתכרות לעתידי בסך של 498,000 ₪ (מעוגל).

20

21 **ג. עזרת הזולת לעבר ולעתידי**

22 **התובע הצהיר** כי לאחר שהתעורר הוא לא רצה להישאר באשפוז ודרש להשתחרר,

23 למרות שלא היה מסוגל להתלבש, ללכת לבד לשירותים או למקלחת. התובע טען כי

24 היה זקוק לעזרה רבה, המשפחה שלו ובעיקר האם סעדה אותו. היה לו מאד קשה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 לקום מהמיטה ולתפקד, הוא היה כאוב מאד, התקשה להתלבש ולהתקלח לבד, והיה
2 צריך ליווי לכל מקום. עד התאונה הוא טיפל לבד ביחידת הדיור בה הוא גר. ניקה אותה,
3 הכין לעצמו אוכל וכיבס את הבגדים שלו. מאז התאונה, האם מנקה את היחידה
4 ומטפלת בכל צרכיו. בישיבת 14.6.23 העיד התובע כי ההורים או מישהו אחר מסיע
5 אותו ברכב והוא רוכש את הקנאביס ומשככי כאבים בעצמו. התובע טען כי בתקופה
6 הראשונה כאשר הגיע הביתה הוא היה זקוק לעזרה בכל דבר: במקלחת, בניקוי החדר
7 ובאוכל. מדובר ביותר מחודשיים והוא התקשה להעריך כמה זמן בדיוק. בתקופה
8 האמורה הוא ישב בחדרו והסתגר (עמ' 178). בהתחלה עזרו לו לאכול ובהמשך הוא
9 החל לאכול לבד. התובע טען כי באותו מועד לא יכול היה להתלבש לבד, מאחר שסבל
10 משבר מרוסק ואי אפשר היה להזיז את היד (עמ' 180, שו' 3-4). התובע אישר בחקירתו
11 כי ביחידת הדיור שלו אין מכונת כביסה ואין מטבח. לפני התאונה לטענתו היה עוזר
12 לאם בכל דבר. אפילו היה שוטף לה את הרצפה. הוא אישר כי האם גם הייתה מכבסת
13 עבורו עובר לתאונה. לגבי בישול טען התובע כי עובר לתאונה גם הוא היה מבשל. הוריו
14 היו מבשלים ולעיתים היה אוכל עימם ולעיתים היה מבשל עבור עצמו (עמ' 237).
15 התובע אישר כי האם לא עבדה עובר לתאונה אך לטענתו היא לא עשתה לבד את כל
16 עבודות הבית. האם בישלה אבל את הקניות רוב הזמן הוא היה עושה. את החדר שלו
17 הוא היה מנקה וגם את בית הוריו הוא היה מנקה ביחד איתם (עמ' 238, שו' 2-13).
18 בני המשפחה העידו אף הם על העזרה שהם נותנים לתובע.

19

20 דיון והכרעה

21 בתקופה שמיד לאחר התאונה וכן בתקופות הנוספות בהן אושפז התובע, שוכנעתי כי
22 בני משפחתו של התובע אכן שהו לצדו ועזרו ודאגו לצרכיו החיוניים, מעבר לסיעוד
23 שקיבל מהצוות הרפואי במחלקות בהן אושפז. לגבי העזרה שהתובע מקבל, על אף
24 שהתרשמתי מעדויות התובע ובני משפחתו שקיימת האדרה של המגבלות של התובע

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 ושל העזרה הניתנת לו, עדיין שוכנעתי כי מדובר בעזרה החורגת מן העזרה הניתנת על
2 ידי בן משפחה למשנהו במהלך חיי היום יום. עם זאת, לא הוכח שנגרמו או נגרמים
3 למי מבני משפחתו של התובע הפסדי שכר בגין עזרתם. כמו כן, לא הוצגו קבלות בגין
4 עזרה בשכר. מעדויות בני משפחתו של התובע עלה, כי בני משפחתו בעיקר מסייעים
5 לו בהסעות מעת לעת וכי האם, שהינה עקרת בית, מסייעת לתובע בכביסות, בבישול
6 ובניקיון וגם משגיחה עליו לטענתה, כאשר התובע מתגורר ביחידת הדיוור נפרדת בבית
7 המשפחה. בענייננו, לא שוכנעתי כי התובע מוגבל מבחינה פיזית לבצע את פעולות
8 היום יום, אך עם זאת, התובע אכן סובל מכאבי ראש ומהפרעה נפשית משמעותית על
9 כל הכרוך בכך ובהתחשב בכל האמור לעיל, וכן בגילו הצעיר של התובע, שיעור נכותו
10 הרפואית הצמיתה של התובע כמו גם פגיעתו התפקודית, אני פוסק על דרך האומדנה
11 פיצוי גלובלי לתובע בגין עזרת הזולת לעבר ולעתיד בסך של **180,000 ₪**.
12

12

13 **ד. הוצאות רפואיות לעבר ולעתיד**

14 **התובע טען בתצהירו** כי הוא טופל ומטופל בהרבה מאד סוגי כדורים פסיכיאטריים ונגד
15 כאבי ראש כגון: טגרטול, קלונקס ובונדורמין בגין קושי בשינה. בנוסף הוא סובל מכאבים
16 כרוניים ומטופל בקנאביס (אישור רפואי לגבי תחילת טיפול בקנאביס תחת השגחה
17 מיום 22.9.20 צורף כנספח יב לתצהירו). עוד טען התובע כי לאחר התאונה הוא פונה
18 במסוק לבית החולים רמב"ם. חברת התעופה תבעה אותו מאחר שלא שילם את
19 הסכום בגין הפינוי. בהסכם מול חברת התעופה התברר לו כי כאשר יקבל פיצוי יצטרך
20 לשלם את מלוא התשלום בגין הפינוי המגיע לסך של 48,000 ₪ (צורפו לתצהירו כתב
21 התביעה בגין הפינוי ופסק הדין כנספחים לוי-לז'). האב הגיע איתם להסדר ושילם סך
22 של 16,000 ₪ (צורף הסכם הפשרה עם חברת שפירית שירותי תעופה בע"מ - נספח
23 לח' לתצהירו) וכן המחאה ששילם אביו לחברת שפירית שירותי תעופה בע"מ (נספח
24 לט' לתצהיר) (סעיף 28).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 התובע הצהיר כי בעקבות מצבו והכאבים מהם הוא סובל הוא משתמש בקנאביס
2 רפואי. בעבר צרך קנאביס במינון של 30 גרם. הסכום משתנה בהתאם לסכום
3 התפריחת שעישן. כיום הוא צורך קנאביס במינון של 50 גרם תפריחת וגם זה לא מספיק
4 לו. הוא משלם כ-1500 ₪ בחודש (צורפו רישיונות לקנאביס, מרשמים לקנאביס רפואי,
5 קבלות עבור קנאביס רפואי (נספחים מ, מא', מב לתצהירו בהתאמה). כן ציין התובע
6 כי הוא משלם כ-700 ₪ כל פעם בגין חידוש רישיון הקנאביס. בפעם האחרונה עשו לו
7 הנחה והוא שילם 600 ₪ (צורפה קבלה בגין חידוש רישיון (נספח מג לתצהירו) (סעיף
8 29). התובע טען כי הוא לא מקבל החזרים מאף אחד בגין התרופות והשימוש בקנאביס
9 ונאלץ לקחת כסף מהוריו (סעיף 30). בעקבות התאונה הוא צורך תרופות שונות.
10 הרופאים כל הזמן משנים את התרופות (צורפו קבלות חלקיות נוספות -נספח מד
11 לתצהיר), ניפוק תרופות מקופות החולים מאז התאונה עד 2018 (נספח מה לתצהיר)
12 , דו"ח תרופות משנת 2019 ועד היום (נספח מו לתצהיר) וקבלות חלקיות (נספח מז
13 לתצהיר) (סעיף 31).
14 הרישיונות לקנאביס הם לשנים 2020-2022 (תצהיר תובע נחתם בחודש מאי 2022).
15 בישיבת 14.6.23 העיד התובע כי חוץ מהטיפול התרופתי הוא הולך למעקב פסיכיאטרי
16 ונוירולוגי פעם בחודש-חודשיים. הייתה תקופה שלא הגיע למעקב במשך כשנה ולאחר
17 מכן אושפז בכפייה. הוא משתמש כיום בקנאביס לכאבים ובתרופות שונות לטיפול
18 בדיכאון (תרופה פסיכיאטרית), שינה, פאניקה ולהקל על הקיבה.
19 **האב** העיד כי הוא מממן את התרופות והקנאביס ואינה יודע אם התובע לוקח קבלות
20 בגינם.
21 הוגשו קבלות על יעוץ ורכישת קנאביס עד לחודש אפריל 2023 בסך של כ- 30,000 ₪
22 כשהקבלה החודשית משלב מסויים היא על סך של כ- 1,500 ₪.
23

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 בסיכומיו טען התובע כי בגין פינוי מוסק על הנתבעים לשלם את מלוא ההוצאה
2 בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מאז מועד מתן פסק הדין של בית המשפט השלום
3 בחיפה עם החברה מפעילת המסוק, בסך של ₪ 63,990. בכל הנוגע לתרופות מאחר
4 שאין מדובר בתאונת דרכים, נטען כי התובע זכאי להנחות כחבר קופת חולים אולם
5 הוא משלם מידי חודש סכומים משמעותיים עבור תרופות, וסך הכל ביקש התובע לעבר
6 ולעתיד סך של ₪ 60,000. בכל הנוגע לקאנביס, מאחר שהתובע סובל מכאבי ראש
7 המטופלים תרופתית מאז התאונה והומלץ לו השימוש בקנאביס נתבקש סך של
8 ₪ 62,535 לעבר, וסך של ₪ 448,793 בגין קנאביס לעתיד לפי הוצאה חודשית של 1,500
9 ₪ לחודש. בנוסף, מאחר שהתביעה אינה נדונה לפי חוק הפיצויים יש לשלם לתובע
10 השתתפות עצמית עבור כל טיפול. יש לקחת בחשבון שבעתיד הוא גם עשוי להיזקק
11 לטיפולים שונים ולפיכך נתבקש סך של 50,000 ₪ נוספים (סעיף 11).

12
13 הנתבעים טענו בסיכומיהם כי באשר לפינוי המסוק, התובע זכאי לכל היותר להשבה
14 בגין הסכום ששילם בסך של ₪ 16,000. באשר לתרופות וההוצאות הרפואיות, התובע
15 הודה בחקירתו כי הוא במעקב אחת לחודש חודשיים והיו תקופות שלא הלך בכלל
16 ובכל מקרה הוא מקבל את הטיפולים במסגרת השירות הציבורי בקהילה. התובע
17 זכאי לקבל מקופת החולים את כל הטיפולים הרפואיים והפרא רפואיים בהתאם
18 לזכאותו על פי חוק ביטוח בריאות ממלכתי וללא כל עלות או תשלום. בנוסף, מאחר
19 שהתביעה נסמכה על תעודת החובה שהונפקה לנתבע, על פי סעיף 2 לפקודת ביטוח
20 רכב מנועי (נוסח חדש), תש"ל-1970 וחוק הפיצויים ממילא הוא זכאי לקבלת תרופות,
21 ככל שנדרש להם, עקב התאונה, ללא כל עלות מבלי שהוא נדרש לשלם השתתפות
22 עצמית וזאת נוכח שינויי החקיקה (שחוקקו במסגרת חוק ההתייעלות הכלכלית),
23 שנכנסו לתוקף ביום 1.1.10 ועיקרו את חבותן וחובתן של חברות הביטוח מלשאת
24 בעלויות הטיפולים הרפואיים והפרא רפואיים, הכלולים בתוספת השנייה. טענת

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 התובע כי אין להחיל הוראות חוק אלה בשל היות התביעה מכוח פקודת הנזיקין, דינה
2 להידחות. עילת התביעה נגד הנתבעת, כמו גם הכיסוי הביטוחי שניתן לנתבע על ידי
3 הנתבעת, הינו מכוח קיומה של פוליסת החובה שהופקה על פי פקודת ביטוח רכב
4 מנועי, כשאין חולק כי הפגיעה המדוברת הינה תאונת דרכים. משכך, בכל הקשור
5 במימון הוצאות רפואיות על ידי קופת חולים ושירותי בריאות ציבוריים, מדובר בתאונת
6 דרכים לכל דבר ועניין כשהתחשבות מול מבטחת החובה של הנתבע. על התובע
7 לעמוד על השבת הוצאותיו הנטענות בגין תרופות/השתתפות עצמית ולמצות זכויותיו
8 למימון על ידי קופת החולים בעתיד.

9 באשר לקנאביס טוען התובע לשימוש בשל כאבי ראש. אלא שקביעה זו בדבר
10 הנחיצות והיזקקות לשימוש בקנאביס ולרבות שאלת הקשר הסיבתי בין השימוש
11 הנטען לפגיעה בתאונה הינה קביעה שברפואה, שהדרך להוכחתה היא באמצעות
12 חוות דעת רפואית. בחוות הדעת בהליך לרבות בחוות הדעת מטעמו אין כל זכר
13 לקביעה רפואית שכזו ויש בכך כדי להשמיט את הבסיס תחתיה. העובדה שרופא הורה
14 לתובע להשתמש בקנאביס, אין בה כדי לשמש תחליף לאופן הוכחת "קביעה
15 שברפואה" על פי דיני הראיות, בהעדר התייחסות לעניין הקנאביס בחוות הדעת ו/או
16 בחקירת המומחה, אין מקום לפיצוי כלשהו. לסיכום, בגין ראש נזק זה ובהתחשב
17 בסכום הפינוי המוסק, הציעה הנתבעת פיצוי לעבר ולעתיד בסך של 30,000 ₪ (עמ'
18 13).

19

20 התובע טען בסיכומי התשובה כי בחוק ההתייעלות הכלכלית, תשס"ט-2009, הועבר
21 הטיפול בנפגעי תאונות דרכים לקופת החולים, כאשר בפרק ט לחוק האמור הוגדר
22 מיהו נפגע בתאונת דרכים. התובע אינו נפגע בתאונת דרכים כהגדרתו בחוק הפיצויים
23 ולכן אין לקבל את הטענה כי קופת החולים נושאת בהוצאות הרפואיות של התובענה
24 ועל הנתבעים לשאת בהוצאות שקופת החולים אינה נושאת בהן, לרבות בגין

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 השתתפות עצמית עבור תרופות, טיפולים וקנאביס (סעיף 28). בכל הנוגע לקנאביס,
2 נטען כי התובע סובל מכאבי ראש קשים, כאשר גם ד"ר בורנשטיין הנוירולוג מטעם
3 התובע וגם ד"ר גיא אור התייחסו לכך. התובע מטופל בתרופות חזקות מאד לכאבי
4 ראש וד"ר אור אישר כי נעשה שימוש בתרופות בהתאם לתוצאות בדיקות הדם.
5 התובע נעזר לכאבי הראש גם בקנאביס, אותו הוא מקבל ברישיון מהמדינה. בנסיבות
6 אלה טענת הנתבעים שיש להפסיק את הטיפול הרפואי בקנאביס ולהפקיר את
7 התובע לכאבי ראש קשים, היא טענה שיש לדחותה. כאשר המדינה אישרה טיפול
8 וכאשר לתובע יש נכות שאינה במחלוקת בגין כאבי הראש, יש לאשר את השימוש
9 בקנאביס ואין להטיל את ההוצאה הגבוהה על התובע (סעיף 30).

10 בכל הנוגע לפינוי המוסק, הרי שסעיף 3(ב) להסכם עם חברת שפירית קובע כי חברת
11 שפירית תוכל לתבוע את התובע אם תביעתו תוכר על ידי בית המשפט ויפוצה.
12 הטענה כי שפירית תהא זכאית לתבוע את ההפרש מחברת הביטוח, להבדיל מהתובע
13 הינה טענה שיש לדחותה. שפירית לא הייתה צריכה את אישורו של התובע כדי לתבוע
14 את חברת הביטוח. סעיף 3(ב) בהסכם אומר ששפירית תתבע את התובע על ההפרש
15 ועל כן על הנתבעים לשלם סכום זה כדי שהתובע יוכל לשלמו לשפירית, בהתאם
16 להסכם ובגין השירות שניתן (סעיף 32).
17

הכרעה ודיון –

18
19 בכל הנוגע להחזר הוצאות בגין פינוי מוסק, התובע פונה על ידי חברת שפירית שירותי
20 תעופה בע"מ (להלן: "שפירית"), אשר הגישה כנגדו תביעה לתשלום הוצאות פינוי
21 המוסק. ביום 19.10.14 ניתן פסק הדין במסגרתו חויב התובע בתשלום סך של 50,021 ₪.
22 התובע וחברת שפירית כאמור הגיעו ביום 7.12.14 להסדר פשרה, במסגרתו
23 הסכימה חברת שפירית להעמיד את החוב של התובע על סך של 16,000 ₪. עם זאת,
24 בסעיף 3(ב) להסכם הפשרה צויין כי ככל שתביעת התובע כנגד חברת הביטוח

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 תתקבל, הוא והאב מתחייבים להודיע לחברת שפירית, ואז תהא חברת שפירית זכאית
2 לתבוע את ההפרש שבין התעריף הקבוע של שפירית לבין סכום ההסדר בצירוף
3 הפרשי הצמדה וריבית. עולה איפוא כי התובע זכאי להשבה של הסכום ששילם בסך
4 של 16,000 ₪ ובנוסף, קיימת אפשרות שיחוייב לשלם לשפירית גם את הסכום הנוסף
5 שטרם שילם, ועם זאת חלפו למעלה מעשר שנים מאז מועד הפרשה ולא הובאה ראיה
6 כי שפירית עדיין פעילה, וכי יתרת החוב תיגבה בסופו של יום.
7 בכל הנוגע לתרופות והוצאות רפואיות, התובע כיום מטופל במסגרת קופת החולים
8 ככל שיש צורך, ולא הוכח כי ישנם טיפולים נדרשים שהומלצו לו על ידי המומחים
9 שהוא אינו זכאי לקבל מקופת החולים. ד"ר גיא אור קבע בחוות דעתו מיום 23.7.20, כי
10 הוא ממליץ לתובע על המשך טיפול ומעקב פסיכיאטרי, דבר היכול להיעשות במסגרת
11 השירותים הציבוריים לבריאות הנפש וכן ממליץ על טיפול פסיכולוגי שיקומי, דבר
12 היכול להיעשות במסגרת מכון או מרפאה העוסקים בטיפול נפגעי ראש, מסגרת
13 טיפול של כשנתיים. בהקשר זה אישר התובע בחקירתו כי הוא הולך לעיתים למעקב
14 ולעיתים אינו הולך כלל כאמור לעיל. התובע הציג קבלות לפיהן הוא משלם
15 השתתפות עצמית עבור תרופות שונות הנדרשות לו עקב מצבו. בהקשר זה טענו
16 הנתבעים כי על אף שמדובר בהליך שמתנהל לפי פקודת הנזיקין, מאחר שהתביעה
17 נסמכת על תעודת ביטוח החובה שהונפקה לנתבע, התובע זכאי לקבל תרופות, ככל
18 שהוא נדרש להן עקב התאונה ללא עלות ומבלי לשלם השתתפות עצמית ומנגד טען
19 התובע שהוא אינו זכאי לכך. בענייננו, התובע לא טען כי פנה לקופת החולים בבקשה
20 לקבל החזרים בגין התרופות וזכה לסירוב. מנגד, הנתבעים לא זימנו נציג של קופת
21 חולים לבסס את טענתם כי כל ההוצאות הנטענות של התובע אכן שולמו וישולמו על
22 ידי קופת החולים.
23 בכל הנוגע לקנאביס, מחד התובע הציג רישיונות לשימוש בקנאביס וקבלות בסכומים
24 משמעותיים על קנייתו כשבתקופה מסויימת מדובר בהוצאה חודשית של כ – 1,500

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 ש, ועדיין בסיכום ביקור מהמרכז לבריאות הנפש שער מנשה מיום 31.7.22 נרשם כי
2 התובע מתאר "שימוש בסירוגין בקנאביס". מאידך, יש ליתן משקל לטענת
3 הנתבעים, כי לא הוכח בחוות דעת של מי מהמומחים הקשר לתאונה וגם ד"ר אור לא
4 נחקר על כך שהצורך בקנאביס נובע ממצבו הנפשי או הנוירולוגי של התובע בעקבות
5 התאונה.
6 בהתחשב בכל האמור לעיל, בפגיעתו של התובע ונכותו ובקבלות שצורפו לעבר, אני
7 פוסק לתובע פיצוי גלובלי על דרך האומדנה עבור הוצאות הפינוי והוצאות רפואיות
8 לעבר ולעתיד בסך של **200,000 ₪**.

9 ה. הוצאות נסיעה וניידות לעבר ולעתיד

10 בתצהירו טען **התובע** כי בעקבות התאונה נשלל רישיונו. הוא זקוק להסעות לטיפולים
11 רפואיים, לבית המרקחת, לבתי חולים ולכל מקום שאליו הוא צריך להגיע. שלילת
12 הרישיון שיתקה אותו. הוא סגור בבית בין 4 קירות, לכל מקום שהוא רוצה לנסוע הוא
13 צריך שיסיעו אותו, אם זה חבר שהוא מבקש ממנו טובה או הוריו ואחיו. מאז התאונה
14 הוא לא עובד, חי מקצבת ביטוח לאומי ואין לו כסף להוציא על נסיעות במוניות. הוא גר
15 בכפר קרע, מקום מרוחק וכל נסיעה למשל לבית החולים רמב"ם עולה לפחות 200 ₪
16 הלוך וחזור ולכן הוא הפך לתלוי באנשים. באוטובוסים הוא לא יכול לנסוע. הוא מרגיש
17 לא נוח עם אנשים, מרגיש שצוחקים עליו ולכן תמיד מישוהו מסיע אותו. ב-10 השנים
18 שחלפו מאז התאונה התובע לא נסע באוטובוסים, אפילו לא פעם אחת כי הוא אינו
19 יכול. בחודשים לאחר התאונה נזקק לליווי צמוד והמשפחה שלו הסיעה אותו לכל מקום
20 ולטיפולים. גם היום הוא מטופל במרכז לבריאות הנפש בשער מנשה ולכל פגישה
21 מסיעים אותו. הרבה מפגשים בוטלו כי לא היה מי שיסיע אותו. מדובר בנסיעות רבות
22 ובהוצאות נסיעה וחניה (סעיף 32). ד"ר אור התייחס לטענת התובע כי הוא אינו מסוגל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 לנסוע באוטובוסים וטען כי מדובר במרכיב רצוני, זה לא שהתובע לא יכול, הוא לא רוצה
2 אבל יש לו את היכולת.

3 התובע הגיש בסוגייה זו את חוות דעתו של מר **משה קצין** (להלן: "**קצין**") מיום 31.3.22.
4 בחוות דעתו קבע קצין, כי עלות אחזקה חודשית למכונית יציגה 1300 סמ"ק אוטומטית
5 לנכים הינה בסך של ₪ 2,251.01 לחודש. עלות נהג במשרה חלקית לצורך הסעת
6 התובע, בסך של ₪ 2,880 לחודש ואומדן הוצאות לנסיעות במוניות לפי היקף של 500
7 ק"מ לחודש בסך חודשי של ₪ 2,950. מסכום העלות יש להוריד אחוז מסוים המתאים
8 למקרה הנדון בשל עלויות שהיו ממילא גם ללא הנכות, בסדר גודל של 35%-40%.

9 חוות הדעת התבססה על ההנחות הבאות: הנכה יוסע במכונית מייצגת לנכים קטנה
10 ביותר, מכונית 1300 סמ"ק; היקף הנסיעות החודשיות הוא לפי 1,000 ק"מ; הרכב יוחלף
11 כל כארבע שנים כמקובל אצל נכים; לנכה אין פטור ממסים. אם היקף הנסיעות
12 במוניות הינו כ-500 ק"מ לחודש, ההוצאה החודשית תהייה כ-2,950 ₪.

13 הנתבעת הגישה מנגד את חוות דעתו של מר **בעז מוגילבקי** (להלן: "**מוגילבקי**") מיום
14 3.5.22.

15 בחוות דעתו קבע המומחה כי סך ההוצאות השנתיות למכונית ממוצעת רגילה הינו
16 11,100 ₪. עלות חודשית לנסיעה לנסיעותיו המעטות של התובע למקסימום של 500
17 ק"מ לחודש כ-925 ₪. עלות חודשית לנסיעה ל-1000 ק"מ (בהשוואה לחוות דעת קצין),
18 תעלה 1,240 ₪.

19 בהערות לחוות הדעת הובהר כי העלות היא לאחזקת מכונית משומשת כממוצע
20 הארצי ל-7 שנים. סביר להניח שהתובע היה רוכש בעתיד רכב משפחתי משומש או
21 חדש ומצבו למעשה לא השתנה מבחינת ניידותו.

22

23

דיון והכרעה-

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 הלכה היא כי מעלויות אחזקת הרכב וכל הנלווה לכך, יש להפחית את ההוצאות שהיה
2 הניזוק מוציא ממילא, גם אלמלא התאונה, והפיצוי לו זכאי הניזוק הוא רק הפיצוי בגין
3 ההוצאה העודפת שנאלץ הוא להוציא עקב התאונה.
4 לאחר ששקלתי את טענות הצדדים בסיכומיהם, בהתחשב בגילו של התובע, מצב
5 הדברים שרישיונו נשלל כאשר ד"ר אור אישר כי בשל מצבו הנפשי סביר שגם הוא לא
6 היה מאשר לתובע לנהוג, וכשלעדותו של ד"ר אור, התובע יכול לנסוע באוטובוסים אבל
7 הוא אינו רוצה, ובהעדר פגיעה אורתופדית המגבילה את ניידותו, אני פוסק לתובע בגין
8 רכיב הוצאות נסיעה וניידות לעבר ולעתיד על דרך האומדנה פיצוי גלובלי בסך כולל
9 של **200,000 ₪**.

10

11 ו. נזק שאינו נזק ממון

12 התובע עתר לפיצוי בסך של 800,000 ₪ בתוספת ה"ה וריבית בגין ראש נזק זה.
13 הנתבעים טענו כי יש להעמיד את הפיצוי בראש נזק זה בהתאם לסכום המקסימלי
14 מכוח תקנות פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (חישוב פיצויים בשל נזק שאינו ממון),
15 התשל"ו-1976, בצירוף ריבית ממועד התאונה ובערכו היום על סך של 235,664 ₪.

16

17 לאחר ששקלתי טענות הצדדים בסיכומיהם, בהתחשב בגילו של התובע, פגיעתו
18 בתאונה, תקופת האשפוז ונכותו הרפואית, כאשר מדובר בהליך המתנהל לפי פקודת
19 הנזיקין, אני פוסק לו בגין רכיב כאב וסבל פיצוי גלובלי בסך של **250,000 ₪**.

20

21 8. תגמולי המוסד לביטוח לאומי/תביעת המוסד לביטוח לאומי

22 התובע טען בסיכומיו כי יש לנכות את תגמולי הביטוח ששולמו בפועל כאמור במוצגי
23 המוסד לביטוח לאומי וכן להוסיף את הקצבה ששולמה עד סוף שנת 2022 ובסך הכל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 מדובר בסך של 254,264 ₪. לאחר מכן לא שולמו קצבאות וזאת לאחר שהנכות בגין
2 טנטון בוטלה.

3

4 המוסד לביטוח לאומי טען בסיכומיו כי שילם לתובע גמלאות נכות כללית ושיקום בסך
5 כולל של 277,477 ₪. המוסד לביטוח לאומי הפסיק לשלם לתובע גמלאות נכות כללית
6 בחודש דצמבר 2022. על כן התבקשו הנתבעים לשלם למוסד לביטוח לאומי את מלוא
7 הגמלאות בסך של 277,477 ₪ בתוספת ריבית והצמדה מיום 28.8.24 ובנוסף שכ"ט
8 עו"ד בשיעור 20% בתוספת מע"מ.

9

10 הנתבעים טענו בסיכומיהם כי המוסד לביטוח לאומי הצטרף כתובע נוסף בטענה
11 לשיפוי בגין תקבולים ששולמו וישולמו לתובע לפי קצבה חודשית המשולמת לו בנכות
12 כללית בסך של כ-700,000 ₪ בקירוב. אלא שבמהלך מתוכנן ומחושב כדי להימנע
13 מניכוי תקבולי מל"ל מהפיצוי, והגם שיש בכך כדי לגרוע מהכנסתו היחידה של התובע
14 לטענתו, מקצבת נכות, פנה התובע ביוזמתו ובאופן חסר תקדים למוסד לביטוח לאומי
15 והודיע על שיפור במצבו והעלמות הטנטון מהלך שהוריד את שיעור נכותו והפסיק
16 תשלום הקצבה. מאחר וממילא המוסד לביטוח לאומי הוא צד לתובענה ולאור הסכום
17 העדכני (תקבולי עבר בלבד) הנתבעים אדישים לשיעור הניכוי או למשמעות המהלך.
18 באשר לטענת המוסד לביטוח לאומי בסיכומיו לפסיקת שכר טרחת עו"ד בשיעור של
19 20%, יש לדחות הדרישה המופרזת. המוסד לביטוח לאומי לא נדרש להוכיח את
20 התביעה ושימש "צל" של התובע והסתמך על ראיותיו, חקירותיו וסיכומיו ולפיכך אין
21 לפסוק למוסד לביטוח לאומי שכר טרחה כמבוקש ויש להעמיד שכרו על 7% בצירוף
22 מע"מ כמקובל בתביעות אלה.

23

24

דיון והכרעה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 אין חולק, כי מסכום הפיצויים שנפסקו לתובע יש לנכות את קצבאות המוסד לביטוח
2 לאומי ששולמו לתובע עקב פגיעתו.
3 לנוכח כל האמור לעיל, יש לנכות מהפיצויים שיפסקו לתובע סך של 277,477 ₪ בצירוף
4 הפרשי הצמדה וריבית כדין יום 28.8.24 בגין קצבאות המוסד לביטוח לאומי ולפסוק
5 סכום זה לטובת המוסד לביטוח לאומי.
6
7
8
9
10

לסיום

11 אשר על כן התביעה התקבלה ואני מחייב את הנתבעים לפצות את התובע 1 בגין
12 נזקיו שנובעים מהתאונה כדלקמן:
13

14	3,981,000 ₪	בגין הפסדי שכר לעבר לעתיד-	1.
15	498,000 ₪	בגין הפסדי פנסיה-	2.
16	180,000 ₪	בגין עזרת הזולת לעבר ולעתיד-	3.
17	200,000 ₪	בגין הוצאות רפואיות לעבר ולעתיד-	4.
18	200,000 ₪	בגין הוצאות נסיעה וניידות לעבר ולעתיד-	5.
19	250,000 ₪	בגין נזק שאינו נזק ממון -	6.
20	5,309,000 ₪		סה"כ

21

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 29387-07-18 פלוני נ' קורבי ואח'

תיק חיצוני:

1 מסכום זה ינוכו תגמולי המל"ל בסך של 286,000 ₪ בערכם כיום (מעוגל) ונוכח האמור,
2 הנתבעים ישלמו לתובע פיצוי בסך של **5,023,000 ₪** בתוספת אגרה, שכר טרחת עו"ד
3 בשיעור 23.6% והוצאות חוות הדעת והעדים.
4 בנוסף, ישלמו הנתבעים למוסד לביטוח לאומי סך של **286,000 ₪**, ולאחר ששקלתי את
5 טענות הצדדים, בתוספת שכ"ט עו"ד בשיעור של 17.7%.
6 סכומים אלה ישולמו תוך 30 יום שאם לא כן הם ישאו הפרשי הצמדה וריבית כדין מהיום
7 ועד ליום התשלום בפועל.

8 סופו של יום, אני מחייב את הנתבעים לשלם לתובעים את הסכומים כמפורט לעיל.

9 **פסק הדין מותר לפרסום ללא פרטים מזהים על התובע.**

10 ניתן היום, י"ג ניסן תשפ"ה, 11 אפריל 2025, בהעדר הצדדים.

11

א.ג. שופט

12

אבי פורג, שופט

13